

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**DO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY DŁUTÓW**

etap: wyłożenie do publicznego wglądu

Temat: Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dłutów

Nazwa opracowania: Prognoza oddziaływania na środowisko

Umowa: z dnia 15 marca 2021 r.

Zleceniodawca: Gmina Dłutów

Wykonawca: PRACOWNIA TEREN – 90-448 Łódź ul. Żwirki 1 C lok. 3

Autor opracowania: mgr inż. Justyna Borkowska

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP.....	3
2. PODSTAWA PRAWNA.....	3
2.1. <i>Warunki, jakim powinna odpowiadać prognoza oddziaływania na środowisko.....</i>	<i>4</i>
2.2. <i>Główne cele dokumentu i zakres opracowania.....</i>	<i>6</i>
2.3. <i>Informacja o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.....</i>	<i>6</i>
3. POWIĄZANIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU Z INNYMI DOKUMENTAMI	7
4. CHARAKTERYSTYKA I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO TERENU OBJĘTEGO PROGNOZĄ	9
4.1. <i>Położenie administracyjne i fizyczno - geograficzne</i>	<i>9</i>
4.2. <i>Budowa geologiczna i ukształtowanie powierzchni.....</i>	<i>11</i>
4.3. <i>Warunki klimatyczne.....</i>	<i>13</i>
4.4. <i>Wody powierzchniowe i podziemne.....</i>	<i>13</i>
4.5. <i>Gleby.....</i>	<i>18</i>
4.6. <i>Szata roślinna i świat zwierzęcy</i>	<i>18</i>
4.7. <i>Dziedzictwo i zasoby kulturowe</i>	<i>22</i>
5. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI ZAŁOŻEŃ ZMIANY STUDIUM.....	26
6. STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	27
6.1. <i>Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych</i>	<i>27</i>
6.2. <i>Stan zanieczyszczenia powietrza.....</i>	<i>30</i>
6.3. <i>Zagrożenie hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym</i>	<i>32</i>
6.4. <i>Zagrożenie środowiska przez odpady.....</i>	<i>33</i>
7. OCHRONA ŚRODOWISKA ISTOTNA Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI USTALEŃ ZMIANY STUDIUM, DOTYCZĄCA OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	34
8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU KRAJOWYM I WOJEWÓDZKIM	37
9. OCENA SKUTKÓW DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCYCH Z PRZYSZŁEGO PRZEZNACZENIA TERENÓW W PROJEKCIE ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY.....	41
9.1. <i>w zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza.....</i>	<i>41</i>
9.2. <i>w zakresie emisji zanieczyszczeń do wód lub do ziemi.....</i>	<i>42</i>
9.3. <i>w zakresie zmian klimatycznych spowodowanych zurbanizowaniem terenu</i>	<i>43</i>
9.4. <i>w zakresie zagrożenia odpadami i zanieczyszczenia gleby lub ziemi.....</i>	<i>45</i>
9.5. <i>w zakresie emitowania hałasu i pól elektromagnetycznych.....</i>	<i>45</i>
9.6. <i>w zakresie występowania poważnych awarii</i>	<i>46</i>
9.7. <i>w zakresie wykorzystywania zasobów środowiska i niekorzystnego przekształcania terenu.....</i>	<i>47</i>
10. OCENA SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM NA CAŁOŚĆ ELEMENTÓW ŚRODOWISKA W ICH WZAJEMNYM POWIĄZANIU.....	49
10.1. <i>W zakresie oceny stanu i funkcjonowania środowiska wynikającego z uwarunkowań określonych w opracowaniu ekofizjograficznym</i>	<i>50</i>
10.2. <i>W zakresie oceny zagrożeń dla środowiska z uwzględnieniem wpływu na zdrowie ludzi, które mogą powstawać na terenie objętym projektem zmiany studium lub innych terenach.....</i>	<i>50</i>

11. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE	51
12. PODSUMOWANIE PROGNOZOWANEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	62
13. PROPOZYCJA ROZWIĄZAŃ ZAPOBIEGAWCZYCH, OGRANICZAJĄCYCH I KOMPENSACYJNYCH.....	64
14. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W ZMIANIE STUDIUM.	66
15. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	67
16. METODY MONITORINGU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZENIA.....	67
17. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	68
18. INFORMACJA O RODZAJACH DOKUMENTÓW UWZGLĘDNIONYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	70

1. WSTĘP

Podstawą opracowania jest umowa z dnia 15 marca 2021 r. zawarta między Gminą Dłutów a PRACOWNIĄ TEREN EWA KRAKOWSKA na wykonanie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dłutów wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Rada Gminy Dłutów podjęła *Uchwałę Nr XIX/152/21 z dnia 24 lutego 2021 r.*, która została zmieniona *Uchwałą Nr XXVII/226/22 Rady Gminy Dłutów z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie przystąpienia do zmiany Studium Uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Dłutów*. Zmiana ta dotyczy części obrębu geodezyjnego Dąbrowa.

Piąta edycja (2021-2022) zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Dłutów, dla wybranych fragmentów obrębu Dąbrowa (w części zachodniej i północnej) uwzględnia inicjatywę Rady Sołeckiej. Inicjatywa ta została podjęta ze względu na duże zainteresowanie właścicieli nieruchomości pomiędzy kompleksem lasów państwowych, a drogą gminną (nr 108008E) przez wieś, o znacznym i gęstym już obustronnym zainwestowaniu.

2. PODSTAWA PRAWNA

Podstawą sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko jest *art. 46 i art.51 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko*, zgodnie z którym organ opracowujący projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowanie przestrzennego gminy jest zobowiązany do sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko.

Prognozę oddziaływania na środowisko stworzono w powiązaniu z następującymi dokumentami, w oparciu o zawarte w nich ustalenia:

- Opracowanie ekofizjograficzne do projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dłutów, Pracownia Teren Ewa Krakowska, 2022.
- Projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dłutów, Pracownia Teren Ewa Krakowska, 2022.
- Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 503 ze zmianami),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 916 ze zmianami),
- Ustawa z dnia 27.04.2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 ze zmianami),
- Ustawa z dnia 14.12.2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. 2022 r. poz. 699 ze zmianami),
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. 2021 r. poz. 1326 ze zmianami),
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. t.j. z 2022 r. poz. 840),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014 poz. 1409),

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016 poz. 2183),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014 poz. 1408),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. 2011 nr 25 poz. 133),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2012 poz. 1031),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. 2010 nr 77 poz. 510),
- Rozporządzenie z dnia 18.10.2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 r., poz. 1967).

2.1. Warunki, jakim powinna odpowiadać prognoza oddziaływania na środowisko

Zgodnie z *ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko*, prognoza sporządzana dla potrzeb postępowania w sprawie oddziaływania na środowisko sporządzanej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego powinna określać i oceniać między innymi skutki wpływu realizacji ustaleń sporządzanego dokumentu planistycznego na elementy środowiska przyrodniczego oraz dobra materialne, a także skutki, które mogą wyniknąć z projektowanego przeznaczenia terenów.

Ustala się, iż prognoza powinna obejmować obszar objęty zmianą studium wraz z obszarami pozostającymi w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń zmiany studium. Zatem obszar objęty prognozą nie może być mniejszy od obszaru gminy, dla której sporządzane jest studium, co jest konieczne zważywszy na wzajemne powiązania poszczególnych elementów środowiska.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie – został określony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi pismem znak: WOOŚ.411.101.2021.MGw.2 z dnia 7 kwietnia 2021 r. oraz pismem znak: WOOŚ.411.141.2022.MGw z dnia 22 kwietnia 2022 r., przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Pabianicach pismem znak: PPIS-Pb-ZNS-471/10/21 z dnia 07.04.2021 r. oraz pismem znak: PPIS.ZNS.90280.7.2022 z dnia 13.04.2022 r.

Poniżej przedstawiono zakres sporządzonej prognozy w oparciu o art. 51 ust. 2 ustawy ze wskazaniem treści zawartych w niniejszym dokumencie:

OZNACZENIE ARTYKUŁU USTAWY	ZAKRES PROGNOZY	WSKAZANIE TREŚCI ZAWARTCH W OPRACOWANYM DOKUMENCIE (ROZDZIAŁ)
art.51. ust 2 pkt 1 lit a	informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami	2
art.51. ust 2 pkt 1 lit b	informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,	2
art.51. ust 2 pkt 1 lit c	propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania	16
art.51. ust 2 pkt 1 lit d	informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko	15
art.51. ust 2 pkt 1 lit e	streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym	17
art.51. ust 2 pkt 2 lit a	określenie, analiza i ocena istniejącego stanu środowiska oraz potencjalnych zmian tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	4,6,7
art.51. ust 2 pkt 2 lit b	określenie, analiza i ocena stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem	6
art.51. ust 2 pkt 2 lit c	istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	7
art.51. ust 2 pkt 2 lit d	cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu	8
art.51. ust 2 pkt 2 lit e	przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko	11,12
art.51. ust 2 pkt 3 lit a	przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru	13
art.51. ust 2 pkt 3 lit b	przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy	14

2.2. Główne cele dokumentu i zakres opracowania

Celem opracowania jest określenie rodzaju, stopnia oraz zasięgu przestrzennego zmian środowiska, wywołanych przez zagospodarowanie terenu ustalone przez nowe zapisy studium.

Prognoza ma za zadanie:

- określić pojawiające się zagrożenia, które wynikają z dopuszczenia przez zmianę studium nowych sposobów użytkowania terenów,
- sprawdzić, czy zostały uwzględnione uwarunkowania środowiskowe,
- ocenić skutki wynikające z realizacji projektowanych zamierzeń,
- sprawdzić, czy przyjęte sposoby zapobiegania i ograniczania negatywnego oddziaływania przyczyniają się do jego zmniejszenia,
- sprawdzić w jakim stopniu proponowany sposób zagospodarowania może naruszać zasady prawidłowej gospodarki zasobami.

2.3. Informacja o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko przyrodnicze do projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dłutów została opracowana metodą porównawczą, zgodnie z wytycznymi Instytutu Ochrony Środowiska.

Metoda opracowania polega na:

- określeniu stanu środowiska na terenie objętym zmianą studium i terenach otaczających,
- ocenie projektowanych zmian w aspekcie wpływu ustaleń na stan środowiska,
- ocenie zgodności projektowanych rozwiązań z zasadami zrównoważonego rozwoju i aktualnymi aktami prawnymi oraz dokumentami wyższego rzędu takimi jak:
 - Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.),
 - Strategia Zrównoważonego Rozwoju dla Polski do 2025 roku,
 - Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej,
 - Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz Plan zagospodarowania miejskiego obszaru funkcjonalnego łodzi” – uchwała Nr LV/679/18 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 28 sierpnia 2018 r.,
 - Strategia rozwoju województwa łódzkiego 2030, Uchwała nr XXXI/414/21 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 6 maja 2021r.,
 - Program Ochrony Środowiska Województwa Łódzkiego 2016 na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 r.

Stan środowiska określono na podstawie materiałów instytucji zajmujących się ochroną środowiska i przyrody, opracowań planistycznych, specjalistycznych opracowań naukowych, informacji zawartych w materiałach archiwalnych, powszechnie dostępnej literaturze specjalistycznej i danych dostępnych w Internecie oraz inwentaryzacji w terenie.

Informacje zawarte w prognozie opracowano stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowano je do zawartości i stopnia szczegółowości.

3. POWIĄZANIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU Z INNYMI DOKUMENTAMI

Celem sporządzanej zmiany studium jest dostosowanie dokumentu planistycznego do aktualnego *Planu zagospodarowania województwa łódzkiego oraz Planu zagospodarowania przestrzennego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Łodzi*. Zmiana ta dotyczy części obrębu geodezyjnego Dąbrowa.

Prognoza uwzględnia informacje zawarte w:

1) *Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz Plan zagospodarowania miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi* – uchwała Nr LV/679/18 Sejmiku Województwa łódzkiego z dnia 28 sierpnia 2018 r.

Na obszarze gminy Dłutów nie występują zadania rządowe służące realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym. Natomiast do inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym na terenie gminy Dłutów należy: rozbudowa drogi wojewódzkiej Nr 485 Pabianice – Bełchatów. Droga wojewódzka nr 485 zlokalizowana jest jednak poza obszarem sporządzanej zmiany studium dla terenów w miejscowości Dąbrowa.

Według Planu zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego, obszar w obrębie geodezyjnym Dąbrowa, dla którego sporządzana jest zmiana studium położony jest w granicach projektowanego obszaru planowanego do objęcia ochroną - Obszar Chronionego Krajobrazu „Tuszyńsko-Dłutowski”.

2) *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dłutów*

Prowadzona procedura ma na celu zmianę obowiązującego Studium, a zatem zmieni wcześniejsze uchwały: Nr XXXII/221/02 z 29 marca 2002 r., Nr XXXV/173/09 z 29 grudnia 2009 r., Nr XXXI/209/14 z 25 marca 2014 r. oraz Nr XIV/108/20 z 29 lipca 2020 r.

Celem zmiany studium jest dostosowanie dokumentu planistycznego do aktualnego *Planu zagospodarowania województwa łódzkiego oraz Planu zagospodarowania przestrzennego Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Łodzi*. Zmiana dotyczy części obrębu geodezyjnego Dąbrowa.

Główne zmiany w zagospodarowaniu, względem obowiązującego aktualnie Studium wynikają z wniosków złożonych przez mieszkańców gminy Dłutów. Zmiany dotyczą utworzenia nowego terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na terenach przeznaczonych obecnie na teren lasu i tereny rolne. Zmieniona zostanie również funkcja terenu indywidualnej zabudowy rekreacyjnej i zabudowy produkcyjno-usługowej na zabudowę mieszkaniową jednorodziną oraz funkcja zabudowy zagrodowej i indywidualnej zabudowy rekreacyjnej na zabudowę usługowo-mieszkaniową.

W poniższej tabeli zawarto zmiany, jakie nastąpią w wyniku realizacji sporządzanej zmiany studium wraz z powierzchniami terenów obecnych i przyszłych funkcji.

L.p.	Obręb geodezyjny	Numery działek objęte zmianą	Powierzchnia objęta zmianą [ha]	Przeznaczenie obecne	Przeznaczenie po zmianie	Informacje dotyczące terenów budowlanych
1	Dąbrowa	132/3,	6,6872	teren zabudowy	teren zabudowy	zachowanie istniejącej

		132/4, 133, 134, 135/1, 135/2, 136/2, 136/3, 136/4, 136/5, 137/1, 137/2		zagrodowej [2,2297 ha] teren lasu prywatnego [0,7999 ha] tereny rolne [3,6576 ha]	zagrodowej [2,2297 ha] teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej [4,4575 ha]	zabudowy zagrodowej nowy teren budowlany (zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna)
2		zespół działek	87,5395	teren zabudowy zagrodowej [16,2567 ha] teren indywidualnej zabudowy rekreacyjnej [7,0585 ha] teren zabudowy produkcyjno- usługowej [0,9598 ha] tereny rolne [63,2645 ha]	teren zabudowy zagrodowej [14,8602 ha] teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej [65,1636 ha] teren zabudowy usługowo – mieszkaniowej [7,5157 ha]	zachowanie istniejącej zabudowy zagrodowej zamiana funkcji terenu budowlanego (indywidualnej zabudowy rekreacyjnej i zabudowy produkcyjno-usługowej na zabudowę mieszkaniową jednorodzinna oraz zabudowy zagrodowej i indywidualnej zabudowy rekreacyjnej na zabudowę usługowo- mieszkaniową) nowe tereny budowlane (zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zabudowa usługowo - mieszkaniowa)

łącznie powierzchnia obszaru zmiany studium obejmuje: 94,22 ha, w tym zmiana przeznaczenia na nowe tereny budowlane wynosi: 67,72 ha.

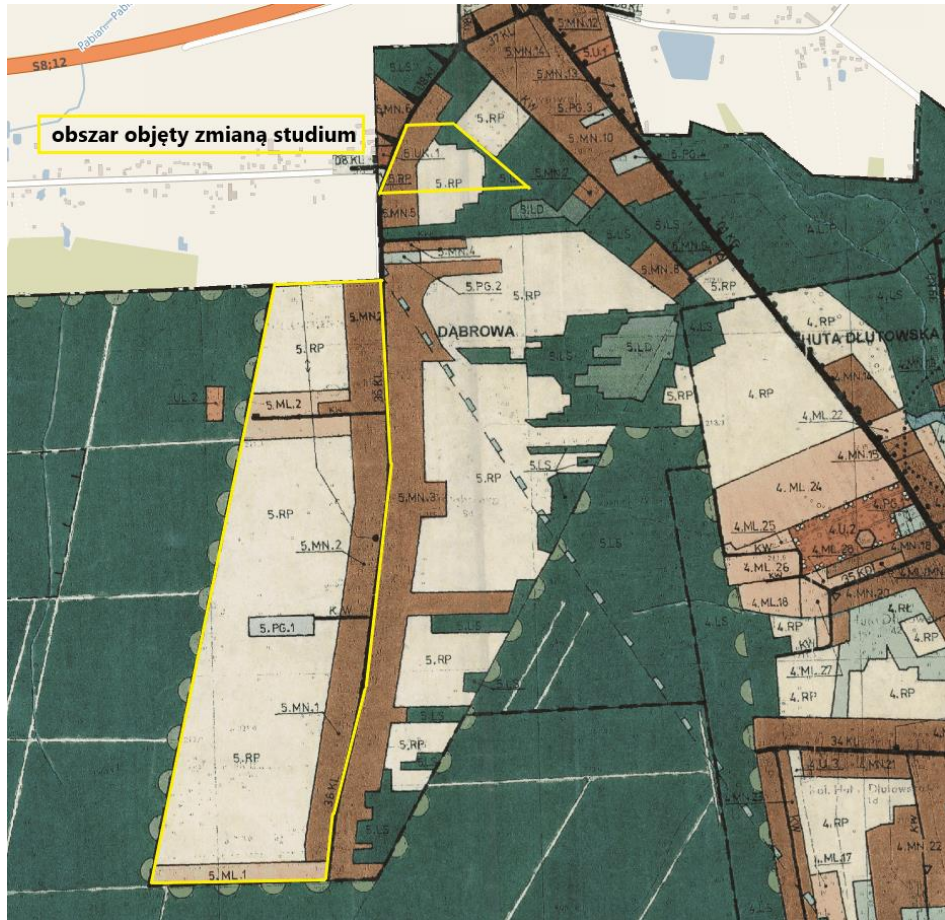
Zmiany te dotyczą następujących grup terenów:

1. przeznaczone w obecnym studium jako tereny rolne i tereny lasów prywatnych, a wskazane w zmianie studium na zabudowę mieszkaniową jednorodzinna – 62,36 ha,
2. przeznaczone w obecnym studium jako tereny rolne, a wskazane w zmianie studium na zabudowę usługowo – mieszkaniową – 5,36 ha,
3. przeznaczone w obecnym studium na zabudowę rekreacji indywidualnej, a wskazane w zmianie studium na zabudowę mieszkaniową jednorodzinna – 6,30 ha,
4. przeznaczone w obecnym studium na zabudowę produkcyjno-usługową, a wskazane w zmianie studium na zabudowę mieszkaniową jednorodzinna – 0,96 ha,
5. przeznaczone w obecnym studium na zabudowę zagrodową, a wskazane w zmianie studium na zabudowę usługowo – mieszkaniową – 1,40 ha,
6. przeznaczone w obecnym studium jako tereny rekreacji indywidualnej, a wskazane w zmianie studium na zabudowę usługowo – mieszkaniową – 0,76 ha,
7. pozostawienie obecnego przeznaczenia jako tereny zabudowy zagrodowej – 17,08 ha.

Na obszarze 26,50 ha stanowiącym w obecnym studium tereny już budowlane następuje jedynie zamiana funkcji na inną budowlaną lub pozostawienie obecnej.

3) Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Analizie poddano również zmiany, jakie nastąpią względem obowiązującego planu miejscowego. Dla terenu obrębu Dąbrowa obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego z 2014 roku (*uchwała XXXI/210/14 z dn. 25.03.2014 r.*).

Obszar zmiany w Studium w obowiązującym mpzp z 2014 r.

Zmiany jakie wprowadza projektowane studium względem obowiązującego mpzp są takie same jak te wskazane w odniesieniu do obowiązującego studium. Przede wszystkim dotyczą utworzenia terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz mieszkaniowo-usługowej na terenach przeznaczonych w obecnym planie na tereny rolnicze. Na zabudowę mieszkaniową jednorodziną oraz usługowo-mieszkaniową zostaną przeznaczone również tereny oznaczone w obowiązującym mpzp jako indywidualna zabudowa rekreacyjna i zabudowa produkcyjno-usługowa.

4. CHARAKTERYSTYKA I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO TERENU OBJĘTEGO PROGNOZĄ

4.1. Położenie administracyjne i fizyczno - geograficzne

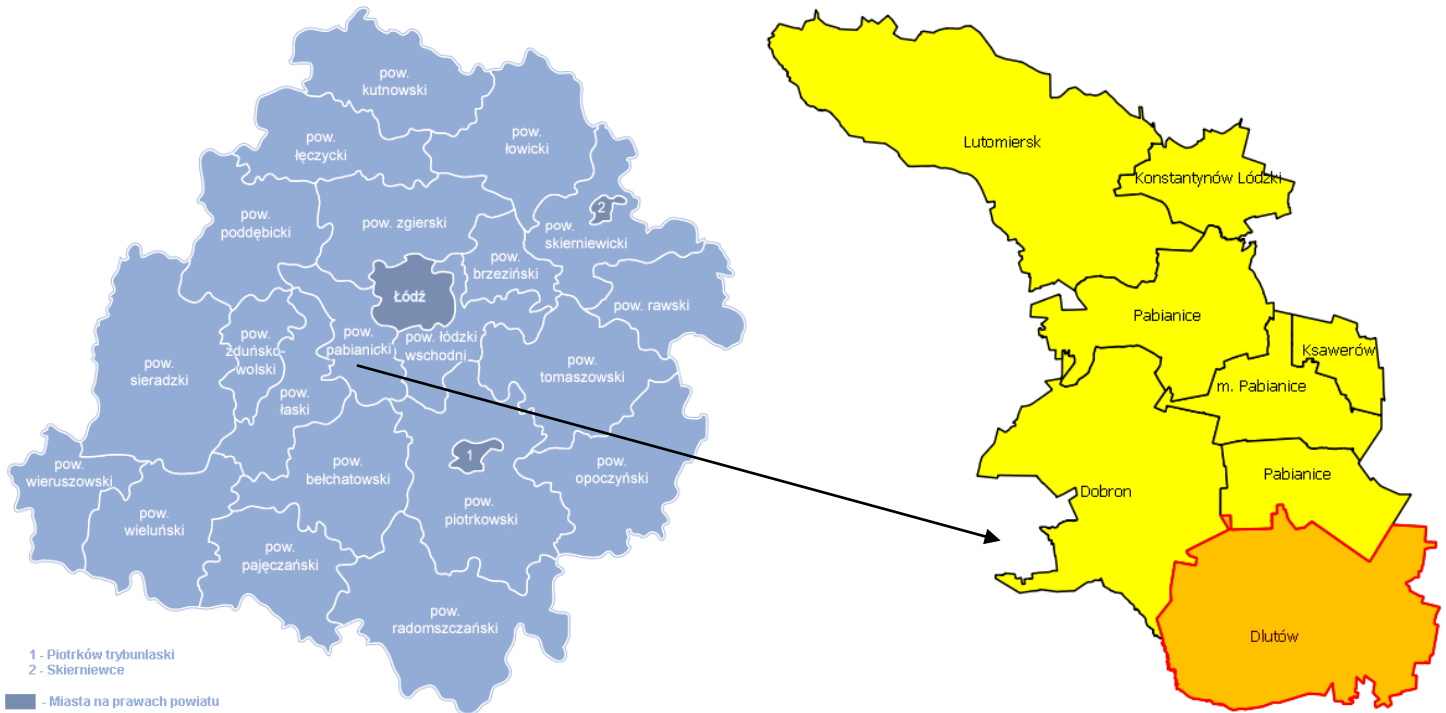
Położenie administracyjne

Gmina Dłutów jest gminą wiejską położoną w powiecie pabianickim w środkowej części województwa łódzkiego. Graniczy z 6 gminami:

- na północy: z gminą Pabianice,

- na wschodzie: z gminą Tuszyn i Grabica,
- na południu: z gminami Drużbice i Zelów,
- na zachodzie: z gminą Dobroń.

Gmina zlokalizowana jest w bliskim sąsiedztwie miasta Pabianice będącym ośrodkiem ponadlokalnym. Odległość od miasta Pabianice do granicy gminy wynosi zaledwie 6 km.

Położenie Gminy Dłutów na tle powiatu pabianickiego
Źródło: Opracowanie własne

Administracyjnie gmina Dłutów składa się z 24 miejscowości w 20 sołectwach. Są to: Borkowice, Budy Dłutowskie, Czyżemin, Dąbrowa, Dłutów, Dłutówek, Drzewociny, Huta Dłutowska, Jastrzębieniec, Kłucjasz, Kociołki Las, Lesieniec, Leszczyny Duże, Leszczyny Małe, Łaziska, Mierzączka Duża, Orzk, Pawłówek, Piętków, Redociny, Stoczki Porąbki, Śładkowiec, Świerczyna, Tążewy.

Obszary objęte zmianą studium zlokalizowane są w zachodniej i północnej części obrębu geodezyjnego Dąbrowa (północna część gminy Dłutów). Obszary są dobrze skomunikowane – sąsiadują z drogą gminną nr 108008E, która łączy się z drogą wojewódzką nr 485 relacji Pabianice-Belchatów. W pobliżu znajduje się węzeł drogowy Pabianice-Południe, łączący DW485 z drogą ekspresową S8.

Położenie fizyczno-geograficzne

Według regionalizacji fizyczno geograficznej J. Kondrackiego teren gminy Dłutów należy do Obszaru Europy Zachodniej, Podobszaru Pozaalpejskiej Europy Zachodniej. Obszar gminy położony jest w Prowincji Niżu Środkowoeuropejskiego, Podprowincji Nizin Środkowoeuropejskich.

Obszar gminy Dłutów wchodzi w skład dwóch mezoregionów Wysoczyzny Bełchatowskiej (318.81) i Wysoczyzny Łaskiej (318.19). Wysoczyzny te należą odpowiednio do dwóch różnych makroregionów: Wzniesień Południowomazowieckich (318.8) oraz Niziny Południowowielkopolskiej (318.1-2) (wg Kondrackiego, 2002 r.).

Zachodnia część gminy Dłutów należy do Wysoczyzny Łaskiej, która stanowi zdenudowaną peryglacjalnie równinę morenową. Obszary wysoczyznowe rozcinają tu doliny rzeki Grabi i jej dopływów: Małej Widawki, Jesionki i innych bezimiennych cieków. Powszechnym elementem rzeźby terenu są wydmy. Wysokości bezwzględne wykazują różnicowanie od około 170 m n.p.m. w dolinie Grabi do około 270 m n.p.m. w rejonie Czyżemina.

Wysoczyzna Bełchatowska, obejmująca wschodnią część gminy leży na wododziale między dorzeczami Warty i Pilicy. Oś wysoczyzny stanowi pasmo, przebiegających z północy na południe, ostańcowych wzgórz żwirowych. Ich powstanie związane jest z maksymalnym zasięgiem zlodowacenia warciańskiego. Obszar mpzp zlokalizowany jest w pobliżu granicy rozdzielającej Wysoczyznę Bełchatowską z Wysoczyzną Łaską.

Obszar objęty zmianą studium zlokalizowany jest w ramach Wysoczyzny Bełchatowskiej, jednak tuż przy granicy z mezoregionem Wysoczyzny Łaskiej.

4.2. Budowa geologiczna i ukształtowanie powierzchni

Gminę Dłutów obejmuje synklinorium łódzkie wypełnione osadami kredy dolnej i górnej. Osady złożone są z piasków, piaskowców, mułowców, wapieni i margli. Na obszarze gminy Dłutów brakuje większych złóż, które miałyby znaczenie regionalne.

W granicach gminy brak jest utworów trzeciorzędowych. Całość pokrywają osady czwartorzędowe, których miąższość waha się od około 25 m w rejonie wsi Mierzączka Duża do 45 m w Dłutówku i Piętkowie oraz około 50 m w Hucie Dłutowskiej. W granicach gminy Dłutów miąższość utworów czwartorzędowych nie przekracza nigdzie 100 m. Są one złożone z glin zwałowych, piasków fluwioglacjalnych, mułków, a także torfów pochodzących z poszczególnych etapów czwartorzędu.

Na powierzchni dominują utwory związane z działalnością wód roztopowych lądolodu warciańskiego oraz pochodzące z okresu późniejszego osady rzeczne zastoiskowe i eoliczne.

Na terenie gminy Dłutów (w jej północno wschodniej części) rozpoznano następujące złoża kruszywa naturalnego (piasku i piasku ze żwirem): Czyżemin (eksploatacja zaniechana), Czyżemin II (obecnie włączone do złoża Czyżemin V), Czyżemin III, Czyżemin IV, Czyżemin V. W zachodniej części gminy rozpoznano złoża piasku w miejscowościach Mierzączka Duża i Ślądkowice.

Dla powyższych złóż obowiązują następujące koncesje:

- „Czyżemin I” – granice obszaru i terenu górniczego zostały wyznaczone w *koncesji Nr 85 Wojewody Piotrkowskiego z dnia 29 stycznia 1998 r. znak: OS-VI-7521-15/95/98* udzielonej na wydobywanie kruszywa naturalnego (piasku), zmienionej *decyzją Wojewody Łódzkiego z dnia 30 lipca 2001 r. znak: OS.VII-7412-2/38/01* oraz *decyzją Marszałka Województwa Łódzkiego z dnia 3 grudnia 2007 r. znak: RO.V-KK-7513- 44/07*. Zmieniona *decyzją z dn. 24.01.2014 r. znak ROV.7422.196.2012/2013AR*. Koncesja na wydobycie została wygaszona, a obszar górniczy i teren górniczy zlikwidowane decyzją Marszałka

Województwa Łódzkiego z dnia 22.05.2018 r. znak RŚV.7422.20.2018.MK. Rekultywacja w kierunku leśnym.

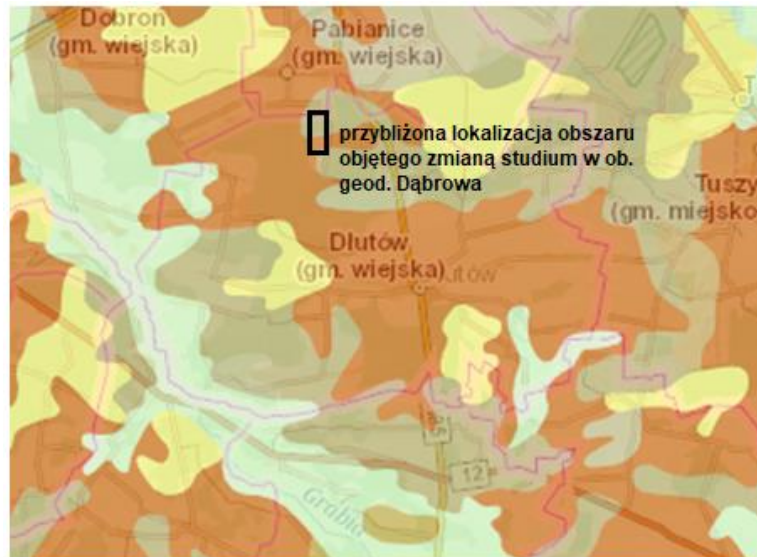
- „Czyżemin II” – granice obszaru i terenu górniczego zostały wyznaczone w *koncesji Starosty Pabianickiego znak: OŚ.DG-6320/1-10/03/04 z dnia 15 listopada 2004 r. na wydobywanie części udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego (piasku) „Czyżemin II”*. Zmienionej decyzjami w 2008 r. i 2014 r. Koncesja na wydobywanie wygaszona została *decyzją Starosty Pabianickiego z dnia 03.01.2017 Nr 10/2017 znak: OŚ.6522.1.2016*, tak więc obszar górniczy i teren górniczy zostały zlikwidowane.
- „Czyżemin V” – granice obszaru i terenu górniczego zostały wyznaczone na podstawie *koncesji ustanowionej decyzją Starosty Pabianickiego Nr 10/2017 z dnia 3 stycznia 2017 r. znak OŚ.6522.1.2016, zmienionej decyzjami w 2008 r., 2014 r., 2017 r. i 2020 r. z przewidywanym terminem ważności do 31.01.2037 r. Powierzchnia obszaru górniczego wynosi 19 949 m², a powierzchnia terenu górniczego jest równa 22 713 m².*

Złoża Czyżemin III, Czyżemin IV, Mierzączka Duża i Ślądkowice nie posiadają koncesji na wydobywanie.

Wokół złóż „Czyżemin” i „Czyżemin I” w części północnej sołectwa oraz złoża „Czyżemin II” wskazuje się możliwość dalszego udokumentowania perspektywicznych zasobów kruszywa. Mogą to być jednak wyłącznie zasoby na skalę lokalną, a nie przemysłową. W innych obszarach gminy rozpoznania geologiczne dały dotychczas wynik negatywny. Występujące w rejonie wsi Drzewocin i Orzk torfy mają zbyt małą miąższość i są w wielu wypadkach zanieczyszczone domieszkami mineralnymi. Nie są to złoża brane pod uwagę dla eksploatacji.

Na terenie gminy Dłutów nie ma obszarów narażonych na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych.

Północna część gminy Dłutów, gdzie zlokalizowany jest obszar, objęty zmianą studium zbudowana jest geologicznie z glin zwałowych, ich zwietrzelin oraz piasków i żwirów wodnolodowcowych. W północnej części obszaru występują piaski sandrowe. Obszar stanowią osady pochodzące ze Zlodowacenia Środkowopolskiego. Piaski i żwiry stanowią dobre podłoże budowlane. Przydatność glin zwałowych do budownictwa oceniana jest jako średnia.

Mapa geologiczna Polski 1:500000

wydziazenia geologiczne

■ Gliny zwałowe, ich zwietrzliny oraz piaski i żwiry lodowcowe; Złodowacenia Środkowopolskie;

■ Piaski sandrowe; Złodowacenie Środkowopolskie

Wydziazenia geologiczne na obszarze gminy Dłutów

Źródło: <http://geologia.pgi.gov.pl/>

Obszar objęty zmianą studium znajduje się poza terenami złóż, terenów i obszarów górniczych. Struktura geologiczna obszaru opracowania zmiany studium i ukształtowanie jego powierzchni wykluczają występowanie niekorzystnych zjawisk w postaci osuwisk lub ruchów masowych.

4.3. Warunki klimatyczne

Analizowany obszar znajduje się w łódzko- Wieluńskim rejonie klimatycznym (według podziału W. Wiszniewskiego i W. Chechłowskiego). Ukształtowanie terenu nie stanowi przeszkody dla przepływu mas powietrza różnego pochodzenia. Powoduje to znaczną zmienność warunków pogodowych. Średnia roczna temperatura wynosi 7,5°C- 8,0°C. Średnia temperatura miesiąca najchłodniejszego (luty) wynosi -3°C natomiast najcieplejszego (lipiec) 17,5°C. Długość okresu wegetacyjnego (w zależności od przyjętego progu 5°C lub 3°C) wynosi od 213 do 235 dni. Rozpoczyna się na początku kwietnia i trwa do pierwszej dekady listopada. Opady atmosferyczne wynoszą niewiele ponad 600mm. Średnie wieloletnie parowanie osiąga wartość 500-520 mm. Pokrywa śnieżna zalega około 70 dni i występuje przeciętnie od przełomu listopada i grudnia do drugiej połowy marca.

4.4. Wody powierzchniowe i podziemne

Wody powierzchniowe

Obszar gminy w całości należy do dorzecza Odry. Sieć hydrograficzna w gminie jest słabo rozwinięta. Główną rzeką przepływającą przez teren gminy Dłutów jest Grabia- prawy dopływ rzeki Widawki, której odcinek stanowi równocześnie zachodnią granicę administracyjną gminy oraz jej dopływy: Jesionka i Mała Widawka. Grabia wpływa na teren gminy na wysokości

kompleksu łąk „Łoszkowskie”, a wypływa przy północno zachodniej granicy wsi Drzewociny. Jesionka przepływa przez gminę Dłutów na odcinku 15,6 km, a jej dolina stanowi główny korytarz ekologiczny gminy relacji wschód-zachód. Rzeka bierze swój początek w gminie Tuszyn i przepływa i przepływa m.in. przez Tążewy, Leszczyny Małe, Leszczyny Duże, Dłutów, Orzk i Drzewociny. Mała Widawka – dopływ Grabi, przepływa przez gminę w południowo-wschodniej części na odcinku 2,6 km. Płyne z północy na południe, m.in. przez obszar gminy Piętków. W północnej części gminy (w rejonie Huty Dłutowskiej) płynie Bychlewka (dopływ Dobrzyńki).

Na terenie gminy Dłutów występują zbiorniki wód stojących w dolinie rzeki Jesionki. Największymi zbiornikami są: Staw Torfianka o powierzchni 28,6 ha, staw rybny na rzece Jesionce w Dłutowie o powierzchni 20,63 ha oraz liczne naturalne stawy w kompleksie lasów państwowych na rzece Jesionce oraz stawy i jeziorka w dolinie Grabi. Stawy śródleśne na rzece Jesionce w Łaziskach tworzą użytek ekologiczny o powierzchni 33 ha.

Na terenie gminy Dłutów występują miejsca zagrożenia powodziowego w dolinie rzeki Grabi, w szczególności związane z wiosennymi wodami roztopowymi. W dolinie rzeki nie ma wałów przeciwpowodziowych, a zagrożenie powodziowe dotyczy terasy zalewowej doliny rzeki opartej o naturalne brzegi. Największe powierzchnie terenów najbardziej narażonych na zalewanie w gminie Dłutów obejmują sołectwa Drzewociny i Orzk w dolinie Grabi oraz w dolinie rzeki Jesionki – w sołectwach: Dłutów, Leszczyny Małe i Tążewy. Okresowe wezbrania wód obydwu tych rzek nie stanowią zagrożenia dla mieszkańców, gdyż swoim zasięgiem nie wkraczają na tereny zabudowane i przeznaczone pod zabudowę.

Gmina Dłutów należy do obszaru dorzecza Odry, regionu wodnego Warty. Obszar gminy zlokalizowany jest w ramach następujących Jednolitych Części Wód Powierzchniowych:

- JCWP nr RW600016182869 „Pałusznicza”
- JCWP nr RW600017183229 „Ner do Dobrzyńki”
- JCWP nr RW600016182854 „Grabia do Dłutówki”
- JCWP nr RW600019182873 „Grabia od Dłutówki do Dopływu spod Anielina”
- JCWP nr RW600016182856 „Dopływ ze Ślądkowic”.

Fragmety terenów w obrębie Dąbrowa, stanowiące obszar objęty zmianą studium zlokalizowany jest w zasięgu JCWP nr RW600017183229 „Ner do Dobrzyńki”. Według analizy przeprowadzonej w *Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry* dla JCWP w granicach, której zlokalizowany jest obszar zmiany studium zidentyfikowano zły stan wód. Jednostka jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych.

Projekt studium nie wpłynie na pogorszenie stanu analizowanego JCWP.

Bezpośrednio na obszarze objętym zmianą studium nie występują wody powierzchniowe. W niewielkiej odległości (od 420 do 630 m) od zachodnich granic analizowanego obszaru przepływa jednak rzeka Pabianka (dopływ Dobrzyńki).

Położenie i charakter sieci hydrograficznej fragmentu gminy objętego zmianą studium, decydują, iż nie występują na jego powierzchni, tereny zagrożenia powodziowego.

Wody podziemne

Gmina Dłutów charakteryzuje się znacznymi zasobami wód podziemnych. Na terenie gminy wody podziemne występują w utworach kredowych i czwartorzędowych. Niewielki fragment,

położony w północno-wschodniej części gminy położony jest w ramach udokumentowanych zasobów Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP 401 Niecka Łódzka (występujący w utworach kredy dolnej) o charakterze szczelinowo-porowym. Zbiornik ten charakteryzuje się średnim modułem zasobów dyspozycyjnych $48,4 \text{ m}^3/24\text{h}/\text{km}^2$.

Obszar objęty zmianą Studium znajduje się poza zasięgiem GZWP nr 401 Niecka Łódzka.

Położenie gminy Dłutów i obszaru zmiany studium względem GZWP

Źródło: <http://epsh.pgi.gov.pl/epsh/>

- **Poziom wodonośny górnokredowy** związany jest z wapieniami i marglami. Zwierciadło wody występuje najczęściej na głębokości 20 - 80 m i występuje pod ciśnieniem hydrostatycznym. Wydajności potencjalne studni wierconych są zróżnicowane i najczęściej wynoszą $30-70 \text{ m}^3/\text{h}$. Poziom ten jest izolowany od powierzchni terenu przez utwory czwartorzędowe.
- **Poziom wodonośny dolnokredowy** na terenie gminy Dłutów nie jest ujmowany studniami wierconymi, przebiega natomiast południowo-zachodnia granica GZWP 401 Niecka Łódzka o charakterze szczelinowo-porowym.
- **Czwartorzędowe piętro wodonośne** tworzą poziomy podglinowe, międzyglinowe i poziomy dolin rzecznych. Poziomy te występują na całym terenie gminy i tworzą główny użytkowy poziom wodonośny. Zwierciadło wody występuje przeważnie pod ciśnieniem hydrostatycznym na głębokości od 10 do 55 metrów. Wydajności potencjalne studni wierconych są bardzo zróżnicowane i zmieniają się w szerokim przedziale $10-80 \text{ m}^3/\text{h}$. Poziom ten jest najczęściej izolowany od powierzchni terenu warstwą utworów słaboprzepuszczalnych – glin zwałowych, których miąższość dochodzi nawet do ponad 50 m. Lokalnie poziom czwartorzędowy jest słabo izolowany od powierzchni terenu.

Gmina Dłutów położona jest w obszarze Jednolitej Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 72 (północno-wschodnia część gminy) oraz Jednolitej Części Wód Podziemnych nr 83 (pozostała, przeważająca część gminy).

Obszar w obrębie geodezyjnym Dąbrowa, dla którego sporządzana jest zmiana studium należy do JCWPd PLGW600072. Jednostka posiada dobry stan chemiczny i ilościowy i nie jest zagrożona ryzykiem nieosiągnięcia celów środowiskowych.

Główne cele środowiskowe zawarte w planie gospodarowania wodami, które muszą być realizowane to:

- zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych,
- zapobieganie pogarszaniu się stanu części wód podziemnych,
- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych.

Realizacja projektu studium nie wpłynie na stan analizowanej JCWPd.

Na terenie gminy funkcjonują 3 ujęcia wód podziemnych obejmujących 4 studnie głębinowe wykorzystywane do zasilania w wodę grupowych wodociągów wiejskich. Ujęcia zostały wyposażone w stacje uzdatniania pracujące w systemie jednostopniowego podawania wody w oparciu o pompy głębinowe, zespoły hydroforów współpracujące z układami filtrów odżelaziaczy i chloratorów. Jedynie stacja wodociągowa w Czyżeminiu nie wymaga uzdatniania. Ujęcia mają wyznaczone strefy ochrony bezpośredniej w granicach działek.

Na terenie gminy Dłutów znajdują się otwory hydrogeologiczne (studnie). Otwory te zostały wskazane w poniższej tabeli.

Lp.	Miejscowość	Użytkownik	Ujęty poziom	Przeznaczenie	Rzędna [m n.p.m.]	Głębokość [m]
1.	Drzewociny	Prywatny	Kreda	Eksploracja	179,5	40,5
2.	Drzewociny	Ośrodek kolonijny	Kreda	Eksploracja	185,6	23,0
3.	Drzewociny	Leśniczówka	Kreda	Eksploracja	197,5	42,0
4.	Orzk	OSP	Kreda	Eksploracja	210,0	36,2
5.	Łaziska	Prywatny	Czwartorzęd	Eksploracja	207,2	45,2
6.	Łaziska	Prywatny	Czwartorzęd	Eksploracja	206,6	34,0
7.	Łaziska	Osada leśna	Czwartorzęd	Eksploracja	218,0	36,0
8.	Świerczyna	Gospodarstwo rolne	Kreda	Eksploracja	206,0	63,0
9.	Dłutówek	Leśniczówka	Czwartorzęd	Eksploracja	211,0	30,0
10.	Dłutów	Wodociąg wiejski	Czwartorzęd	Eksploracja	210,4	52,0
11.	Dłutów	Prywatny	Czwartorzęd	Eksploracja	210,0	32,0
12.	Dłutów	Tartak	Czwartorzęd	Eksploracja	224,5	52,0
13.	Dłutów	Gospodarstwo rolno-hodowlane	Czwartorzęd	Eksploracja	214,7	59,0
14.	Dłutów	Gospodarstwo rolno-	Kreda	Eksploracja	215,1	116,0

		hodowlane				
15.	Leszczyny Małe	Gospodarstwo rolne	Kreda	Eksploatacja	218,0	103,0
16.	Dłutów	SKR	Czwartorzęd	Eksploatacja	209,4	40,0
17.	Dłutów	Wodociąg wiejski	Czwartorzęd	Eksploatacja	215,0	54,0
18.	Budy Dłutowskie	Składowisko odpadów	Czwartorzęd	Ochrona środowiska	230,0	50,0
19.	Budy Dłutowskie	Składowisko odpadów	Czwartorzęd	Ochrona środowiska	235,5	40,0
20.	Budy Dłutowskie	Prywatny	Czwartorzęd	Eksploatacja	230,0	62,0
21.	Borkowice	Zakład Pracy Chronionej "Texpol"	Neogen	Eksploatacja		84,0
22.	Budy Dłutowskie	Prywatny	Czwartorzęd	Eksploatacja	218,3	43,0
23.	Huta Dłutowska	Prywatny	Czwartorzęd	Eksploatacja	217,6	42,0
24.	Huta Dłutowska	Sanatorium	Czwartorzęd	Eksploatacja	220,0	48,0
25.	Huta Dłutowska	Sanatorium	Czwartorzęd	Eksploatacja	220,0	20,5
26.	Huta Dłutowska	Sanatorium	Czwartorzęd	Eksploatacja	208,7	50,0
27.	Huta Dłutowska	Prywatny	Czwartorzęd	Eksploatacja	200,2	31,2
28.	Huta Dłutowska	Prywatny	Czwartorzęd	Eksploatacja	201,9	35,0
29.	Huta Dłutowska	Pro-Domus	Czwartorzęd	Eksploatacja	208,9	42,0
30.	Dąbrowa	Prywatny	Kreda	Eksploatacja	224,0	98,0
31.	Dąbrowa	Prywatny	Kreda	Chłonna	223,5	98,0
32.	Dąbrowa	Prywatny	Czwartorzęd	Eksploatacja	223,8	52,0
33.	Dąbrowa	Prywatny	Czwartorzęd	Eksploatacja	200,0	32,0
34.	Pawłówek	Prywatny	Czwartorzęd	Eksploatacja	195,0	29,0
35.	Pawłówek	Prywatny	Czwartorzęd	Eksploatacja	200,0	26,0
36.	Pawłówek	Ośrodek zdrowia	Czwartorzęd	Eksploatacja	200,0	30,0
37.		Otwór badawczy	Czwartorzęd	Badawcze	196,31	9,0
38.		Otwór badawczy	Czwartorzęd	Badawcze	194,42	6,0
39.	Ślądkowice	Wodociąg wiejski	Kreda	Eksploatacja	209,0	86,0
40.	Czyżemin	Wodociąg wiejski	Czwartorzęd	Eksploatacja	230,0	68,0

4.5. Gleby

Na obszarze gminy Dłutów przeważają gleby klas V-VI, które zajmują ok. 71 % ogólnej powierzchni użytków rolnych, natomiast dobre gleby III-IV klasy bonitacyjnej stanowią 29 % powierzchni.

Gleby utworzone z piasków luźnych i gliniastych to gleby brunatne, bielcowe i czarne ziemie – występują one głównie na gruntach ornych. Gleby utworzone z glin zajmują 19,8 % powierzchni gminy.

Widoczna jest tu przewaga gleb bielcowych (74 %), znacznie mniejszy zasięg mają gleby brunatne (24 %), a najmniejsze powierzchnie zajmują czarne ziemie (2 %).

Generalnie, w gminie Dłutów występują gleby przeciętne, słabe i bardzo słabe, niesprzyjające rozwojowi intensywnego rolnictwa.

W gminie występują również gleby organiczne. W dolinach Grabi i Jesionki (Dłutówki) występują gleby mułowo-bagiennie. Najkorzystniejsze warunki glebowe zaznaczają się w miejscowościach: Tążewy, Śładkowice, Lesieniec. Najsłabsze gleby występują we wsiach: Dąbrowa, Drzewociny, Stoczki i Porąbki.

Na obszarze objętym projektem zmiany studium, w obrębie Dąbrowa występują gleby słabej klasy bonitacyjnej V, VI.

4.6. Szata roślinna i świat zwierzęcy

Pod względem „Regionalizacji przyrodniczo-leśnej opartej na podstawach ekologiczno-fizjograficznych” z 1990 r. obszar gminy Dłutów znajduje się w granicach VI Krainy Małopolskiej, w Dzielnicy Łódzko Opoczyńskiej w Mezoregionie Sieradzko-Łódzkim.

Tereny gminy leżą w naturalnym zasięgu występowania głównych lasotwórczych gatunków drzew: *sosny pospolitej*, *świerka pospolitego*, *jodły pospolitej* i *buka zwyczajnego*. Gatunkiem panującym jest sosna pospolita. W składzie drzewostanów znaczący udział mają też *brzoza*, *olsza*, *dęby*, *świerk*, *jodła*, *buk*, *grab* i *osika*.

Według danych na rok 2020 łączna powierzchnia gruntów leśnych na terenie gminy Dłutów wynosi 3 826 ha (37,75% powierzchni gminy).

Grunty Lasów Państwowych wchodzi w skład 4 leśnictw położonych w obrębie Rydzyny. Są to: Leśnictwo Borkowice, Leśnictwo Dłutów, Leśnictwo Dąbrowa, Leśnictwo Rydzyny. Grunty Lasów Państwowych w granicach gminy Dłutów administrowane są przez Nadleśnictwo Kolumna, wchodzące w skład Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Łodzi.

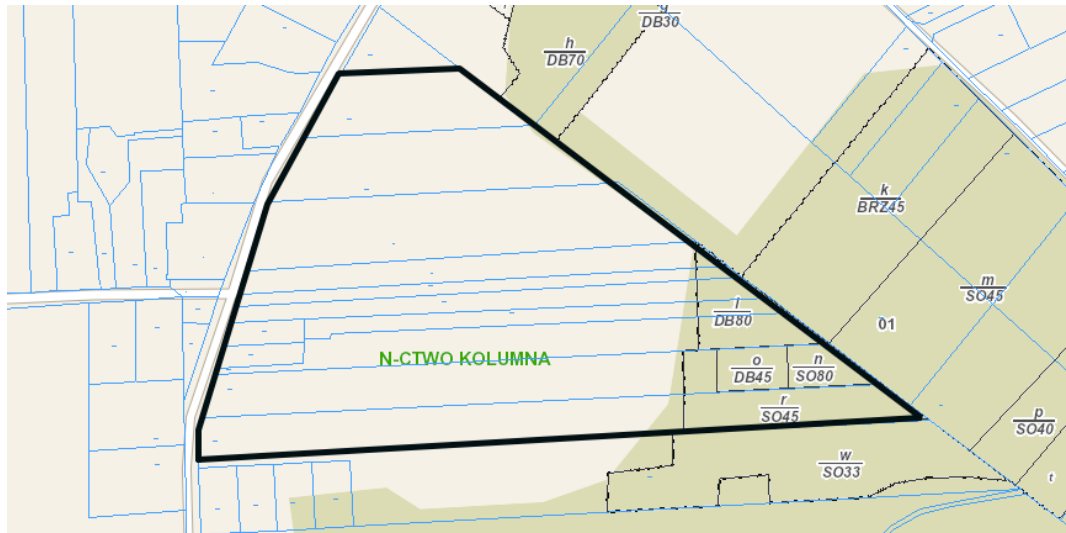
Dominującymi siedliskami w lasach prywatnych są siedliska boru świeżego, boru mieszanego świeżego oraz boru mieszanego wilgotnego, które zajmują ponad 82,6% ich powierzchni. Podstawowym gatunkiem budującym drzewostany jest *sosna pospolita*, *dąb szypułkowy*, *olsza* i *jodła*. Pozostałe gatunki jak *dąb bezszypułkowy*, *świerk*, *modrzew*, *buk* stanowią w drzewostanach domieszki. W przeważającej części są to lasy średniowiekowe (II i III kl. w.).

Głównym gatunkiem lasotwórczym w powiecie jest jodła oraz sosna, ważnymi gatunkami lasotwórczymi są też: *brzoza brodawkowata*, *dąb szypułkowy* i *bezszympułkowy*, *olsza czarna*.

Obszar gminy Dłutów posiada wysokie walory przyrodniczo-krajobrazowe ze względu na występowanie dużych kompleksów leśnych oraz pełni ważne funkcje ekologiczne poprzez funkcjonowanie tu dolin rzecznych.

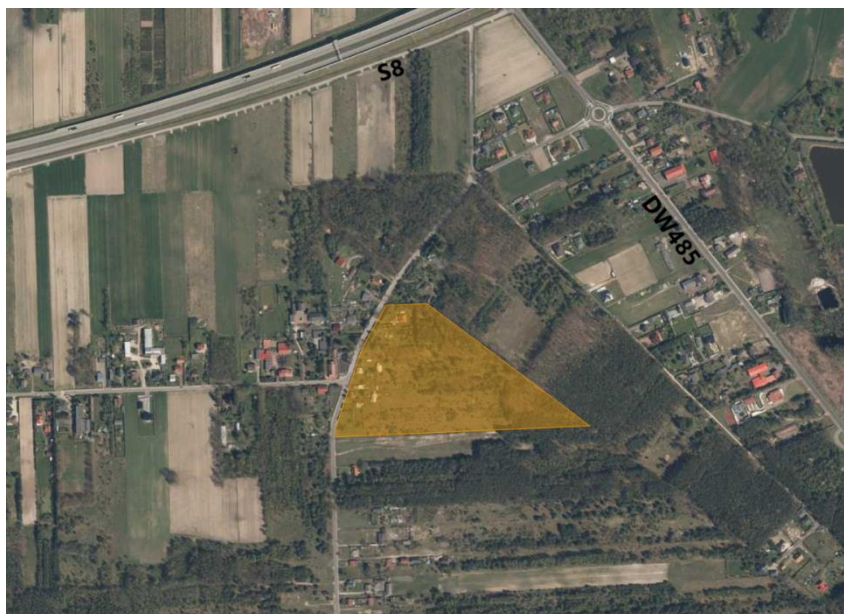
Północny fragment obrębu Dąbrowa, dla którego sporządzana jest zmiana studium częściowo porasta las. Jest to las prywatny o powierzchni 0,7999 ha. Las stanowi bór mieszany świeży o dominującym gatunku sosny i dębu.

W związku z położeniem na gruntach leśnych, na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego konieczne będzie wystąpienie do właściwego organu o zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne.

Lasy na obszarze zmiany studium
Źródło: <https://dlutow.e-mapa.net/>

Analizowane grunty leśne nie stanowią naturalnych siedlisk o szczególnej wartości. Obszar stanowi niewielki powierzchniowo fragment lasu. Dodatkowo, biorąc pod uwagę jego położenie wraz z otoczeniem, wartość przyrodniczą niniejszego fragmentu gruntów leśnych można ocenić jako dość słabą. Wartość przyrodniczą drzew i krzewów wskazuje się na podstawie ich relacji z otoczeniem. Otoczenie tego obszaru, ze względu na istniejące funkcje jest już dość silnie zantropizowane. Las zlokalizowany jest w odległości niecałych 400 m od drogi wojewódzkiej nr 485. Ok. 700 m na północ przebiega droga ekspresowa S8. Niewielki fragment terenu leśnego, zlokalizowany pomiędzy istniejącą zabudową zagrodową a drogą o randze ponadlokalnej nie stanowi szczególnej i znaczącej ostoji bioróżnorodności.

Północna część obszaru zmiany studium wraz z otoczeniem
Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Na obszarze objętym zmianą studium, zlokalizowanym na zachód od drogi gminnej nr 108008E występują tereny rolnicze. Na terenach rolnych pokrywą roślinność stanowi okresowo występująca roślinność związana z uprawami. Pośród upraw spotykana jest roślinność segetalna – m.in. gatunki takie jak: *chaber*, *blawatek*, *kąkol polny*, *ostróżeczka polna*, *mak polny*, *mak piaskowy*, *kurzyślad polny*. Miejscami, wśród pól uprawnych występują grupy oraz rzędy zadrzewień i zakrzewień. Wśród nich spotykane są głównie sosny i olchy. Mimo występowania na tych terenach zadrzewień i zakrzewień, tereny te nie stanowią lasów. Powstały one na gruntach użytkowanych niegdyś rolniczo (zgodnie z ewidencją gruntów na gruntach rolnych klasy V i VI), na których uprawa została zaprzestana a nieruchomości zostały porośnięte przez samoistną zieleń, która ze względu na istniejące w pobliżu zagospodarowanie nie stanowi zwartych kompleksów. Przy waloryzacji szaty roślinnej należy przede wszystkim uwzględnić jej znaczenie jako korytarza ekologicznego. Zadrzewienia i zakrzewienia, które nie stanowią części otwartych krajobrazów rolniczych nie posiadają szczególnych wartości przyrodniczych i znaczenia dla migracji zwierząt. Ze względu na położenie i istniejące stosunkowo gęste zainwestowanie terenów otaczających (osiedle mieszkaniowe), można stwierdzić, iż omawiane tereny zieleni nie stanowią korytarzy i węzłów ekologicznych, a także nie staną się nimi w przyszłości. Z tego też względu, niniejsza zieleń nie ma również szczególnego znaczenia jako miejsce schronienia i siedlisk dla zwierząt. Ponadto dla terenów już zagospodarowanych występuje zieleń towarzysząca zabudowie.

Fauna

Fauna gminie Dłutów jest charakterystyczna dla dużych kompleksów leśnych. Główne gatunki łowne to *sarna*, *jeleń*, *dzik*. Tereny rolne są raczej ubogie w gatunki charakterystyczne dla agrocenoz. Stosunkowo bogatym siedliskiem jest sama rzeka Grabia i tereny jej doliny. Szczególnie istotna jest ichtiofauna rzeki opisana szczegółowo w dokumentacji uzasadniającej utworzenie rezerwatu przyrody.

Niewielkie powierzchniowo tereny leśne, należące do obszaru zmiany studium, ale przede większe kompleksy zlokalizowane w sąsiedztwie analizowanego obszaru decydują o występowaniu zwierząt typowych dla środowiska leśnego. Są to synantropijne gatunki - głównie niewielkie ssaki (*wiewiórki, jeże, zające, kuny leśne*). Z większych ssaków mogą być spotykane *dziki i sarny*, wśród ptaków *dzięcioły, drozdy, gile, sowy*, z gadów m.in. *jaszczurka zwinka, zaskroniec zwyczajny* i inne.

Obszar opracowania ma również częściowo charakter rolniczy, bez terenów chronionych prawnie, występują na nim pospolite gatunki zwierząt. Ssaki są reprezentowane głównie przez *jeża sarnę, lisa, zającą, darniówkę pospolitą, kreta, nornicę, mysz pospolitą i wiewiórkę*. Na terenach rolnych otwartych z zadrzewieniami występują *kuropatwy i bażanty, zające*.

Powiązania przyrodnicze

Korytarze ekologiczne stanowią obszary mało przekształcone przez człowieka, głównie lasy i doliny rzeczne, będące szlakami komunikacyjnymi dla zwierząt, a w większym przedziale czasowym – również dla roślin. W zależności od wielkości i długości, można mówić o korytarzach międzynarodowych i krajowych, regionalnych i lokalnych.

Korytarze o znaczeniu międzynarodowym i krajowym

Istnieje kilka koncepcji o znaczeniu ogólnopolskim i międzynarodowym, dotyczących systemów powiązań obszarów przyrodniczych, m.in.:

- sieć ekologiczna ECONET-Polska,
- projekt korytarzy ekologicznych łączących europejską sieć Natura 2000 w Polsce opracowany w 2012 r. w Zakładzie Badań Ssaków PAN na zlecenie Ministra Środowiska;

Gmina Dłutów położona jest poza siecią wspomnianych powyżej korytarzy ekologicznych o randze krajowej i międzynarodowej.

Korytarze o znaczeniu regionalnym i lokalnym

Poza siecią krajowych korytarzy ekologicznych należy zwrócić uwagę również na lokalne ciągi ekologiczne i powiązania przyrodnicze. W skali lokalnej są to pasy zadrzewień i zakrzewień oraz małe niezagospodarowane potoki łączące ze sobą oddalone, nie więcej jak o kilka kilometrów, lasy.

System korytarzy ekologicznych gminy Dłutów składa się z trzech podstawowych elementów, jakimi są kompleksy lasów, dolina rzeki Grabi oraz dolina rzeki Jesionki z kompleksami stawów zasilanych przez rzekę. Dodatkowymi elementami są lokalne korytarze ekologiczne związane z dolinkami pozostałych mniejszych cieków i rowów stanowiących podstawowe urządzenia melioracyjne. W systemie tym ważną rolę spełniają też naturalne zbiorniki retencyjne (tereny podmokłe, oczka wodne, nieuregulowane odcinki cieków).

Obszar objęty zmianą studium w miejscowości Dąbrowa sąsiaduje z dużym kompleksem leśnym. Na analizowanym obszarze również występują tereny charakteryzujące się stosunkowo wysokim stopniem naturalności. Są to tereny leśne oraz otwarte tereny rolnicze (siedliska półnaturalne). Niniejsze tereny mogą stanowić swego rodzaju węzeł ekologiczny łączący obszar zmiany studium z innymi terenami przyrodniczymi, w tym objętymi prawną ochroną przyrody. Obszar połączony jest przyrodniczo z terenami położonymi na zachód i na południe. Należy zaznaczyć, że w sąsiedztwie analizowanego obszaru przebiega droga

województwa nr 485 (w kierunku północ-południe) i droga ekspresowa S8 (w kierunku wschód-zachód). Oznacza to, że w stanie istniejącym występują bariery ekologiczne, uniemożliwiające przemieszczanie się zwierząt na dalsze obszary. Dotyczy to głównie terenów położonych na północ oraz na wschód od analizowanego obszaru.

Ochrona gatunkowa

Pomimo, iż bezpośrednio na obszarze objętym zmianą studium nie zinwentaryzowano siedlisk chronionych gatunków, należy zaznaczyć, że na analizowanym terenie (tak jak w całej Polsce) obowiązuje ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów. Ze względu na stopień antropizacji środowiska (w sąsiedztwie przebiega droga ekspresowa S8, droga wojewódzka nr 485 a także zabudowa mieszkaniowa) prawdopodobne jest, iż nie występują tu chronione gatunki roślin i grzybów. Chronione gatunki zwierząt na analizowanym terenie prawdopodobnie reprezentowane są głównie przez gatunki ptaków (prawie wszystkie gatunki są w Polsce chronione).

Zważając na powyższe oraz biorąc pod uwagę naturalne migracje, na terenie objętym zmianą studium mogą pojawiać się chronione gatunki bezkręgowców, chronione siedliska przyrodnicze, chronione gatunki grzybów, roślin, ryb, płazów w rozumieniu następujących przepisów:

- *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000,*
- *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin,*
- *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt,*
- *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów,*
- *Dyrektywę Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 w sprawie ochrony dzikiego ptactwa*
- *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków.*

4.7. Dziedzictwo i zasoby kulturowe

Poniższe zestawienie zawiera listę obiektów w gminie Dłutów, wpisanych do rejestru zabytków oraz wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków.

Lp.	Nazwa obiektu i adres	Nr rejestru zabytków	Wojewódzka ewidencja zabytków	Gminna ewidencja zabytków
Dłutów				
1)	Oficina dworska, murowana z XVIII, przebud. w XIX w., ul. Główna 6	A/56/339 z dnia 24.07.1967 r.	TAK	TAK
2)	Park podworski z XVIII w. (dz. Nr 112/2), ul. Główna	K1.IV- 680/140/67 z 24.07.1967 r.	TAK	TAK

		Piotrków Tryb.		
3)	Dwór drewniany, 1850 r. ul. Główna 4, dz. Nr 112/2 rozebrany w 2011 r.	590-IV-26 z 18.07.1953 r.	TAK	TAK
4)	Zespół dworski, XVIII w.	339/56 z dnia 24.07.1967 r.	TAK	TAK
5)	Budynek gospodarczy I w zespole dworskim, 1924 r. ul. Główna 2, dz. Nr 112/4 (d. magazyn spirytusu)	-	TAK	TAK
6)	Budynek gospodarczy II w zespole dworskim, 1924 r. ul. Główna 2, dz. Nr 112/4	-	TAK	TAK
7)	Gorzelnia w zespole dworskim, 1924 r. dz. Nr 112/4, ul. Główna 2	-	TAK	TAK
8)	Dom mieszkalny wielorodz, ul. Główna 3, 1921 r. dz. Nr 101/16	-	TAK	TAK
9)	Dom mieszkalny, ul. Główna 63, 1863 r.	-	TAK	TAK
10)	Cmentarz parafialny Rzymsko - katolicki, I p. XIX w.	-	TAK	TAK
Huta Dłutowska				
11)	Park w Hucie Dłutowskiej zał. w 1933-35 przy d. Domu Dziecka, (dz. Nr 288-289), pow. 6,44 ha	A/423 z 02.12.1991 r. i 09.11.1993 r. Piotrków Tryb.	TAK	TAK
12)	Park dekoracyjno-leśny w Hucie Dłutowskiej, zał. 1936 r. dz. Nr 39, pow. 5,58 ha	A/301 z 01.08.1983 r. i 04.11.1993 r. Piotrków Tryb.	TAK	TAK
Leszczyny Duże				
13)	Dom mieszkalny, drewniany, Nr 45, dz. Nr123/1 pocz. XX	-	TAK	TAK
Piętków				
14)	Chałupa, 1910 r. dz. Nr 70/3	-	TAK	TAK
Radociny				
15)	Dom drewniany, Nr 20,1882r dz. Nr 87/2 i88/2	-	TAK	TAK
16)	Kaplica paraf. rzymsko-kat.1908 r. dz. Nr 103	-	TAK	TAK
17)	Dom drewniany, Nr 44, pocz. XX w. dz. Nr 105	-	TAK	TAK
Drzewociny				
18)	Cmentarz ewangelicki, Molenda, I poł. XX w.dz. Nr 818	-	TAK	TAK
Tążewy				
19)	Kaplica parafialna z 1876 r. , Dz. Nr 317	-	-	TAK
Las w pobliżu Pawlikowic II				
20)	Cmentarz wojenny z I wojny światowej, ALPNadl. Kolumna, ozn. 181B	-	TAK	TAK

W gminie Dłutów występują miejsca pamięci narodowej, które obejmują zbiorowe mogiły na rzymsko-katolickim cmentarzu parafialnym. Są to:

- mogiła ofiar terroru z lat 1940-44,
- mogiła żołnierzy WP z 1939 r.,
- mogiła zbiorowa żołnierzy WP poległych we wrześniu 1939 r.,
- mogiła lotników polskich strąconych nad wsią Śładkowice we wrześniu 1939 r.,
- mogiła powstańców styczniowych 1863 r.

Inne pomniki i miejsca pamięci:

- cmentarz z I Wojny Światowej w Pawlikowicach,
- pomnik lotników września 1939 r. w Dłutowie,
- pomnik poległych żołnierzy Armii Łódź.

W gminie Dłutów znajduje się także cmentarz parafii Pawlikowice z lokalizacją w Pawłówku, w sąsiedztwie korytarza drogi ekspresowej S8.

Na terenie gminy Dłutów jest 99 stanowisk archeologicznych.

Lp.	Obszar AZP nr stan. na obszarze	Miejscowość	Nr stan. w miejscowości	Kultura	Chronologia	Uwagi
1.	70-50/28	Mierzączka Duża	5	łużycka	nieokreślona	
2.	70-50/29	Mierzączka Duża	6	łużycka	nieokreślona	
3.	70-50/22	Mierzączka Duża	4	łużycka	nieokreślona	
4.	70-50/21	Mierzączka Duża	2	łużycka	nieokreślona	
5.	70-50/20	Mierzączka Duża	3	bliżej nieokr.	okr. pradziejowy	
6.	70-50/6	Mierzączka Duża				Stan. archiw.
7.	70-50/19	Drzewociny	4	łużycka	okres epoki brązu	
8.	70-50/16	Drzewociny	1	przeworska	nieokreślona	
9.	70-50/17	Drzewociny	2	łużycka / nieokreślona	mezolit	
10.	70-50/18	Drzewociny	3	przeworska / nieokreślona	nieokreślona/ ep. kamienna	
11.	70-50/30	Brogi	2	nieokreślona	ep. kamienna	Gm. Dobroń
12.	70-50/27	Zimne Wody	9	łużycka	nieokreślona	
13.	70-50/26	Zimne Wody	10	polska	średniowiecze	
14.	70-50/32	Kol. Ldzań	6	łużycka		
15.	71-50/59	Drzewociny	15	pradziejowa	ep. kamienna	
16.	71-50/58	Drzewociny	14	polska	okr. nowożytny	
17.	71-50/56	Drzewociny	12	polska	okr. nowożytny	
18.	71-50/55	Drzewociny	11	pradziejowa	ep. kamienna	
19.	71-50/57	Drzewociny	13	polska	okr. nowożytny	
20.	71-50/54	Drzewociny	10	polska	okr. nowożytny	
21.	71-50/53	Drzewociny	9	pradziejowa	wcz. okres epoki brązu	
22.	71-50/52	Drzewociny	8	polska	okr. nowożytny	
23.	71-50/51	Drzewociny	7	polska	okr. nowożytny	
24.	71-50/56	Drzewociny	21	pradziejowa	ep. kamienna	
25.	71-50/49	Drzewociny	5	pradziejowa	ep. kamienna	
26.	71-50/48	Drzewociny	20	pradziejowa	ep. kamienna	
27.	71-50/47	Karczmy	21	pradziejowa	ep. kamienna	Drzewociny
28.	71-50/13	Drzewociny	6	polska	okr. nowożytny	
29.	71-50/71	Drzewociny	19	polska	okr. nowożytny	
30.	71-50/70	Drzewociny	18	polska	okr. nowożytny	
31.	71-50/72	Mierzączka Mała	1	pradziejowa	ep. kamienna	
32.	70-50/73	Mierzączka Mała	2	pradziejowa	ep. brązu	
33.	70-50/62	Orzk	7	pradziejowa	ep. kamienna	
34.	70-50/63	Orzk	8	pradziejowa	ep. kamienna	

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DO ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY DŁUTÓW

35.	70-50/64	Orzk	9	pradziejowa	ep. kamienna	
36.	70-50/65	Orzk	10	pradziejowa	ep. kamienna	
37.	70-50/66	Orzk	11	pradziejowa	ep. kamienna	
38.	70-50/69	Orzk	14	pradziejowa	mezolit	
39.	70-50/67	Orzk	12	pradziejowa	ep. kamienna	
40.	70-50/68	Orzk	13	pradziejowa	mezolit	
41.	70-51/20	Dąbrowa	2	późn. śred.	fr. ceramiki	
42.	70-50/21	Dąbrowa	3	późn. śred./ nowożytność	fr. ceramiki	
43.	70-51/19	Huta Dłutowska	8	późn. śred.	fr. ceramiki	
44.	70-51/18	Huta Dłutowska	2	późn. śred.	fr. ceramiki	
45.	70-51/17	Huta Dłutowska	1	nowożytność	fr. ceramiki	
46.	70-51/2	Huta Dłutowska	1	pradz. halsztat	ep. kamienna	archiwum
47.	70-51/16	Huta Dłutowska	7	XVI-XVIII w	fr. ceramiki	
48.	70-51/15	Huta Dłutowska	6	nowożytność	fr. ceramiki	
49.	70-51/14	Huta Dłutowska	5	pradzieje, śred. nowożytność	fr. ceramiki	
50.	70-51/13	Huta Dłutowska	4	późn. śred./ nowożytność	fr. ceramiki	
51.	70-51/24	Huta Dłutowska	9	późn. śred./ nowożytność	żużel szklany	nieczynna huta szkła
52.	70-51/11	Huta Dłutowska	2	nowożytność	fr. ceramiki	
53.	70-51/12	Huta Dłutowska	3	nowożytność	fr. ceramiki	
54.	70-51/5	Dłutów Poduchowny	3	XV-XVII	fr. ceramiki	
55.	70-51/4	Dłutów Poduchowny	2	nowożytność	fr. ceramiki	
56.	70-51/3	Dłutów Poduchowny	1	nowożytność	fr. ceramiki	
57.	70-51/6	Leszczyny Duże	1	późn. śred./ nowożytność	odłupek podretusz.	
58.	70-51/22	Leszczyny Duże	3	późn. śred./ nowożytność	fr. ceramiki	
59.	70-51/23	Leszczyny Małe	1	późn. śred./ nowożytność	fr. ceramiki	
60.	70-51/7	Leszczyny Duże	2	XV-XVII	fr. ceramiki	
61.	70-51/8	Czyżemin	6	nowożytność	fr. ceramiki	
62.	70-51/9	Czyżemin	7	XVI-XVIII w	fr. ceramiki	
63.	70-51/10	Czyżemin	8	nowożytność	fr. ceramiki	
64.	70-51/14	Dłutów	2	późn. śred.	fr. ceramiki	
65.	70-51/15	Dłutów	3	późn. śred.	fr. ceramiki	
66.	70-51/16	Dłutów	4	neolit nowożytn.	zgrzebło; rdzeń, fr. ceramiki	
67.	70-51/13	Dłutów	1	późn. śred.	fr. ceramiki	
68.	70-51/12	Orzk	6	późn. śred./ nowożytność	fr. ceramiki	
69.	70-51/11	Orzk	5	późn. śred.	fr. ceramiki	
70.	70-51/8	Orzk	2	nowożytność	fr. ceramiki	
71.	70-51/9	Orzk	3	późn. śred./ nowożytność	fr. ceramiki	
72.	70-51/10	Orzk	4	średn.	fr. ceramiki	
73.	70-51/7	Orzk	1	późn. śred./ nowożytność	fr. ceramiki	
74.	70-51/17	Pole Brzyście	1	XV-XVII	fr. ceramiki	Las
75.	70-51/18	Stoczki	1	nowożytność	fr. ceramiki	
76.	70-51/19	Dłutów	5	nowożytność	fr. ceramiki	
77.	70-51/20	Dłutów	6	nowożytność	fr. ceramiki	
78.	70-51/21	Redociny	1	późn. śred./ nowożytność	fr. ceramiki	
79.	70-51/22	Redociny	2	nowożytność	fr. ceramiki	
80.	70-51/23	Porąbki	1	nowożytność	fr. ceramiki	

81.	70-51/24	Porąbki	2	nowożytność	fr. ceramiki	
82.	70-51/25	Redociny	3	późn. śred.	fr. ceramiki	
83.	70-51/26	Redociny	4	nowożytność	fr. ceramiki	
84.	70-51/27	Redociny	5	późn. śred./ nowożytność	fr. ceramiki	
85.	70-51/28	Redociny	6	późn. śred./ nowożytność	fr. ceramiki	
86.	70-51/29	Redociny	7	późn. śred./ nowożytność	fr. ceramiki	
87.	70-51/30	Piętków	1	późn. śred./ nowożytność	fr. ceramiki	
88.	70-51/32	Piętków	2	późn. śred./ nowożytność	fr. ceramiki	
89.	70-51/33	Piętków	3	późn. śred./ nowożytność	fr. ceramiki	
90.	71-52/8	Lesieniec	2	neolit	fr. ceramiki	
91.	71-52/9	Lesieniec	3	pradziejowa, późne średn.	fr. ceramiki	
92.	71-52/12	Jastrzębieniec	1	wcz. średn.	fr. ceramiki	
93.	70-52/20	Czyżemin	1	późne średn.	fr. ceramiki	
94.	70-52/21	Czyżemin	2	wcz. średn., późne średn., nowożytność	fr. ceramiki	
95.	70-52/22	Czyżemin	3	wcz. średn., późne średn.	fr. ceramiki	
96.	70-52/23	Czyżemin	4	późne średn.	fr. ceramiki	
97.	70-52/24	Czyżemin	5	późne średn.	fr. ceramiki	
98.	70-52/28	Tążewy	1	średn./ nowożytność	śląd osadnictwa	
99.	70-52/29	Lesieniec	1	pradzieje, nowożytność	punkt osadniczy	we wsi Tążewy

Na obszarze objętym zmianą studium, w obrębie geodezyjnym Dąbrowa nie występują zabytki nieruchome. Zlokalizowane jest natomiast stanowisko archeologiczne AZP nr 70-21/20 wraz ze strefą ochrony. W ramach stanowiska odnaleziono fragmenty ceramiki pochodzące z późnego średniowiecza.

5. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI ZAŁOŻEŃ ZMIANY STUDIUM

Nowe zainwestowanie czy zagospodarowanie terenu zawsze powodują zmiany w środowisku przyrodniczym. Brak realizacji kierunków rozwoju i zamierzeń zawartych w projekcie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dłutów a tym samym odstąpienie od realizacji poszczególnych zadań może spowodować pogorszenie stanu środowiska gminy. Głównym kierunkiem działań planistycznych odnoszących się do środowiska przyrodniczego i kulturowego jest ich ochrona i zachowanie w jak najlepszym stanie dla przyszłych pokoleń, co wymaga gospodarowania z zachowaniem zasady zrównoważonego rozwoju.

Brak realizacji Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, które jest instrumentem realizacji celów i zadań władzy i społeczności lokalnej może prowadzić do chaosu przestrzennego oraz nasilenia się konfliktów pomiędzy potrzebami ochrony środowiska, a potrzebami rozwoju gospodarczego.

Brak Studium, to sytuacja, w której świadome działanie i wykorzystanie środków finansowych na planowanie w przestrzeni nie będzie możliwe. Dotyczy to przede wszystkim działań i środków skierowanych na ochronę istniejących zasobów przyrodniczych i kulturowych, rekultywację terenów zdegradowanych czy poprawę standardów zamieszkania.

W przypadku braku realizacji studium mogłoby dojść do degradacji lub utraty wysokich walorów krajobrazowych wskutek niekontrolowanego rozwoju zabudowy. Rozproszenie zabudowy mogłoby przyczynić się także do przerywania zasięgów korytarzy i ciągów

ekologicznych. W odniesieniu do infrastruktury technicznej i określonych w Studium sposobów ich realizacji (w tym zaopatrzenia w ciepło, gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami itp.) brak realizacji Studium mógłby przyczynić się do pogorszenia jakości środowiska.

Brak jasnych, czytelnych i konsekwentnych zapisów w studium to brak porządku i jasności reguł w gospodarce przestrzennej. W wyniku braku realizacji dokumentu mogą powstawać konflikty społeczne, ekologiczne oraz gospodarcze.

Odnosząc się wyłącznie do fragmentarycznej zmiany studium, należy wziąć pod uwagę, że dotyczy ona przede wszystkim powstania nowych terenów budowlanych w części miejscowości Dąbrowa oraz dopuszczenia realizacji instalacji fotowoltaicznych o mocy do 500 kW na terenach usługowo-mieszkaniowych. W kwestii środowiskowej, najważniejszą zmianą jest utworzenie terenów zabudowy mieszkaniowej na obszarze częściowo zajęтым przez grunty leśne. W związku z tym, zgodnie z *ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych* konieczne będzie uzyskanie zgody na zmianę ich przeznaczenia na cele nieleśne. Niniejsze grunty leśne stanowią lasy prywatne o powierzchni 0,7999 ha.

Nowe tereny budowlane powstaną również na terenach funkcjonujących obecnie rolniczo. Przy utrzymaniu dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania terenu w odniesieniu do niezabudowanych dotąd terenów rolniczych przewidywać należy to m.in. zmniejszające się rolnicze wykorzystanie niezainwestowanych fragmentów, wzrost powierzchni nieużytków (ubogich zbiorowisk synantropijnych i ruderalnych, o małych wymaganiach siedliskowych), świadczących o postępującej degradacji środowiska oraz chaos przestrzenny. Zaniechanie użytkowania rolniczego oraz związany z tym późniejszy rozwój zbiorowisk ruderalnych jest bardzo prawdopodobny na analizowanym terenie ze względu na występowanie powszechnych, słabej jakości gleb V i VI klasy bonitacyjnej, które nie sprzyjają rozwojowi rolnictwa.

Przy założeniu braku realizacji ustaleń zmiany studium należy przyjąć, iż stan środowiska krajobrazu, istniejących ekosystemów itp. będzie ulegał wprawdzie powolnemu, ale postępującemu pogorszeniu. W odniesieniu do gruntów leśnych, występujących na analizowanym terenie, w wyniku braku realizacji fragmentarycznej zmiany studium nie dojdzie do uszczuplenia zasobów leśnych gminy. Biorąc jednak pod uwagę lokalizację i otoczenie analizowanych terenów leśnych można dopatrywać się także niekorzystnych skutków. Położenie pomiędzy drogami o randze ponadlokalnej o dużym natężeniu ruchu może skutkować zagrożeniem w postaci kolizji ze zwierzyną, jednak prawdopodobieństwo wystąpienia takich zdarzeń jest niewielkie, ze względu na małą powierzchnię analizowanych gruntów leśnych, stanowiących jedynie część terenu leśnego, którego obszar nie jest objęty niniejszą zmianą studium. W przypadku rozszerzenia terenów przeznaczonych na zamieszkanie zmniejszy się również prawdopodobieństwo pojawiania się zwierząt w tym rejonie. Zwierzęta będą przenosić się na inne, dalsze i również bezpieczniejsze (pod względem położenia) tereny.

6.STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

6.1. Zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych

Wszystkie miejscowości w gminie Dłutów są wyposażone w sieć wodociągową. Stopień zwodociągowania gminy szacuje się na 80-85%, bowiem do rozproszonej zabudowy nie wszędzie wodociąg jest doprowadzony.

Kanalizacja- wskaźniki w 2020 r.

- długość czynnej sieci kanalizacyjnej-11,7 km,
- ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej-1231 osób.

Wodociągi- wskaźniki w 2020 r.

- długość czynnej sieci rozdzielczej-112,4 km,
- woda dostarczona gospodarstwom domowym- 169,5 dam³,
- ludność korzystająca z sieci wodociągowej- 3844 osób.

Korzystający z instalacji w % ogółu ludności w 2019 r.

- wodociąg- 81,9%,
- kanalizacja-26,2%.

W zanieczyszczeniach wód związane są stopień wyposażenia i stosunek długości systemów kanalizacji do wodociągów. W gminie Dłutów stosunek ten wynosi 0,1. Struktura sieci kanalizacyjnej nie rozwijała się proporcjonalnie w stosunku do sieci wodociągowej.

Obszar opracowania zmiany studium położony jest w granicach jednostki planistycznej gospodarowania wodami- Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) o nazwie: „Ner do Dobrzynki””(RW600017183229). Poniżej przedstawiono stan jakości wód powierzchniowych dla Jednolitej Części Wód Powierzchniowych, w ramach której zlokalizowany jest analizowany obszar. Stan jakości wód określony został przez WIOŚ w Łodzi przez ocenę na podstawie badań przeprowadzonych w 2016 r.

Dla JCWP „Ner do Dobrzynki” (w punkcie kontrolnym Dobrzynka-Łaskowice):

- Klasa elementów biologicznych- III (wg badań z 2016 r.);
- Klasa elementów hydromorfologicznych – II (wg badań z 2016 r.),
- Klasa elementów fizykochemicznych – powyżej II (wg badań z 2016 r.),
- Klasa elementów fizykochemicznych (specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne) – brak danych
- **KLASA WÓD – III** (wg badań z 2016 r.),
- **STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY- umiarkowany** (wg badań z 2016 r.),
- **STAN CHEMICZNY-** brak danych,
- **STAN WÓD- zły** (wg badań z 2016 r.).

Ner w 70 % przebiega przez tereny rolne, przez co narażony jest na działanie substancji chemicznych używanych w gospodarstwach rolnych. Według badań przeprowadzonych przez WIOS rzece przypisano silne zmiany morfologiczne.

Bezpośrednio na obszarze objętym zmianą studium nie występuje żadna rzeka. Jediną formą transportu zanieczyszczeń do większego ciek mogłaby być rzeka Pabianka przepływająca w odległości ok. 600 m na zachód od analizowanego obszaru.

Ze względu na zły stan wód powierzchniowych JCWP wskazane jest podjęcie wszelkich działań mających na względzie ochronę wód, m.in. ustalenie właściwej gospodarki wodno-ściekowej. Ważne jest jak najszybsze skanalizowanie obszarów, nieobjętych siecią

kanalizacyjną oraz możliwie natychmiastowe podłączenie wszystkich działek zabudowanych do sieci kanalizacyjnej i likwidacja zbiorników bezodpływowych. W celu ochrony wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniami, wprowadzanie ścieków do wód powierzchniowych musi uwzględniać konieczność zaniechania lub stopniowego eliminowania emisji do wód powierzchniowych substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego. Wprowadzanie ścieków do wód powierzchniowych nie może wpływać na elementy stanu fizykochemicznego i biologicznego wód jednolitej części wód powierzchniowych. Wprowadzanie ścieków (z wyłączeniem wód opadowych i roztopowych) o stanie gorszym od dobrego wymaga zastosowania najlepszych dostępnych technik gwarantujących minimalizację stężeń substancji zanieczyszczających w ściekach odprowadzanych do tych wód. Powinno się zakazać wprowadzania ścieków z własnego gospodarstwa domowego lub rolnego do ziemi, dopuszczając tylko zrzuty z tych systemów, dla których zapewniona jest możliwość kontroli parametrów jakościowych warunkujących możliwość ich odprowadzania. Każdy indywidualny system oczyszczania ścieków musi być wyposażony w stałe i dostępne miejsca poboru próbek ścieków nieoczyszczonych dopływających do instalacji oraz odprowadzanych z niej do ziemi bezpośrednio po oczyszczeniu.

Na jakość wód podziemnych wpływ mają: ścieki surowe lub niedostatecznie oczyszczone wprowadzane do gleby i wody, „dzikie wysypiska” odpadów komunalnych, przecieki z nieszczelnych zbiorników bezodpływowych „szamb” oraz ich niezgodne z prawem opróżnianie, niewłaściwa gospodarka nawozowa (głównie nawozy naturalne), intensywne nawożenie i stosowanie środków ochrony roślin, rolnicze wykorzystywanie ścieków, niewłaściwie zlokalizowane cmentarze oraz grzewiska zwłok zwierzęcych, stacje paliw. Brak pełnego systemu kanalizacyjnego oraz pełnego systemu unieszkodliwiania odpadów w gminie, skutkuje również bezpośrednim zagrożeniem wód podziemnych.

Obszary szczególnie narażone na zanieczyszczenie wód gruntowych i możliwość szybkiego rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń na obszary przyległe związane są z płytkim zaleganiem utworów nieprzepuszczalnych (szybki spływ wód gruntowych po stropie utworów nieprzepuszczalnych). Stan wód wykazuje duży stopień uzależnienia od działalności człowieka. Wysoka dysproporcja między stopniem rozwoju sieci kanalizacyjnej i wodociągowej powoduje, iż istnieje poważne zagrożenie zanieczyszczenia wód podziemnych ściekami odprowadzanymi bezpośrednio do gruntu, infiltrujące do wód podziemnych.

Obszar opracowania położony jest w ramach Jednolitej Części Wód Podziemnych o nr PLGW600072 oraz Jednolitej Części Wód Podziemnych o nr PLGW600083.

Ostatnie badania dotyczące czystości wód JCWPd-72 w punktach pomiarowych zlokalizowanych na terenie Powiatu Pabianickiego były przeprowadzone w 2017 roku przez Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy. Badania wskaźników fizykochemicznych wskazały, że dla JCWPd-72 nie występują przekroczenia dopuszczalnych stężeń. Dla powyższej JCWPd przyznano (w zależności od lokalizacji) klasę jakości wód I-III.

Nr pp	Powiat	Miejscowość	Numer JCWPd	Stratygrafia	Klasa jakości
60	pabianicki	Władysławów	72	Cr2	I
59	pabianicki	Ignacew	72	Cr2	II
58	pabianicki	Kazimierz	72	Cr2	III

Klasyfikacja JCWPd-83 w 2017 r.

Jednolita Część Wód Podziemnych nr 83 (PLGW600083) posiada dobry stan chemiczny. Stan ilościowy natomiast oceniany jest jako słaby. Zagrozeniem dla wód podziemnych w analizowanej jednostce może być niedostateczna sanitacja obszarów wiejskich i rekreacyjnych a także zanieczyszczenia ze źródeł rolniczych.

JCWPd-83

Ocena stanu w 2012 r.	słaby	
Ocena stanu w 2016 r.	słaby	
Ryzyko nieosiągnięcia celów śr. 2016–2021	zagrożona	
Ocena stanu w 2019 r.	chemiczny	dobry DW
	ilościowy	słaby NW
	słaby DW	

Ocena stanu chemicznego i ilościowego JCWPd-83

Słaby stan ilościowy jednostki wynika z faktu, iż w zasięgu JCWP-83 zlokalizowana jest Kopalnia Węgla Brunatnego Bełchatów. Na terenie jednostki prowadzone są badania monitoringu badawczego PSH wokół kopalni KWB Bełchatów. Wyniki tego monitoringu wskazują, że ponad 50% obszaru JCWPd w jej południowej części znajduje się w obszarze oddziaływania kopalni, gdzie obserwuje się obniżenie zwierciadła wody.

Badania jakościowe dla JCWPd-83 w ramach punktów pomiarowych zlokalizowanych na terenie Powiatu Pabianickiego prowadzone były w 2018 roku przez Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy. Dla wód JCWPd-83 nie występują przekroczenia dopuszczalnych stężeń wskaźników fizykochemicznych, a klasa wód w zależności od punktu pomiarowego to klasa I oraz III. Powodem obniżenia jakości wody i wskazania umiarkowanej klasy wód w ppk. w Dłutowie była temperatura, dla której stwierdzono IV klasę.

Nr punktu pomiarowego	Powiat	Miejscowość	Stratygrafia	JCWPd	Klasa jakości
57	pabianicki	Markówka	Cr2	83	I
55	pabianicki	Dłutów	Q	83	III

Klasyfikacja JCWPd-83 w 2018 r.

Stan chemiczny wód podziemnych w poszczególnych punktach badawczych w JCWPd określono na podstawie klasyfikacji elementów fizykochemicznych stanu wód podziemnych zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz.U. 2016 poz. 85)*. Aktualny podział obejmuje pięć klas jakości wód. Klasy jakości wód podziemnych I–III oznaczają dobry stan chemiczny, a klasy jakości wód podziemnych IV i V oznaczają słaby stan chemiczny.

Na obszarze objętym projektem zmiany studium w Dąbrowie występują otwory hydrogeologiczne. Eksploatacja wód ze studni może stwarzać zagrożenie dla jakości i ilości (zasobów) wód podziemnych. Działalność ta może przyczynić się do zainicjowania oraz intensyfikowania procesów przepływu wód oraz ich wymiany, a co za tym idzie migracji zanieczyszczeń do zbiornika wód podziemnych.

6.2. Stan zanieczyszczenia powietrza

Gmina Dłutów jest zasilana w gaz przewodowy. Główna sieć ma długość 7,341 km i doprowadza gaz z Pawlikowic do Urzędu Gminy w Dłutowie. Większość gospodarstw domowych zaopatrywana jest zatem w gaz z butli bądź zbiorników napełnianych gazem propan butan. Planowana jest jednak dalsza gazyfikacja w miejscowościach: Dąbrowa, Budy Dłutowskie, Huta Dłutowska, Pawłówek oraz częściowo w Dłutowie na długości 2,225 km.

Na terenie gminy funkcjonuje kilka większych kotłowni lokalnych opalanych węglem i olejem opałowym a także gazem, które zabezpieczają znaczną część potrzeb ciepłych budynków użyteczności publicznej oraz firm. Najważniejsze z nich to:

- opalane węglem: kotłownia w Domu Środowiskowym w Hucie Dłutowskiej (przewidywany remont i połączenie do sieci gazowej),
- opalane olejem opałowym: Środowiskowym Domu Samopomocy w Drzewocinach, Zespole Szkolno-Przedszkolnym, Domu Kultury,
- ogrzewanie gazowe: Urząd Gminy (z sieci), Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i Przedszkole (z butli).

Gmina nie posiada sieci ciepłowniczej. Zaopatrzenie pozostałych budynków mieszkalnych i budynków o innych funkcjach opiera się na indywidualnych źródłach ciepła oraz lokalnych kotłowniach zasilanych głównie paliwem stałym. Większość kotłowni posiada niskie parametry. Są wyposażone w kotły nieposiadające właściwych urządzeń odpylających, powodując przekroczenie dopuszczalnych wskaźników emisji SO i NO₂.

Na terenie gminy Dłutów emisja niska ma największy udział w ogólnym bilansie zanieczyszczeń gazowych. Decydujący wpływ na poziom związków siarki w atmosferze ma spalanie paliw, głównie węgla.

Jednakże stan powietrza w gminie można uznać za dobry. Zanieczyszczenie atmosfery wzrasta głównie w okresie jesienno – zimowo - wiosennym, kiedy następuje duża emisja pyłów i gazów z zabudowy mieszkaniowej i eksploatowanych kotłowni.

Odmienny problem może stanowić zanieczyszczenie powietrza powodowane przez środki transportu kołowego, wywołującego zanieczyszczenia zarówno ze spalania paliw, jak i emisją wtórną pyłów unoszonych z dróg przejazdowych. Spaliny są znaczną uciążliwością jedynie w najbliższym otoczeniu źródeł tj. około 5 m od nich. Największą emisję zanieczyszczeń na obszarze gminy powoduje ruch samochodowy na drogach wojewódzkiej i powiatowych.

W okolicy obszaru fragmentarycznej zmiany studium przebiegają drogi wyższych rang – droga wojewódzka nr 485 oraz droga ekspresowa S8, które mają główny wpływ na zanieczyszczenia powietrza w jego rejonie. Warto zaznaczyć, że w okolicy występują duże powierzchnie leśne, które pełnią znaczącą rolę w oczyszczaniu powietrza.

Roczna ocena jakości powietrza za 2020 r. została wykonana w oparciu o układ stref, określony w *Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 6 marca 2008 r. w sprawie stref*. Ocenę wykonano według kryteriów dotyczących ochrony zdrowia oraz kryteriów określonych w celu ochrony roślin.

Według rocznej oceny jakości powietrza przeprowadzonej przez WIOŚ w roku 2020, gmina Dłutów zaliczona została do strefy łódzkiej. Strefę, scharakteryzowano ze względu na: SO₂, NO₂, PM10, CO, benzen, ołów, arsen, nikiel, kadm i benzo/a/piren.

Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2020 r. dokonanej w oparciu o kryteria ustanowione w celu ochrony zdrowia przedstawiały się następująco:

Tabela. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2020 r. dokonanej w oparciu o kryteria ustanowione w celu ochrony zdrowia

Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń w strefie łódzkiej (uwzględniając kryterium ochrony zdrowia)												
	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	Pb	As	Cd	Ni	PM _{2,5}	PM ₁₀	BaP	O ₃
Strefa łódzka	A	A	A	A	A	A	A	A	C	C	C	A
Objaśnienia: A - stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych, C - stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne lub poziomy docelowe.												

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim z 2020 r., Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Łódź 2021

Przeprowadzone badania wskazują na przekroczenia dopuszczalnych stężeń w zakresie benzopirenu w pyłe PM₁₀ oraz pyłu zawieszzonego PM₁₀ i PM_{2,5}.

Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2020 r. dokonanej w oparciu o kryteria ustanowione w celu ochrony roślin, przedstawiały się następująco:

Tabela 1. Wynikowe klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej za 2020 r. dokonanej w oparciu o kryteria ustanowione w celu ochrony roślin.

Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń w strefie łódzkiej (uwzględniając kryterium ochrony zdrowia)			
	SO ₂	NO _x	O ₃
strefa łódzka	A	A	A
Objaśnienia: A - stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają odpowiednio poziomów dopuszczalnych lub poziomów docelowych.			

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim z 2020 r., Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, Łódź 2021

Pod względem kryterium ochrony roślin, na obszarze strefy łódzkiej (zatem również na obszarze gminy Dłutów) nie wystąpiły przekroczenia dopuszczalnych stężeń wszystkich badanych zanieczyszczeń.

Na obszarze objętym projektem zmiany studium występują zbliżone poziomy zanieczyszczenia powietrza, jak dla całej gminy.

6.3. Zagrożenie hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym

Hałas

Jednym z elementów mających wpływ na stan środowiska naturalnego i zdrowie człowieka jest klimat akustyczny. Na terenach, na których poziom hałasu nie przekracza 55 dB uważa się, że nie stwarza on problemów. Wyraźne negatywne oddziaływanie hałasu zaczyna się od poziomu >65 dB.

Hałas komunikacyjny jest spowodowany przez obsługę komunikacyjną. Największe natężenie występuje w otoczeniu dróg powiatowych. Większy poziom hałasu można zanotować również

na drogach obsługujących duże zakłady. Są to jednak zazwyczaj drogi wewnątrzzakładowe lub nieotoczone bezpośrednio zabudową mieszkaniową, stąd też nie powodują znacznych uciążliwości w zakresie klimatu akustycznego.

Na klimat akustyczny analizowanego terenu, objętego fragmentaryczną zmianą studium w miejscowości Dąbrowa decydujący wpływ ma położenie w okolicy dróg o wysokim natężeniu ruchu (droga ekspresowa S8 oraz droga wojewódzka nr 485, a także węzeł Pabianice-Południe). Warto zaznaczyć, że leśne otoczenie analizowanego terenu ma również wpływ na częściowe tłumienie dźwięków generowanych przez ruch samochodowy.

Dla dróg w sąsiedztwie analizowanego obszaru obecnie brak jest map akustycznych.

Promieniowanie elektromagnetyczne

Głównym źródłem promieniowania ekstremalnie niskiej częstotliwości jest infrastruktura elektroenergetyczna, czyli linie i stacje elektroenergetyczne oraz instalacje elektryczne odbiorcze.

Ujemny wpływ na stan środowiska i zdrowie ludzi mają urządzenia, które emitują fale elektromagnetyczne wysokiej częstotliwości w postaci radiofal o częstotliwości od 0,1 do 300 MHz i mikrofal od 300 do 300 000 MHz, umieszczone w środowisku naturalnym. Do głównych, sztucznych źródeł emisji pól elektromagnetycznych stanowiących zagrożenie dla środowiska należą linie elektroenergetyczne o napięciu znamionowym 110 kV.

Podstawą funkcjonowania elektroenergetyki w gminie Dłutów są napowietrzne magistralne linie elektroenergetyczne 15 kV relacji PZPB Pabianice-Grzeszyn, PZPB Pabianice-Pawlikowice i GPZ Kalinko-Tuszyn Las. W gminie funkcjonuje 64 stacji transformatorowych, głównie nastupowych, zasilanych liniami napowietrznymi 15 kV. W zachodniej części gminy przebiegają dwie linie wysokiego napięcia: 220 kV („GPZ Żelów – PZPB Pabianice”) i 110 kV („Rogowiec – Pabianice”).

Wszystkie miejscowości w gminie Dłutów posiadają dostęp do sieci telefonii stacjonarnej. Stacje bazowe telefonii komórkowej znajdują się w Dłutowie i w Czyżeminiu.

Przez analizowany obszar w obrębie geodezyjnym Dąbrowa przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna średniego napięcia.

6.4. Zagrożenie środowiska przez odpady

Na terenie Gminy Dłutów wytwarzane są, następujące rodzaje odpadów:

- odpady komunalne,
- odpady powstające w sektorze gospodarczym,
- odpady niebezpieczne.

Na terenie gminy Dłutów od 1 lipca 2013 r. funkcjonuje system gospodarowania odpadami komunalnymi, wynikający z nowelizacji ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Gmina Dłutów podjęła wymagane przepisami uchwały oraz przejęła obowiązki z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, objęła systemem nieruchomości zamieszkałe, niezamieszkałe oraz nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe, lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowych wykorzystywanych jedynie przez część roku.

Na obszarze Gminy Dłutów odpady komunalne wytwarzane są przez gospodarstwa domowe, instytucje i zakłady infrastruktury oraz zakłady przemysłowe.

Odpady komunalne, wytwarzane w gminie – w jej rejonach zabudowanych, odbierane są od mieszkańców, przez przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie zbierania, odzysku i transportowania odpadów poza teren gminy, posiadające zezwolenie na taką działalność. W 2020 r. odbiorem odpadów komunalnych i ich zagospodarowaniem zajmowała się firma EKO-REGION Sp. z o.o. z siedzibą w Bełchatowie. W 2020 r. z terenu gminy Dłutów zebrano 599,660 Mg zmieszanych odpadów komunalnych.

Odpady komunalne z terenu gminy są wywożone na różne składowiska. Na terenie gminy została zastosowana zbiórka odpadów selektywnych u źródła. Zmieszane odpady komunalne oraz odpady ulegające biodegradacji z terenu gminy przekazywane były do instalacji położonej w Dylowie A (gmina Pajęczno). Odpady zbierane selektywnie przekazywane są do instalacji w Bełchatowie, w Gortatowie, w Piotrkowie Trybunalskim, w Lubieńcu, w Pełkinie, w Julkowie oraz do instalacji w Gliwicach.

Zagrożeniem dla gminy mogą być tzw. „dzikie wysypiska śmieci” i zaśmiecanie terenu. W sumie unieszkodliwienie odpadów pozostaje nadal obok odprowadzania i oczyszczania ścieków, głównym problemem ochrony środowiska gminy.

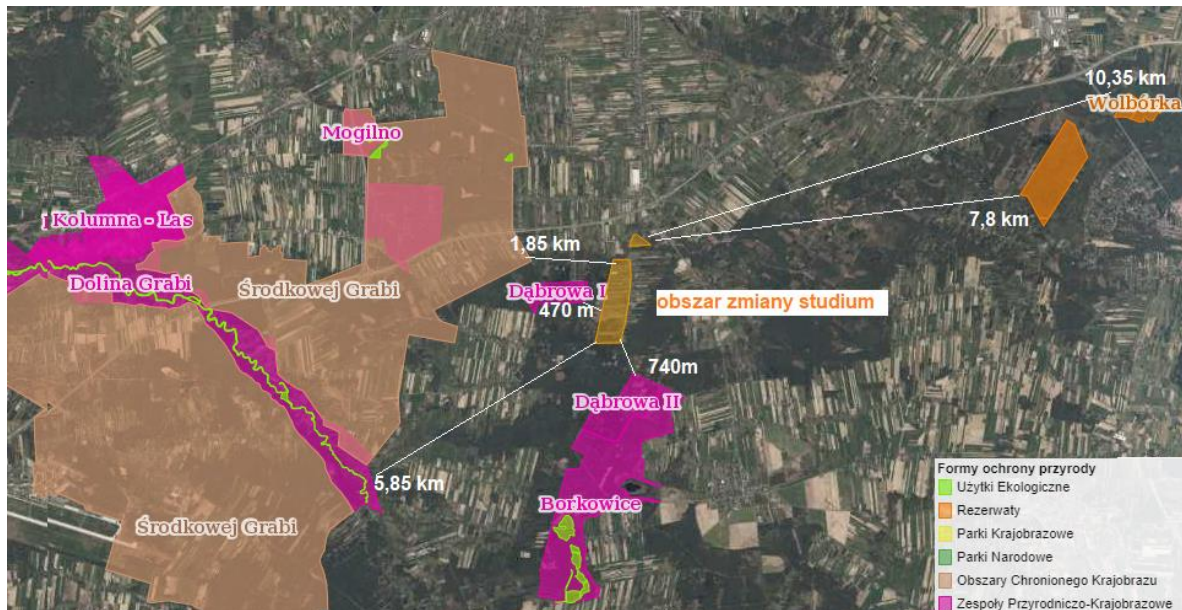
Gmina dysponuje *Regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Dłutów*.

Na obszarze objętym projektem zmiany studium w miejscowości Dąbrowa wytwarzane będą odpady i ścieki bytowe ze względu na przewidywaną zabudowę mieszkaniową jednorodzinną. W ramach analizowanego obszaru wyznaczono również tereny zabudowy usługowo-mieszkaniowej. W ramach funkcji usługowej mogą powstać ewentualne specyficzne odpady związane z prowadzoną działalnością.

7. OCHRONA ŚRODOWISKA ISTOTNA Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI USTALEŃ ZMIANY STUDIUM, DOTYCZĄCA OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŹNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

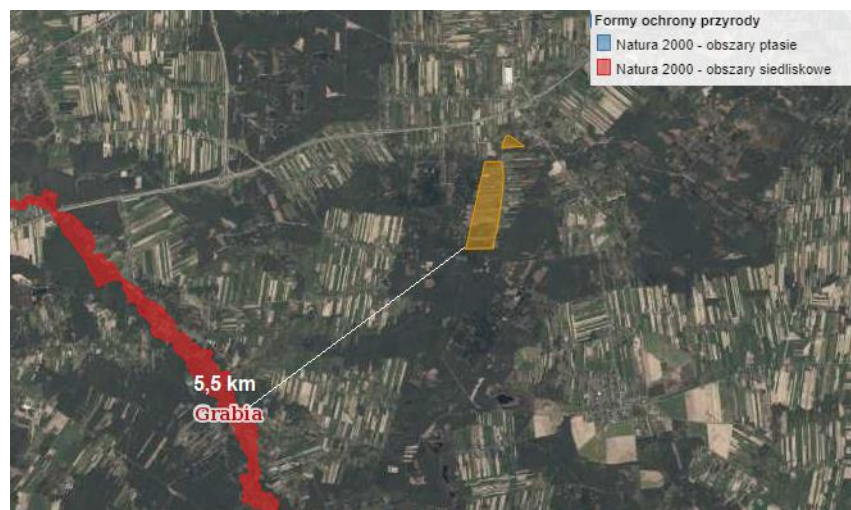
Na terenie gminy Dłutów występują następujące obszarowe formy ochrony przyrody:

- Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy „Dąbrowa I”;
- Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy „Dąbrowa II”;
- Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy „Borkowice”.

Schemat lokalizacji najbliższych położonych form ochrony przyrody
Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Obszar objęty fragmentaryczną zmianą studium zlokalizowany jest w odległości ok. 470 m na wschód od Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego „Dąbrowa I” oraz w odległości ok. 740 m na północ od Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego „Dąbrowa II” i „Borkowice”. Analizowany obszar połączony jest z niniejszymi formami ochrony przyrody poprzez zespoły leśne. W stosunkowo bliskiej odległości (1,85 km) znajduje się również Obszar Chronionego Krajobrazu Śródkowej Grabii, z którym również analizowany obszar ma powiązania przyrodnicze. Nieco dalej (w odległości ok. 5,85 km) rozciąga się obszar Natura 2000 Grabia. Ze względu na istniejące bariery terenowe nie zidentyfikowano natomiast węzłów przyrodniczych, łączących obszar zmiany studium z rezerwatami przyrody – Wolbórka i Molenda.

Schemat lokalizacji najbliższych położonych obszarów Natura 200
Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy „Dąbrowa I” obejmujący swoim zasięgiem drzewostany jodłowo-sosnowe o powierzchni 55,98 ha, położone w całości na terenie administrowanym przez Nadleśnictwo Kolumna, leśnictwo Dąbrowa w oddziałach. 187, 188 i 189. Chroni wiekowe drzewostany jodłowo-sosnowe i jodłowo-sosnowo-dębowe.

Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy „Dąbrowa II” obejmuje swoim zasięgiem drzewostany jodłowo- sosnowo- dębowe o powierzchni 142,84 ha, położone w całości na terenie administrowanym przez Nadleśnictwo Kolumna, leśnictwie Dąbrowa w oddz. 215, 216, I 217 oraz w leśnictwie Borkowice w oddziałach 225 b, 226 i 227. ZPK „Dąbrowa I” i „Dąbrowa II” zostały utworzone na mocy Rozporządzenia Wojewody Piotrkowskiego Nr 4/96 z dnia 4 listopada 1996 r. Chroni wiekowe drzewostany jodłowo-sosnowe i jodłowo-sosnowo-dębowe.

Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy „Borkowice” został utworzony na mocy Rozporządzenia Wojewody Łódzkiego Nr 48/2001 z dnia 8 sierpnia 2001 r. Tereny leśne objęte tą formą ochrony charakteryzują się wyjątkowo urozmaiconą mozaiką siedlisk. W granicach zespołu istnieją naturalne zbiorniki wodne otoczone przez lasy zakwalifikowane do kategorii lasów wodochronnych i glebochronnych. Te ostatnie położone są na obszarze wydm. W granicach zespołu „Borkowice” występują naturalne drzewostany jodłowo-bukowe. Są one położone na północnej granicy naturalnego zasięgu tych gatunków. Zespół zajmuje powierzchnię 507,38 ha.

W ramach systemu Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000 na terenie powiatu pabianickiego wyznaczono obszar, który obejmuje swym zasięgiem, między innymi teren Gminy Dłutów:

- **Grabia PLH100021** w marcu 2011 roku obszarowi nadano status - o znaczeniu wspólnotowym (OZW). Obszar ten obejmuje starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion. Liczne starorzecza, małe zbiorniki wodne oraz lasy łęgowe w dolinie rzeki Grabia nadają dolinie szczególny charakter. Obszary bezpośrednio przylegające do koryta rzeki miejscami porośnięte są lasem sosnowym, a rozległe łąki - różnogatunkową roślinnością. W dolinie dominuje mozaikowy, ekstensywny krajobraz rolniczy.

Na podstawie *Rozporządzenia Wojewody Piotrkowskiego Nr 5/96 z dnia 4 listopada 1996 r.* na terenie leśnictwa Borkowice oraz częściowo na gruntach wsi Orzk został utworzony użytek ekologiczny o powierzchni 33,00 ha. Jest to kompleks stawów śródleśnych z wykształconymi zbiorowiskami roślinności wodnej i nadbrzeżnej oraz z całym bogactwem fauny. Wykształcone tu biocenozy wraz z istniejącym biotopem tworzą szczególnie cenny w dużych kompleksach leśnych ekosystem. Użytek ekologiczny zlokalizowany jest w odległości ok. 4 km od obszaru sporządzanej zmiany studium.

Na terenie gminy istnieje łącznie 9 pomników przyrody, którymi są pojedyncze drzewa lub grupy drzew. Są to:

- Grupa drzew - 5 dębów, 1 lipa, 1 kasztanowiec w parku wiejskim w Dłutowie;
- Grupa drzew - 2 dęby szypułkowe w parku wiejskim w Hucie Dłutowskiej;
- Grupa drzew - 4 lipy drobnolistne przy kościele w Dłutowie Poduchownym;
- Grupa drzew - 7 dębów szypułkowych na cmentarzu w Dłutowie;

- Dąb szypułkowy w Dłutowie Poduchownym;
- Buk zwyczajny leśnictwo Dąbrowa oddz. 216 c;
- Dąb szyp. 350 cm leśnictwo Dąbrowa oddz. 245 m;
- Dąb szyp. 390 cm leśnictwo Dąbrowa oddz. 213 g;
- Dąb szyp. 360 cm leśnictwo Dąbrowa oddz. 231 g;
- Dąb szyp. 350 cm leśnictwo Borkowice oddz. 245 m.

Drzewa o statusie pomnika przyrody zlokalizowane są poza obszarem zmiany studium.

Na terenie opracowania nie występują żadne powierzchniowe formy ochrony przyrody. Sąsiadujący teren leśny oraz otwarte tereny rolnicze (siedliska półnaturalne) mogą stanowić swego rodzaju węzeł ekologiczny przylegający do obszaru zmiany studium z innymi terenami przyrodniczymi, w tym objętymi prawną ochroną przyrody, jednak poza obszarem niniejszej zmiany. Zważywszy na fakt położenia w bliskiej odległości (ok. 470 m) Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dąbrowa I” – działania na terenach zmiany studium mogą pośrednio wpływać na obszary objęte ochroną przyrodniczą. W odniesieniu do obszarów o wybitnych walorach przyrodniczych, w tym chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody połączonych z analizowanym obszarem poprzez sieć powiązań przyrodniczych nie stwierdza się obecnie istotnych problemów ochrony środowiska.

W Planie zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz Planie zagospodarowania miejskiego obszaru funkcjonalnego Łodzi z dnia 28 sierpnia 2018 r. na obszarze gminy wskazano obszary przeznaczone do objęcia prawną ochroną w formie obszaru chronionego krajobrazu:

- Projektowany Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy „Młynów nad Grabią”. Stanowi przedłużenie istniejącego w sąsiedniej gminie Dobroń ZPK „Dolina Środkowej Grabi” przewidzianego do zmiany nazwy na „Młynów nad Grabią”. Obejmuje odcinek doliny rzeki Grabi i jego granice w większości pokrywają się z granicami obszaru Natura 2000 „Grabia”.
- Projektowany „Tuszyńsko - Dłutowsko – Grabiański” Obszar Chronionego Krajobrazu. Swym zasięgiem obejmuje on praktycznie cały obszar gminy z wyłączeniem jej południowo wschodniej części, którą stanowią fragmenty gruntów wsi Redociny, Lesieniec i Piętków. Obszar ten formalnie nie został jednak jeszcze utworzony. Na jego terenie znajdują się obszary objęte niniejszą zmianą studium położone w części obrębu geodezyjnego Dąbrowa. Projektowany OCHK obejmować ma fragment istniejącego Obszaru Chronionego Krajobrazu „Środkowej Grabi”.

Obowiązujące zakazy na terenie wyżej wymienionych obszarów zostaną określone w przyszłym akcie prawnym wyznaczającym te formy ochrony przyrody.

8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU KRAJOWYM I WOJEWÓDZKIM

Uwarunkowania w zakresie ochrony środowiska, wynikające z dokumentów krajowych i wojewódzkich:

Dokumenty krajowe:

1) Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)

(zwana dalej SOR) - głównym celem dokumentu jest „*Tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym*”. Dodatkowo w ramach SOR określono 3 cele szczegółowe oraz obszary wpływające na osiągnięcie celów SOR, tj. Kapitał ludzki i społeczny, Cyfryzacja, Transport, Energia, Środowisko, Bezpieczeństwo Narodowe. W zakresie ochrony środowiska w SOR określono m.in. następujące kierunki interwencji:

- zwiększenie dyspozycyjnych zasobów wodnych i osiągnięcie wysokiej jakości wód (m.in. kształtowanie krajobrazów sprzyjających zatrzymywaniu wody, budowa zbiorników małej i dużej retencji, rozwój infrastruktury zieleni);
- likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania (m.in. ograniczanie emisji z transportu drogowego);
- zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego (m.in. rozwój infrastruktury zielonej i błękitnej obszarów zurbanizowanych w celu zachowania łączności przestrzennej wewnątrz tych obszarów i z terenami otwartymi, zwiększenie ogólnej lesistości kraju oraz zwartości kompleksów leśnych i powierzchni zalesianych);
- zarządzanie zasobami geologicznymi (m.in. zapewnienie ochrony i racjonalnego użytkowania złóż strategicznych dla gospodarki)
- Gospodarka odpadami (m.in. gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, rozwijanie recyklingu odpadów oraz dążenie do maksymalizacji wykorzystywania odpadów jako surowców).
- oddziaływanie na jakość życia w zakresie klimatu akustycznego i oddziaływania pól elektromagnetycznych (m.in. zapewnienie odpowiednich poziomów ochrony przed skutkami oddziaływań pól elektromagnetycznych).

2) Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej

– celem głównym dokumentu jest „*Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców*”, wyznaczono również 3 cele szczegółowe:

- I Środowisko i zdrowie (poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego);
- II Środowisko i gospodarka (Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska);
- III Środowisko i klimat (łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych).

3) Strategia Zrównoważonego Rozwoju dla Polski do 2025 roku

Rekomendowane w dokumencie działania na rzecz zrównoważonego rozwoju w odniesieniu do wymiaru ekologicznego to m.in.:

- gwarancje, że każdy program rozwoju gospodarczego i polityka sektorowa, każda działalność gospodarcza poddana zostanie ocenie oddziaływania na środowisko,
- gwarancje, że w każdy program zagospodarowania przestrzennego kraju i regionu wkomponowane zostaną elementy ochrony środowiska, zdrowia, dóbr kultury, ochrony różnorodności biologicznej i pomników natury,
- gwarancje, że działalność proekologiczna, w tym wykorzystanie odnawialnych zasobów energetycznych i recykling surowców, stanie się konkurencyjna na rynku poprzez właściwą politykę finansową i fiskalną, wprowadzającą internalizację kosztów zewnętrznych ochrony zdrowia i środowiska do ceny rynkowej produktów,

- swobodny transfer technologii i inwestycji proekologicznych oraz wsparcie dla eksportu polskiej myśli technicznej w tym zakresie.

Dokumenty wojewódzkie:

1) Strategia rozwoju województwa łódzkiego 2030

„Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2030”, Uchwała Nr XXXI/414/21 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 6 maja 2021 r.

Jednym z wyznaczonych w dokumencie celów jest kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska i walorów krajobrazowych Polski. Celem ograniczenia zanieczyszczeń, uzyskania i utrzymania dobrego stanu wód, poprawy stanu ilościowego zasobów wodnych oraz poprawy gospodarki odpadami, w koncepcji ustalono niniejsze kierunki działań:

- zaspokojenia bieżących potrzeb rozwojowych społeczeństwa w drodze najmniejszych konfliktów ekologicznych i społecznych,
- zabezpieczenia możliwości dalszego rozwoju społeczno-gospodarczego w oparciu o zachowane w dobrym stanie zasoby naturalne, kulturowe i lokalne walory środowiska,
- zapewnienia racjonalnego powiązania rozwoju społeczno-gospodarczego z ochroną zasobów wodnych i ich dostępnością,
- zapewnienia bezpieczeństwa poprzez podjęcie działań na rzecz ograniczenia ryzyka powodziowego oraz zagrożenia skutkami suszy,
- zapewnienia ciągłości i możliwości rozwoju na wielu obszarach Polski przez skuteczną ochronę złóż surowców kopalnych (w tym wód mineralnych) przed bezplanową eksploatacją.

2) „Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz Plan zagospodarowania miejskiego obszaru funkcjonalnego łodzi” – uchwała Nr LV/679/18 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 28 sierpnia 2018 r.

W zakresie ochrony środowiska przyrodniczego celem strategicznym na terenie województwa jest stworzenie regionu o wysokiej jakości środowiska przyrodniczego.

Kierunki działań, które składają się na powyższy cel to:

- racjonalne wykorzystanie powierzchni ziemi, poprzez ochronę gleb i racjonalne gospodarowanie złożami kopalin,
- zwiększanie i poprawa jakości zasobów wodnych (poprzez m.in. poprawę zdolności retencyjnej zlewni, poprawę jakości wód powierzchniowych i ochronę zasobów wód podziemnych),
- poprawa jakości powietrza, m.in. poprzez wdrażanie technologii zmierzających do ograniczenia emisji CO₂,
- kształtowanie zasobów leśnych,
- zachowanie i wzrost różnorodności biologicznej,
- zachowanie najcenniejszych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych oraz zapewnienie ciągłości systemu ekologicznego,
- przeciwdziałanie zagrożeniom m.in. poprzez poprawę klimatu akustycznego, ograniczenia zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym, ograniczenie zagrożenia awariami, ograniczenie zagrożenia ruchami masowymi, ograniczenie zagrożenia powodziowego, przeciwdziałanie skutkom i adaptacja do zmian klimatu.

Do kierunków działań wyznaczonych w Gminie Dłutów w PZWł 2030 należą:

- podnoszenie standardów mieszkaniowych, w tym m.in.: zapewnienie wyposażenia w podstawowe elementy infrastruktury technicznej, m.in. modernizację zasobów mieszkaniowych pod kątem dostosowania do zmian klimatu;
- ochrona obszarów i obiektów zabytkowych, w tym m.in.: poprawa stanu zachowania kompleksów i obiektów zabytkowych oraz adaptacja dla nowych funkcji i utrzymanie w jak najlepszym stanie;
- ochrona i zwiększanie udziału terenów zieleni w miastach, w tym m.in.: zachowanie i kształtowanie korytarzy ekologicznych oraz przewietrzających;
- ochrona prawna najcenniejszych walorów przyrodniczych i krajobrazowych, w tym m.in.: weryfikacja granic istniejących obszarów chronionego krajobrazu – OChK „Tuszyńsko – Dłutowski”;
- wzmacnianie infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej, w tym m.in.: rozbudowa i poprawa jakości bazy rekreacyjno-sportowej.

3) Program Ochrony Środowiska Województwa łódzkiego

„Program Ochrony Środowiska Województwa łódzkiego 2016 na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024”.

„Program ochrony środowiska województwa łódzkiego 2016” uwzględnia analizę i ocenę stanu środowiska, określa: - wojewódzkie cele i priorytety ochrony środowiska do 2020 z perspektywą do roku 2024 wraz z działaniami, które będą prowadzić do osiągnięcia wyznaczonych celów ekologicznych. Cele ochrony środowiska do 2020 z perspektywą do roku 2024 wraz z działaniami zostały ujęte w 10 obszarach interwencji, dotyczących poszczególnych elementów środowiska. Poniżej wymieniono cele wskazane w dokumencie:

- Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu;
- Poprawa klimatu akustycznego w województwie łódzkim;
- Ochrona przed polami elektromagnetycznymi;
- Osiągnięcie dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych;
- Ochrona przed zjawiskami ekstremalnymi związanymi z wodą;
- Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej;
- Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi;
- Ochrona i racjonalne wykorzystanie powierzchni ziemi oraz rekultywacja terenów zdegradowanych;
- Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa łódzkiego;
- Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej;
- Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej;
- Zmniejszenie zagrożenia wystąpienia poważnej awarii oraz minimalizacja skutków w przypadku wystąpienia awarii.

Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dłutów nie zawiera zapisów, które byłyby sprzeczne z przepisami ustawy – *Prawo ochrony środowiska* lub z pozostałymi przepisami (*ustawy o odpadach, prawa wodnego, ustawy o ochronie przyrody, itd.*).

Reasumując, zmianę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dłutów należy ocenić pozytywnie – z punktu widzenia zarówno ich zawartości, jak i spodziewanej realizacji – w aspekcie potrzeb wynikających z obecnego i oczekiwanego stanu środowiska gminy. Realizacja wskazanych zmian nie powinna spowodować skutków, które mogłyby być uznane jako znacząco pogarszające stan środowiska także w szerszej – ogólnogminnej skali.

9. OCENA SKUTKÓW DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCYCH Z PRZYSZŁEGO PRZEZNACZENIA TERENÓW W PROJEKCIE ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY

Niniejsza edycja studium obejmuje punktowe zmiany we fragmentach obrębu geodezyjnego Dąbrowa. Sporządzana zmiana studium dotyczy zmian w następujących grupach terenów:

- przeznaczone w obecnym studium jako tereny rolne, a wskazane w zmianie studium na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną – 61,56 ha,
- przeznaczone w obecnym studium jako teren lasów prywatnych, a wskazane w zmianie studium na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną - 0,79 ha,
- przeznaczone w obecnym studium jako tereny rolne, a wskazane w zmianie studium na zabudowę usługowo – mieszkaniową – 5,36 ha,
- przeznaczone w obecnym studium na zabudowę rekreacji indywidualnej, a wskazane w zmianie studium na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną – 6,30 ha,
- przeznaczone w obecnym studium na zabudowę produkcyjno-usługową, a wskazane w zmianie studium na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną – 0,96 ha,
- przeznaczone w obecnym studium na zabudowę zagrodową, a wskazane w zmianie studium na zabudowę usługowo – mieszkaniową – 1,40 ha,
- przeznaczone w obecnym studium jako tereny rekreacji indywidualnej, a wskazane w zmianie studium na zabudowę usługowo – mieszkaniową – 0,76 ha,
- pozostawienie obecnego przeznaczenia jako tereny zabudowy zagrodowej – 17,08 ha.

Na obszarze 26,50 ha stanowiącym w obecnym studium tereny już budowlane następuje jedynie zamiana funkcji na inną budowlaną lub pozostawienie obecnej.

Zachowane zostają zapisy studium dotyczące zasad ochrony środowiska i jego zasobów, ogólne zasady zagospodarowania terenów (dotyczące zachowania ładu przestrzennego, zasad kształtowania zabudowy), zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i dóbr kultury współczesnej, kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej. W związku z tym, w poniższym rozdziale powołano się na niniejsze ustalenia.

9.1. w zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza

W celu ograniczenia emisji spalin studium ustala zmiany w zakresie modernizacji źródeł ciepła oraz stopniowej ich wymiany na zasilane paliwem ekologicznym. W studium przewidziano także możliwość wykorzystania do celów grzewczych projektowanej sieci gazowej. Planowane jest również wykorzystywanie alternatywnych źródeł ciepła w postaci pomp ciepłych, kolektorów słonecznych itp.

Dla całego terenu Gminy, w zakresie ochrony atmosfery studium ustala:

- stosowanie przy ogrzewaniu budynków ekologicznych nośników energii z tendencją wycofywania się z użytkowania źródeł ciepła stosujących węgiel, zarówno przy modernizacji istniejących obiektów, jak i nowo projektowanych;
- ze względu na wybitnie mieszkaniowe i rekreacyjne funkcje gminy - ustalenie ograniczenia na terenie całej gminy lokalizowania obiektów i urzędzeń oraz prowadzenia działalności gospodarczej mogącej powodować emisję zanieczyszczeń o charakterze odorowym.

Tego typu ustalenia pozwolą na ograniczenie w znacznym stopniu głównego źródła zanieczyszczenia powietrza, jakim jest niska emisja z palenisk indywidualnych.

W takim ujęciu, zapisy studium mogą przyczynić się do polepszenia stanu czystości powietrza, wyłącznie w minimalnie ograniczonym zakresie, zarówno na obszarze objętym fragmentaryczną zmianą studium i w jego otoczeniu.

Dodatkowo sporządzana zmiana studium ogranicza ewentualne uciążliwości (zatem również emisję zanieczyszczeń do atmosfery), pochodzących z działalności gospodarczej do granic działek, do których inwestor posiada tytuł prawny. Oznacza to, że działalności, które powstaną na skutek realizacji zmiany studium nie będą rozprzestrzeniały zanieczyszczeń pyłowych i gazowych na dalsze tereny.

Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne mogące wystąpić podczas trwania fazy realizacji procesu budowy obiektów mają charakter czasowy i mogą być zminimalizowane poprzez działania związane z odpowiednią organizacją robót.

9.2. w zakresie emisji zanieczyszczeń do wód lub do ziemi

W zakresie gospodarki ściekami, studium wskazuje inwestycje dotyczące rozbudowy istniejącej oczyszczalni ścieków w Dłutowie wraz z rozbudową sieci kanalizacji sanitarnej w samym Dłutowie, Borkowicach i Dłutówku oraz budowy drugiej oczyszczalni ścieków wraz z kanalizacją sanitarną dla wsi Huta Dłutowska.

W zakresie ochrony wód studium zakłada zakaz zrzutu ścieków do rowów melioracyjnych i wywozu ścieków na pola uprawne poprzez intensyfikację działań na rzecz jak najszybszej rozbudowy sieci kanalizacyjnej w gminie lub rozwoju programu oczyszczalni przydomowych i przyzagrodowych na terenach niezmeliorowanych z niskim poziomem wód gruntowych, jak również dla istniejących przydomowych zbiorników ścieków oraz zbiorników i osadników ścieków – należy wprowadzić systematyczną kontrolę istniejących oczyszczalni i szamb.

Kierunki rozwoju przyjęte w studium skupiają się na rozwoju w zakresie realizacji zbiorowych systemów odprowadzania i neutralizacji ścieków.

W odniesieniu do zagospodarowania wód deszczowych – studium nie przewiduje w gminie Dłutów budowy kanalizacji deszczowej. Odprowadzanie nadmiaru wód opadowych będzie – odbywać się tak jak dotychczas do otwartych odbiorników i do ziemi w granicach inwestycji. Z utwardzonych terenów pozostałych, rozproszonych zakładów przemysłowych i terenów użyteczności publicznej oraz terenów usługowych narażonych na zanieczyszczenia (stacje benzynowe, parkingi, itp.) ścieki deszczowe muszą być zneutralizowane przez poszczególnych

użytkowników w sposób indywidualny przewidujący ich podczyszczenie w urządzeniach oczyszczających przed wprowadzeniem do odbiorników.

Głównym przeznaczeniem wskazanym w sporządzanym dokumencie jest funkcja mieszkaniowa. Wykorzystanie terenu pod zabudowę mieszkaniową w zakresie gospodarki wodno - ściekowej nie wymaga określania dodatkowych warunków. W tym rejonie nie występują żadne wody powierzchniowe, a więc wpływ na ten element środowiska nie pojawia się bezpośrednio. W związku z tym wyklucza się możliwość wzrostu zagrożenia wód i ziemi, powodowanego odprowadzaniem ścieków, a tym samym możliwość znaczącego oddziaływania na wody i ziemię na obszarze projektu zmiany studium. W odniesieniu do wyznaczonych terenów usługowo-mieszkaniowych, zmiana studium zaznacza, że ewentualne uciążliwości muszą być ograniczone do granicy działek, do których inwestor posiada tytuł prawny.

Studium chroni również zasoby GZWP „Niecka Łódzka”, dla którego ustalono:

- zakaz lokalizowania na jego powierzchni przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w szczególności mogących powodować zanieczyszczenia wód wglębnych z powierzchni;
- rozważenie wprowadzenia na późniejszym etapie planowania przestrzennego zakazu rolniczego wykorzystania ścieków;
- zalecenie opracowania specjalnego programu działań zabezpieczających ochronę wód wglębnych w granicach GZWP.

9.3. w zakresie zmian klimatycznych spowodowanych zurbanizowaniem terenu

Przeznaczenie terenów pod różnego rodzaju zabudowę, związane jest z koniecznością odprowadzania wód opadowych i roztopowych z dachów budynków, placów oraz parkingów o utwardzonej, praktycznie nieprzepuszczalnej nawierzchni następuje znaczna ingerencja w naturalny obieg wody. To powoduje, że niewielka część wód opadowych i roztopowych swobodnie przesiąka do gruntu.

W gminie Dłutów nie przewidziano budowy kanalizacji deszczowej. Studium wskazuje na odprowadzenie nadmiaru wód opadów do otwartych odbiorników i do ziemi w granicach inwestycji.

Biorąc pod uwagę zdiagnozowane na terenie województwa łódzkiego zubożenie zasobów wodnych, zaproponowany system ocenia się jako korzystny i niepogłębiający słabego stanu ilościowego wód. Przyjęte rozwiązania minimalizując utratę naturalnej retencji oraz spowalniają opływ odprowadzanych wód.

Studium zawiera również ogólne zalecenia przyjmować na obszarze całej gminy rozwiązania zmierzające do przeciwdziałania skutkom suszy (ale również występowania powodzi i podtopień terenów) poprzez zwiększanie małej retencji wodnej oraz wdrażanie proekologicznych metod retencionowania wody. W celu ograniczenia możliwości występowania powodzi i podtopień studium nakazało również wyłączenie z zabudowy obszarów zagrożenia powodziowego oraz terenów trwałych użytków zielonych, w szczególności położonych w dolinach rzecznych. W tym celu utrzymano również kompleksy leśne, które niewątpliwie wpływają na regulację stosunków wodnych, ograniczają i spowalniają spływ powierzchniowy i czas topnienia pokrywy śnieżnej, a co za tym idzie zapobiegają powstawaniu powodzi.

Jako, iż Prognoza oddziaływania na środowisko poza wskazaniem skutków oraz oceną wpływu realizacji projektowanej zmiany dokumentu planistycznego na środowisko powinna wskazywać możliwości eliminujące lub ograniczające negatywny wpływ na środowisko – w ramach niniejszej Prognozy zebrano przykłady dobrych praktyk zarządzania wodą deszczową.

Jednym ze sposobów zagospodarowania wód opadowych i roztopowych jest ich gromadzenie. Gromadząc wodę podchodzącą z opadów można zminimalizować skutki zurbanizowania terenów, a deszczówkę wykorzystać do celów gospodarczych zamiast kosztownej wody pitnej. Sprzyja to niewątpliwie oszczędzaniu zasobów wodnych. Rozwiązanie to jest jednak jeszcze mało spopularyzowane. Woda deszczowa zwykle gromadzona jest w niewielkim stopniu i zazwyczaj trafia do kanalizacji. Ewidentnie jest to jednak nieoszczędne gospodarowanie, przyczyniające się do marnotrawienia zasobów wodnych. Ze względu na postępujący proces ubożenia zasobów wodnych województwa łódzkiego, należy podjąć również działania alternatywne. Odpowiednie zagospodarowanie wód deszczowych jest również szansą na ograniczenie zmian klimatu.

Najprostszym sposobem na zagospodarowanie wody opadowej z dachów planowanej zabudowy jest wykorzystanie zbiornika, przeznaczonego na gromadzenie deszczówki. Zbiornik można podłączyć do rynny a zebraną tym sposobem wodę wykorzystywać np. do podlewania ogródka, mycia auta czy prac porządkowych. Woda, która spływa z dachu przez układ rynien trafia do zbiornika, umieszczanego zwykle pod ziemią.

Dobrym sposobem zagospodarowanie wody deszczowej jest również pozostawienie jak największego udziału powierzchni przepuszczalnych na działkach budowlanych. Jest to nie tylko trawa, ale powierzchnia taka może powstać też np. ze żwiru, pospółki czy kamienia łamanego. Ich działanie polega na infiltracji wód przez powierzchnie w głąb gruntu. Wówczas woda trafia bezpośrednio do gruntu w miejscu jej powstania. Nie zbiera zatem zanieczyszczeń podczas spływu. Jest to zatem rozwiązanie najkorzystniejsze dla środowiska i najbardziej zalecane. W odniesieniu do zmiany studium – udział powierzchni biologicznie czynnej na obszarze objętym zmianą studium zostanie określony na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Ze względu na charakter analizowanego i uwarunkowania przyrodnicze zaleca się zachowanie wysokiego stopnia powierzchni nieutwardzonej.

Na obszarach działek można stworzyć również tzw. ogród deszczowy. Rozwiązanie takie można wykonać samodzielnie we własnym ogródku. Polega na obsadzeniu ziemi roślinnością hydrofitową, czyli wodolubną. Są to rośliny takie jak np. knieć błotna, krwawnica pospolita, tatarak zwyczajny oraz strzałka wodna. Ogrody deszczowe chłoną wodę nawet o 40% lepiej niż klasyczny trawnik. Rozwiązanie to, podobnie jak utworzenie powierzchni przepuszczalnych stanowi zagospodarowanie wód w miejscu ich powstania.

Innym sposobem zmniejszenia obciążenia kanalizacji deszczowej jest zastosowanie zielonych ścian na elewacjach budynków. Rośliny chłoną wodę, przez co opóźniają jej odpływ do kanalizacji. Woda pochłonięta przez rośliny odparowuje, co również zmniejsza się ilość wody spływającej z dachów. Podobne korzyści dają zielone dachy, czyli zastosowanie pokryw dachowych, składających się z warstw umożliwiających uprawę roślin. Inwestycja taka wiąże się z wyższymi kosztami, jednak ma wiele zalet. Zielony dach chłonie wodę deszczową poprzez buforowanie jej w warstwie roślinnej, podłożu i warstwie drenażowej. Opóźnia odprowadzanie wód opadowych kanalizacji, oczyszcza wodę deszczową. Podobnie jak w przypadku zielonych ścian, woda odparowuje także przez rośliny pokrywające dach. Wszystko to przyczynia się do

stabilizacja poziomu wód gruntowych oraz zmniejsza obciążanie szczytowe kanalizacji i ryzyko powodzi.

W ramach zagospodarowania działki istnieje również możliwość stworzenia tzw. muldów chłonnych. Są to porośnięte roślinnością zagłębienia terenu służące retencji wód opadowych. Takie rozwiązanie spowalnia przepływ wody, umożliwia infiltrację do wód gruntowych oraz działa jako filtr zanieczyszczeń deszczówki. Stosuje się je wzdłuż dróg lokalnych, chodników, parkingów, placów, przy miejscach parkingowych czy między chodnikiem a jezdnią. Szacuje się, że mogą przyjąć do 450 l wody deszczowej/m², przy czym zależy to od warstw gruntu i gleby.

Zastosowanie wskazanego w Studium sposobu zagospodarowania wód deszczowych i roztopowych to nic innego jak wskazanie możliwości adaptacji do zmian klimatycznych. Spośród przedstawionych w niniejszej Prognozie sposobów zagospodarowania wód opadowych najkorzystniejszymi rozwiązaniami są te, które umożliwiają infiltrację wody deszczowej do gruntów w miejscu jej powstania. I takie też rozwiązanie zaproponowano w projektowanym studium. Dzięki temu nie tylko w pełni wykorzystany będzie potencjał ekologiczny terenów biologicznie czynnych, ale również możliwe jest zapobieganie negatywnym skutkom zmian klimatu. Retencja zapobiega m.in. powstawaniu skutkom zmian klimatycznych takich jak susza lub podtopienia terenów w okresie długotrwałych opadów lub odwilż.

9.4. w zakresie zagrożenia odpadami i zanieczyszczenia gleby lub ziemi

W zakresie gospodarki odpadami studium ustaliło dla terenu całej gminy konieczność likwidacji dzikich wysypisk odpadów, pojawiających się w wielu kompleksach leśnych oraz rozpoczęcie i wdrażanie selekcji odpadów wśród miejscowej ludności.

Podmioty gospodarcze zlokalizowane na obszarze objętym zmianą studium oraz właściciele poszczególnych posesji mają obowiązek prowadzenia gospodarki odpadami w sposób i na zasadach określonych *prawem ochrony środowiska* i *ustawą o odpadach*. Jakiegokolwiek inne ustalenia zmiany studium, nie zabezpieczyłyby omawianego obszaru (środowiska) przed zagrożeniem stwarzanym przez odpady. W tym zakresie gmina wykonując obowiązek, określony w *ustawie o odpadach* jak i w przepisach ustawy – *Prawo ochrony środowiska*, powinna niezwłocznie wdrożyć zasady gospodarowania opadami określone w przepisach odrębnych, w tym dokumentach prawa miejscowego.

Przed zagrożeniem stwarzanym przez odpady gmina powinna wdrożyć zasady gospodarowania opadami określone w przepisach odrębnych, m in. *Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Dłutów- XXXV/241/14 Rady Gminy Dłutów z dnia 4 września 2014 r.* Zawiera on wymagania w zakresie: utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości, rodzajów urządzeń przeznaczonych do gromadzenia odpadów komunalnych i zasad ich rozmieszczania oraz częstotliwości, zasad i sposobów usuwania odpadów komunalnych.

9.5. w zakresie emitowania hałasu i pól elektromagnetycznych

Tereny zagospodarowane zgodnie z ustaleniami niniejszej zmiany studium zaliczają się według przepisów odrębnych do grupy terenów, dla których należy ustalić dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku jak dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną oraz zabudowę mieszkaniowo-usługową.

Planowane nowe tereny budowlane (zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna oraz zabudowa usługowo-mieszkaniowa) nie wprowadzą zmian klimatu akustycznego - a oddziaływanie zmieści się w granicy dopuszczalnych norm. Sporządzana zmiana studium nakazuje ograniczanie ew. uciążliwości prowadzonej działalności gospodarczej do granic działek, do których inwestor posiada tytuł prawny.

Ewentualny wzrost poziomu hałasu wynikający z realizacji zmiany studium może mieć miejsce na etapie budowy. Emisja hałasu powodowana pracą maszyn przy budowie domów i innych obiektów nie będzie przekraczać standardów na terenach sąsiednich.

W odniesieniu do powstawania pól elektromagnetycznych w związku z realizacją ustaleń zmiany studium dla obszaru w miejscowości Dąbrowa należy zaznaczyć, że na planowanych terenach zabudowy usługowo-mieszkaniowych dopuszczono możliwość lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych o mocy do 500 kW wraz ze strefą ochronną, która nie może wykroczyć poza granicę działki na której są zlokalizowane.

W zakresie zasilania w energię elektryczną studium ustala, iż zasilanie odbiorców realizowane będzie poprzez sieci średnich napięć, stacje transformatorowe 15/04kV oraz sieć niskiego napięcia.

Przez teren gminy przebiegają dwie napowietrzne linie wysokich napięć. Zlokalizowane są jednak poza obszarem, objętym zmianą studium.

W zakresie telekomunikacji w ujęciu ogólnym dla gminy, studium zakłada modernizację i rozbudowę istniejącego systemu łączności poprzez zwiększenie zasięgu telefonii komórkowej, rozszerzanie dostępu do szerokopasmowego i bezprzewodowego Internetu, oraz podnoszenie jakości świadczonych usług telekomunikacyjnych.

9.6. w zakresie występowania poważnych awarii

Nadzwyczajne zagrożenie dla środowiska oraz człowieka mogą mieć miejsce w wyniku:

- prowadzenia działalności przemysłowej z użyciem substancji niebezpiecznych,
- transportu materiałów i substancji niebezpiecznych,
- celowej działalności człowieka związanej z pozbywaniem się, w sprzeczności z przepisami substancji lub materiałów niebezpiecznych.

Na terenach objętych fragmentaryczną zmianą studium nie funkcjonują obiekty lub instalacje, które mogłyby kwalifikować się do obiektów dużego (ZDR) lub zwiększonego (ZWR), ryzyka wystąpienia poważnej awarii. Projektowana zmiana studium nie przewiduje także ich lokalizacji na analizowanych terenach. W odniesieniu do ewentualnych uciążliwości prowadzonej działalności gospodarczej do granic działek, do których inwestor posiada tytuł prawny. Toteż na obszarach objętych zmianą studium nie zaistnieją zakłady, które miałyby obowiązek spełnienia warunków i wymagań, określonych w treści Tytułu IV Prawa ochrony środowiska – „Poważne awarie”, a w szczególności określonych w art. 243 – 264 tej ustawy.

9.7. w zakresie wykorzystywania zasobów środowiska i niekorzystnego przekształcania terenu

Wprowadzenie nowych terenów budowlanych, związanych z rozwojem funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowo-mieszkaniowej stanowi ingerencję w powierzchnię terenu, poprzez powstanie nowych obiektów. W granicach obszaru objętego zmianą studium nie występują obecnie obiekty i obszary prawnie chronione. Należy jednak zaznaczyć, że w ramach analizowanego obszaru w *Planie zagospodarowania Województwa Łódzkiego* wskazano teren do objęcia prawną ochroną (Tuszyńsko - Dłutowski Obszar Chronionego Krajobrazu).

Studium ustala konieczność ochrony kompleksów gleb o wyższych klasach bonitacyjnych najbardziej przydatnych dla rolniczego wykorzystania. Część obszaru zmiany studium obejmuje częściowo teren rolniczy o glebach klasy bonitacyjnej V, VI. Są to gleby bardzo powszechne, słabej klasy, o niewielkiej przydatności dla rozwoju rolnictwa. W związku z tym wprowadzenie terenów budowlanych nie będzie znacząco ingerować i niszczyć cennych elementów przyrodniczych.

W ramach analizowanego obszaru występuje również niewielka powierzchnia gruntów leśnych (0,7999 ha). W związku z tym, na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego konieczne jest wystąpienie o zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne. Obszar położony na zachód od drogi gminnej 108008E graniczy z dużym kompleksem leśnym należącym do Nadleśnictwa Kolumna. W ramach ochrony zasobów leśnych, w studium wyznaczono buforowy pas terenu przeznaczony na teren rolny, dzielący granicę istniejącego lasu od terenów proponowanych do zagospodarowania w postaci zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i mieszkaniowo-usługowej.

Poza niewielkim terenem lasu o powierzchni 0,7999 ha, wśród terenów przeznaczonych na nowe tereny budowlane występują działki rolne o charakterze zadrzewionym i zakrzewionym. Zgodnie z ewidencją gruntów są to użytki rolne klasy V i VI, które w większości samoistnie się zadrzewiły. Realizując na tym terenie zabudowę, część obecnych zadrzewień zostanie wskazana do wycinki. Niniejsze tereny zadrzewione i zakrzewione ze względu na swoje położenie oraz istniejące zagospodarowanie terenów otaczających nie posiadają szczególnych wartości przyrodniczych oraz znaczenia dla pełnienia funkcji korytarzy i węzłów przyrodniczych a także miejsc schronienia dla zwierząt i ich znaczących siedlisk.

Faktyczna powierzchnia zadrzewień, które zostaną wycięte zostanie określona na dalszym etapie planowania przestrzennego. Przyszły miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla tego terenu, jako akt prawa miejscowego może określić wymóg zachowania istniejących zakrzaczeń i zadrzewień, a także wskazać wysoki udział koniecznej do zachowania powierzchni biologicznie czynnej obszaru. Warto zaznaczyć również, że między istniejącym lasem a projektowaną zabudową mieszkaniową zachowano bufor terenu o charakterze rolnym, w którym ze względu na przeznaczenie nie będzie realizowana zabudowa.

Ogólne zasady zagospodarowania przestrzennego określone w studium wskazują na konieczność ochrony i optymalnego wykorzystania istniejących wartości środowiska

przyrodniczego i zasobów kulturowych, w tym w szczególności części gminy, które są objęte i przewidziane do ochrony prawnej na podstawie przepisów o ochronie przyrody.

W zakresie zasad kształtowania zabudowy planowanej w zmianie studium ustalono:

Dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej:

- minimalna powierzchnia działki budowlanej – 800 m²,
- maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy – 35%,
- minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej – 50%, a dla części obrębu geodezyjnego Dąbrowa – 60%,
- maksymalna wysokość budynków mieszkalnych 2 – kondygnacje, w tym poddasze użytkowe, budynków gospodarczych i garaży – 1 kondygnacja, towarzyszących budynków usługowych – 1 kondygnacja.

Dla terenów zabudowy usługowo – mieszkaniowej:

- minimalna powierzchnia działki budowlanej – 1000 m²,
- maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy – 50%,
- minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej – 40%,
- maksymalna wysokość budynków mieszkalnych i usługowych 2 – kondygnacje, w tym poddasze użytkowe, budynków gospodarczych, garaży, wiat – 1 kondygnacja.

Nawiązując do projektowanego przeznaczenia terenu na zabudowę usługowo-mieszkaniową oraz związanej z tym możliwości lokalizowania zabudowy usługowej, mieszanej, gospodarczej, garażowej, warto wspomnieć, że w zmianie studium podkreśla konieczność ograniczenia ewentualnych uciążliwości prowadzonej działalności gospodarczej do granic działek, do których inwestor posiada tytuł prawny.

Na obszarze sporządzanej zmiany studium zlokalizowane jest stanowisko archeologiczne wraz ze strefą ochrony. W zakresie ochrony zabytków i dziedzictwa kulturowego w studium zawarto następujące ustalenia dla strefy stanowisk archeologicznych:

W strefie stanowiska archeologicznego przed rozpoczęciem inwestycji wymagającej prac ziemnych oraz nasadzeń leśnych, obowiązuje przeprowadzenie ratowniczych badań archeologicznych. Na prowadzenie badań archeologicznych należy uzyskać pozwolenie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. O pozwolenie należy wystąpić nie później niż 21 dni przed rozpoczęciem badań.

Ustalenia dla strefy ochrony archeologicznej:

Stanowiska archeologiczne powinny znajdować się w strefach ochrony archeologicznej, stanowiących ich otulinę. Strefa ochrony archeologicznej obejmuje obszary istniejących i potencjalnych stanowisk archeologicznych. W strefie ochrony archeologicznej obowiązuje przeprowadzenie nadzorów archeologicznych przy wszelkich inwestycjach związanych z robotami ziemnymi i nasadzeniami leśnymi. Na prowadzenie nadzorów archeologicznych należy uzyskać pozwolenie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. W sytuacji ujawnienia nowego stanowiska archeologicznego w obszarze ochrony archeologicznej wymagane jest wykonanie badań archeologicznych. W takiej sytuacji wszelkie prace budowlane powinny zostać przerwane, a teren udostępniony do badań archeologicznych. Wszystkie nowoodkryte stanowiska archeologiczne należy oznaczyć, zabezpieczyć i powiadomić Wojewódzkiego

Konserwatora Zabytków. Dopuszczalne jest powiększenie strefy ochrony archeologicznej po odkryciu nowych stanowisk i wciągnięciu ich do ewidencji zabytków archeologicznych.

Tak sformułowane ustalenia kształtują i regulują w sposób właściwy wszystkie działania związane z nieprawidłowym wykorzystaniem zasobów środowiska oraz niewłaściwym przekształceniem terenu na obszarze objętym zmianą studium, ale również w całej gminie. Jakikolwiek inne zapisy w tym zakresie byłyby bezprzedmiotowe, bowiem kwestie: ochrony środowiska, korzystania ze środowiska, muszą być rozstrzygane w trybie ustaw.

10. OCENA SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM NA CAŁOŚĆ ELEMENTÓW ŚRODOWISKA W ICH WZAJEMNYM POWIĄZANIU

Realizacja fragmentarycznej zmiany studium nie spowoduje pogorszenia stanu poszczególnych elementów środowiska, ani w obszarze gminy, ani poza tym obszarem. Realizacja projektu zmiany studium nie spowoduje znaczącego pogorszenia stanu poszczególnych elementów środowiska, ani w obszarze zmiany studium, ani poza nim. Projekt zmiany Studium wskazuje nowe tereny budowlane, przeznaczone na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i zabudowę usługowo-mieszkaniową. Poza tym zachowane zostaną istniejące tereny zabudowy zagrodowej. W ramach terenów o funkcji usługowo-mieszkaniowej dopuszczono lokalizację urządzeń fotowoltaicznych o mocy do 500 kW.

Zważając na uwarunkowania przyrodnicze terenu, objętego zmianą studium w miejscowości Dąbrowa, niezwykle istotną funkcją prowadzącą do zachowania i wzbogacenia, a w części przywrócenia naturalnych walorów przyrodniczych i krajobrazowych obszaru jest funkcja ochronna. Szczegółowe ustalenia dotyczące ochrony przyrodniczej analizowanego obszaru zostaną określone na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Sporządzany w przyszłości miejscowy plan zawierać będzie szczegółowe rozwiązania dotyczące potrzeb realizacji infrastruktury komunikacyjnej, technicznej oraz uwzględnić w zagospodarowaniu elementy, które mają wpływ na funkcjonowanie środowiska, na przykład takie jak: skupiska drzew, położenie na terenie planowanym do objęcia ochroną przyrody (Tuszyńsko-Dłutowski OChK) itp. Powyższe powoduje, że bardziej szczegółowa prognoza przewidywanych oddziaływań na środowisko może być dokonana na etapie sporządzania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Całość sformułowanych w treści projektu (nie tylko zmiany studium, ale całości dokumentu) zakazów i nakazów, dotyczących gospodarowania przestrzenią, odnosi się w praktyce do problematyki ochrony środowiska. Ich obowiązywanie, a w konsekwencji wprowadzenie w następnej kolejności do treści miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego – gwarantuje skuteczną ochronę zasobów przyrodniczych i walorów krajobrazowych obszaru, a tym samym możliwość jego zrównoważonego rozwoju. Szczegółowe ustalenia dotyczące przeznaczenia i zasad zagospodarowania poszczególnych terenów gminy ustalone zostaną w treści miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, z zachowaniem standardów określonych w zmianie studium.

Warunkiem zachowania ustalonej w treści projektu studium równowagi – zasady zrównoważonego rozwoju obszaru – oprócz ścisłego przestrzegania i egzekwowania jego ustaleń – i przenoszenia ich do treści miejscowych planów zagospodarowania, jest równoległe podporządkowanie się sytuowanych tym obszarze podmiotów gospodarczych wymaganiom i warunkom prowadzenia działalności określonym ustawami: *prawo ochrony środowiska, ustawą o odpadach* oraz *ustawą prawo wodne*.

10.1. W zakresie oceny stanu i funkcjonowania środowiska wynikającego z uwarunkowań określonych w opracowaniu ekofizjograficznym

Opracowanie ekofizjograficzne określiło między innymi następujące możliwości, a zarazem warunki zagospodarowania przestrzennego obszaru gminy:

- całość zamierzeń inwestycyjnych, niezależnie od ich charakteru i funkcji, powinna być realizowana wyłącznie na następujących warunkach:
 - kierowania wytwarzanych przez nie ścieków do systemów kanalizacyjnych a także zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych oraz do gruntu,
 - stosowanie systemów grzewczych opartych o ekologiczne źródła energii,
 - wyposażania obiektów w takie systemy usuwania i utylizacji odpadów, które zagwarantują ochronę terenu przed ich wpływem;
- studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego winno wykluczać stosowanie paliw stałych, jako nośnika energii dla ogrzewania obiektów kubaturowych wszystkich przewidywanych nowych obszarów przeznaczonych pod zabudowę. Do czasu zgazyfikowania gminy jest to jedyna możliwość ograniczenia uciążliwości niskiej emisji;
- w celu zachowania i wzbogacenia bioróżnorodności, zwiększenia naturalnej retencji i infiltracji wód powierzchniowych do gruntu, a tym samym przeciwdziałania negatywnym efektom zmian klimatycznych zaleca się wprowadzenie obowiązku minimalnej powierzchni biologicznie czynnej w granicach działek budowlanych.
- ochrona walorów kulturowych- określenie strefy ochrony archeologicznej od stanowiska, w której nakazuje się przeprowadzenie badań archeologicznych w formie nadzoru archeologicznego przy realizacji robót ziemnych lub dokonaniu zmiany dotychczasowej działalności wiążącej się z naruszeniem struktury gruntu, z uzyskaniem pozwolenia, zgodnie z przepisami odrębnymi.

Przy realizacji fragmentarycznej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dłutów w obrębie Dąbrowa należy kierować się zasadą racjonalnego gospodarowania zasobami przyrody, utrzymania równowagi przyrodniczej, zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi.

Reasumując, projekt zmiany studium uwzględnia zalecenia sprecyzowane w opracowaniu ekofizjograficznym.

10.2. W zakresie oceny zagrożeń dla środowiska z uwzględnieniem wpływu na zdrowie ludzi, które mogą powstawać na terenie objętym projektem zmiany studium lub innych terenach

W kwestii ograniczenia wpływu realizacji zmiany studium na zdrowie ludzi odniesiono się przede wszystkim do wskazanej możliwości lokalizowania urządzeń fotowoltaicznych o mocy do 500 kW. Dla ww. instalacji wskazano konieczność zapewnienia strefy ochronnej, której zasięg zamknie się w granicach obszarów objętych zmianą studium.

Innym ustaleniem w odniesieniu do zminimalizowania ryzyka wystąpienia negatywnych oddziaływań na ludzi jest konieczność ograniczenia ewentualnych uciążliwości prowadzonej działalności gospodarczej do granic działek, do których inwestor posiada tytuł prawny.

Powyższe ustalenia odnoszą się do wyznaczonych w Dąbrowie terenów zabudowy usługowo-mieszkaniowej. W odniesieniu do utworzonych terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz utrzymania istniejących terenów zabudowy zagrodowej nie prognozuje się wystąpienia zagrożeń dla ludzi.

Wskazane powyżej ustalenia dotyczące fragmentarycznej zmiany studium w miejscowości Dąbrowa wraz z pozostałymi ogólnymi zapisami studium – ograniczają w istotnym stopniu całość zagrożeń w środowisku, a tym samym wykluczają ich ewentualny, ujemny wpływ na zdrowie ludzi.

11. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE

Stopień zachowania wartości przyrodniczych obszaru objętego zmianą studium powinien stanowić głównie kryterium ochrony prawidłowości ustaleń z punktu widzenia środowiska przyrodniczego. Dlatego też w prognozie zwrócono uwagę na proponowane formy użytkowania terenu i zapisy regulujące możliwość działań, a zwłaszcza ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego.

W celu pełnego określenia skutków realizacji ustaleń projektowanej zmiany studium na środowisko przyrodnicze, należy zidentyfikować charakter – siłę oddziaływań, zakres czasowy i trwałość negatywnych oraz pozytywnych oddziaływań przedstawionego w projekcie zagospodarowania terenów.

Przekształcenie użytkowania terenu

Skutkiem uchwalenia zmiany studium będzie:

- przyrost powierzchni terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną,
- przyrost powierzchni terenów przeznaczonych pod zabudowę usługowo-mieszkaniową,
- uszczuplenie terenów upraw rolnych na rzecz przeznaczenia terenów pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną,
- uszczuplenie terenów upraw rolnych na rzecz przeznaczenia terenów pod zabudowę usługowo-mieszkaniową,
- uszczuplenie terenów lasów prywatnych na rzecz przeznaczenia terenów pod zabudowę mieszkaniową jednorodziną.

Głównym skutkiem realizacji fragmentarycznej zmiany studium generującym oddziaływanie na środowisko jest wprowadzenie nowych terenów budowlanych dedykowanych zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowie usługowo-mieszkaniowej.

W ramach realizacji zmiany studium nastąpi również:

- zmiana przeznaczenia terenu z zabudowy produkcyjno-usługowej na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną,
- zmiana przeznaczenia terenu z zabudowy rekreacji indywidualnej na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną,
- zmiana przeznaczenia terenu z zabudowy rekreacji indywidualnej na zabudowę usługowo-mieszkaniową,
- zmiana przeznaczenia terenu z zabudowy zagrodowej na zabudowę usługowo-mieszkaniową.

W tym przypadku, nastąpi zmiana przeznaczenia terenu na funkcje mniej uciążliwe dla środowiska przyrodniczego.

Dla wyznaczonych na obszarze zmiany studium w Dąbrowie terenach usługowo-mieszkaniowych dopuszczono możliwość lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych o mocy do 500 kW wraz ze strefą ochronną.

Ocena przewidywanych oddziaływań

Formy ochrony przyrody

Na obszarze objętym zmianą studium w obrębie geodezyjnym Dąbrowa nie występują obszary Natura 2000 oraz inne obszary, podlegające ochronie na podstawie *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody*. Obszar jest jednak powiązany z obszarami chronionymi poprzez węzły przyrodnicze i lokalne korytarze ekologiczne.

Rezygnacja z niewielkiego powierzchniowo fragmentu terenu prywatnego lasu oraz częściowe uszczuplenie terenów rolniczych nie naruszy istotnego z punktu widzenia przyrodniczego zróżnicowania ekosystemów. Stwierdza się, że planowane zagospodarowanie terenu nie będzie zakłócać równowagi środowiska w aspekcie zachowania różnorodności biologicznej.

Obszary Natura 2000:

Na obszarze zmiany studium nie występują obszary Natura 2000, dlatego nie przewiduje się oddziaływania na te tereny (oddziaływanie obojętne). Najbliższy obszar Natura znajduje się ponad 5 km od analizowanego obszaru.

Projekt zmiany studium nie narusza istotnego z punktu widzenia przyrodniczego zróżnicowania ekosystemów o szczególnej wartości przyrodniczej ani występujących tu gatunków roślin i zwierząt. Stwierdza się, że planowane zagospodarowanie terenu nie będzie zakłócać równowagi środowiska w aspekcie zachowania różnorodności biologicznej.

Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy „Dąbrowa I”

Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy „Dąbrowa II”

Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy „Borkowice”

Obszar objęty zmianą studium zlokalizowany jest w niedalekiej odległości od Zespołu Przyrodniczo-Krajobrazowego „Dąbrowa I” (ok. 470 m). Stosunkowo niedaleko znajduje się również Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy „Dąbrowa II” (ok. 740 m) oraz Zespół Przyrodniczo-Krajobrazowy „Borkowice” (ok. 1,7 km). Pomimo bliskiego położenia oraz istniejących powiązań przyrodniczych (las pomiędzy obszarem zmiany studium a powyższymi ZP-K) nie prognozuje się negatywnego oddziaływania proponowanych zmian na obszary

chronione. Realizacja nowych terenów zabudowy nie naruszy wartości przyrodniczych i krajobrazowych powyższych zespołów przyrodniczo-krajobrazowych. Na etapie sporządzania przyszłego planu zagospodarowania przestrzennego dla tego terenu zostaną ustalone zasady ochrony środowiska oraz ogólne obostrzenia dotyczące kształtowania przyszłej zabudowy. W związku z tym nie stwierdza się powstania zagrożeń, które mogą wpłynąć na niniejsze obszary ochronione.

Projektowany w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego Obszar Chronionego Krajobrazu: „Tuszyńsko-Dłutowski”

Analizowany teren, objęty zmianą studium znajduje się w wyznaczonym w PZPWł zasięgu obszaru, który w przyszłości może stanowić prawne formy ochrony przyrody.

Na obecnym etapie nie ma dokumentów określających zasady ochrony niniejszego terenu. Obowiązujące zakazy na terenie Tuszyńsko—Dłutowskiego OChK zostaną określone w przyszłym akcie prawnym wyznaczającym te formy ochrony przyrody. Z uwagi na rodzaj planowanej zabudowy (zabudowa mieszkaniowo-jednorodzinna i usługowo-mieszkaniowa) nie prognozuje się, aby realizacja postanowień zmiany studium w miejscowości Dąbrowa wpłynęła na zmniejszenie się wartości przyrodniczych i krajobrazowych tych obszarów. Sporządzany w przyszłości miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla tego terenu określi wymagania dotyczące ochrony przyrody i krajobrazu – przykładowo wymóg zachowania istniejących grup zadrzewień i zakrzaczeń, wysoki udział koniecznej do zachowania powierzchni biologicznie czynnej, zakaz wprowadzania dominant krajobrazowych i inne.

Nie stwierdza się istotnych problemów ochrony środowiska, w odniesieniu do obszarów o wybitnych walorach przyrodniczych, w tym OChK „Dąbrowa I”, OChK „Dąbrowa II” oraz OChK „Borkowice” oraz innych chronionych na podstawie *ustawy o ochronie przyrody*. Wykluczone są więc negatywne, znaczące oddziaływania rozstrzygnięć projektu fragmentarycznej zmiany studium dla terenów w obrębie geodezyjnym Dąbrowa – w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe – na cele i przedmiot ochrony Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dąbrowa I”, Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dąbrowa II”, Obszaru Chronionego Krajobrazu „Borkowice” oraz innych formy ochrony przyrody.

Realizacja założeń zmiany studium nie stwarza zagrożenia dla chronionych walorów form ochrony przyrody w jego otoczeniu, a w szczególności:

- nie wpłynie na pogorszenie stanu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt chronionych w sieci obszarów Natura 2000,
- nie spowoduje dezintegracji obszarów Natura 2000,
- nie wpłynie na spójność sieci obszarów Natura 2000,
- nie wpłynie na wartości przyrodnicze i krajobrazowe Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dąbrowa I”, „Dąbrowa II” oraz Obszaru Chronionego Krajobrazu „Borkowice” i innych podlegających ochronie na podstawie *ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody*,
- nie wpłynie na zachowanie powiązań między terenami objętymi formami ochrony przyrody oraz na ich drożność, umożliwiającą migrację roślin, zwierząt i grzybów.

- nie wpłynie na wartości przyrodnicze i krajobrazowe obszaru uznanego w PZPWł za potencjalne miejsce utworzenia obszarów chronionych (Tuszyńsko-Dłutowski OChK).

Powiązania przyrodnicze obszaru

Ponieważ nowe zainwestowanie stanowić będzie uzupełnienie istniejącego zagospodarowania w miejscowości Dąbrowa (m.in. istniejącej zabudowy wzdłuż drogi gminnej nr 108008E), a obecne uwarunkowania nie sprzyjają migracjom gatunków w kierunku północnym i wschodnim (droga wojewódzka nr 485 i droga ekspresowa S8) – stwierdza się, że realizacja zmiany studium nie wpłynie na zakłócenie migracji zwierząt. Analizowany obszar zlokalizowany jest na wschód od istniejących, zidentyfikowanych obszarów o charakterze naturalnym (las), a migracja gatunków w tym kierunku jest już znacząco ograniczona, wręcz niemożliwa. Stanowiąc uzupełnienie istniejącego zainwestowania w Dąbrowie, w wyniku realizacji zmiany studium nie powstaną znaczące bariery ekologiczne a potencjalne szlaki migracyjne nie zostaną zatem przerwane.

Bioróżnorodność:

Ze względu na powstanie nowych terenów budowlanych na obszarach dotąd niezainwestowanych nastąpi częściowo uszczuplenie bioróżnorodności. Oddziaływanie będzie miało charakter negatywny, bezpośredni, lecz mało znaczący.

Teren w większości pokryty jest roślinnością związaną z uprawami rolnymi, częściowo zadrzewiony i zakrzaczony. Na skutek realizacji zmiany studium w pewnym stopniu nastąpi wycinka drzew i krzewów na tym terenie. Tereny gruntów ornych nie przedstawiają szczególnych wartości pod względem bioróżnorodności. Z uwagi na sąsiedztwo dróg o wysokim natężeniu ruchu (DW485 i S8) a także istniejących zabudowań zagrodowych w otoczeniu (m.in. wzdłuż drogi gminnej nr 108008E), można stwierdzić, że tereny te nie pełnią szczególnej roli w kwestii migracyjnej gatunków oraz pełnienia funkcji schronienia. Środowisko przyrodnicze w bezpośrednim sąsiedztwie tych terenów jest już zantropizowane i nie stanowi szczególnej ostoi bioróżnorodności. W związku z tym, przewidywane negatywne oddziaływanie nie spowoduje znaczącej utraty różnorodności biologicznej na obszarze.

Dodatkowo, w celu zminimalizowania oddziaływania i kompensację przyrodniczą planowanych działań, w przyszłości, na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla tego terenu zostanie ustalony minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej oraz maksymalny udział zabudowy, który należy zachować oraz inne obowiązki w zakresie ochrony przyrodniczej. Oznacza to, że likwidacja istniejących zadrzewień będzie mieć charakter fragmentaryczny, a część z nich pozostanie nienaruszona.

Nawiązując do istniejących w sąsiedztwie terenów mieszkaniowych, które mimo zainwestowania zachowały zadrzewiony charakter działek - spodziewanym jest, że dla wskazanych w planie terenów przyszłej zabudowy mieszkaniowej taka tendencja zostanie również utrzymana.

Niewielki fragment terenu zmiany studium stanowi grunty leśne. W wyniku przeznaczenia ich na teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej nastąpi częściowe uszczuplenie zasobów leśnych gminy (oddziaływani negatywne, bezpośrednie, stałe). Oddziaływanie będzie znikome, ze względu na niewielką powierzchnię oraz zakres planowanej zmiany terenu na

teren nieleśny (0,7999 ha) i nie będzie miało szczególnego wpływu na ogólny stopień zachowania ekosystemów leśnych.

Obszar objęty zmianą studium w Dąbrowie graniczy z dużymi powierzchniowo obszarami lasów. W studium wyznaczono bufor w postaci terenów rolnych, pomiędzy istniejącym lasem a terenami przeznaczonymi na zabudowę. Tereny bezpośrednio graniczące z lasem w ujęciu ekologicznym stanowią strefę ekotonową. Jest to przejściowa strefa między lasem a gruntami nieleśnymi, często charakteryzująca się dużym bogactwem gatunkowym. Zatem odsunięcie zabudowy od granicy lasu dodatkowo ograniczy wpływ inwestycji na utratę występującej w tej strefie bioróżnorodności. W tej kwestii przewidywane jest zatem pozytywne oddziaływanie na różnorodność biologiczną siedlisk leśnych. Oddziaływanie o charakterze bezpośrednim i stałym.

Rośliny, zwierzęta:

Wskutek realizacji zmiany studium, na fragmencie obszaru w obrębie Dąbrowa powstaną nowe tereny budowlane, w miejscach dotąd niezabudowanych (m.in. tereny rolnicze). Na etapie budowy nastąpi likwidacja fauny glebowej oraz płoszenie innych grup zwierząt (głównie ptaków i drobnych ssaków). Na etapie realizacji inwestycji, warstwa glebowa ulegnie dewastacji w skutek prowadzenia robót ziemnych. Może się to wiązać z lokalnym zniszczeniem siedlisk występowania zwierząt bezkręgowych. Teren przeznaczony pod zabudowę jest jednak stosunkowo nieduży, zatem ewentualne uszczuplenie ich siedlisk nie będzie miało wpływu na stan zachowania ich populacji.

Istotnym oddziaływaniem może być również hałas na etapie realizacji, który może doprowadzić do tymczasowego płoszenia ptaków i ssaków z rejonu i pobliskiego otoczenia obszarów zmiany studium. Spodziewanym efektem jest, że fauna prawdopodobnie przeniesie się na sąsiednie tereny. Powyższe oddziaływania mają jednak charakter czasowy i ustaną wraz z zakończeniem prac budowlanych prowadzonych na przedmiotowym obszarze.

Po zakończeniu prac realizacyjnych, w wyniku powstania i funkcjonowania nowej zabudowy na analizowanym terenie należy spodziewać się wystąpienia dalszej synantropizacji fauny, zwłaszcza pospolitych gatunków ptaków i drobnych ssaków (gryzoni), typowych dla terenów zabudowanych. Na analizowanym terenie pozostaną gatunki, łatwo podlegające synantropizacji i o dużych zdolnościach adaptacyjnych do zmiennych warunków środowiskowych. Niewątpliwie, w wyniku budowy nowych obiektów budowlanych pogorszą się warunki bytowania gatunków pospolitych –ptaków, ssaków i owadów – negatywne oddziaływanie będzie miało charakter bezpośredni i trwały. Oddziaływanie może zostać zminimalizowane poprzez wprowadzenie dodatkowych elementów kompozycji zieleni, co może poprawić standard bytowania organizmów.

Ustalenie przeznaczenia na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i zabudowę usługowo-mieszkaniową na terenach rolnych wiązać się będzie w przyszłości z koniecznością wycięcia części samoistnych zakrzaczeń, które będą kolidować z planowaną zabudową. Z uwagi na sąsiedztwo dróg o wysokim natężeniu ruchu (DW485 i S8) a także istniejących zabudowań zagrodowych w otoczeniu (m.in. wzdłuż drogi gminnej nr 108008E), można stwierdzić, że tereny te nie pełnią szczególnej roli w kwestii migracyjnej gatunków oraz pełnienia funkcji schronienia dla zwierzyny. Środowisko przyrodnicze w bezpośrednim sąsiedztwie tych terenów jest już zantropizowane i nie stanowi znaczących siedlisk.

Realizacja zmiany studium związana jest również częściowo ze zmianą użytkowania części terenów, stanowiących grunty leśne na cele nieleśne. W związku z tym nastąpi wycinka roślinności leśnej – drzew i krzewów. Stwierdza się jednak, że oddziaływanie nie będzie miało znaczącego wpływu na środowisko ze względu na niewielki zakres. Dodatkowo, dla przyszłego przeznaczenie terenu, studium wprowadza konieczność zachowania minimum 60% (teren przeznaczony na zabudowę mieszkaniową jednorodziną) powierzchni działek budowlanych jako powierzchni biologicznie czynnych, co oznacza, że roślinność nie zostanie wycięta w całości. Wycinkę ograniczy również zachowany pas buforowy między projektowanymi terenami zabudowy a istniejącym lasem.

Faktyczna powierzchnia drzew, zadrzewień i zakrzaczeń, które zostaną wycięte może zostać określona na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Przyszły mpzp ustali szczegółowe zasady zagospodarowania obszaru oraz wymagania dotyczące ochrony przyrody i krajobrazu na analizowanym obszarze – przykładowo wymóg zachowania istniejących grup zadrzewień i zakrzaczeń oraz konieczność zachowania wysokiego udziału powierzchni biologicznie czynnej w ramach działek budowlanych.

Na analizowanym terenie (jak również na obszarze całego kraju) stwierdzono możliwość występowania chronionych gatunków – przede wszystkim ptaków. W związku z tym, przed przystąpieniem do prac realizacyjnych zabudowę zaleca się przeprowadzanie inwentaryzacji pod kątem możliwości występowania gatunków objętych ochroną gatunkową. *Wg Art. Art. 83c. 1. Ustawy o ochronie przyrody*, organ właściwy do wydania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu przed jego wydaniem dokonuje oględzin w zakresie występowania w ich obrębie gatunków chronionych. W związku z tym nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania realizacji ustaleń zmiany studium na chronione gatunki roślin i zwierząt.

Na wskazanych w zmianie studium terenach usługowo-mieszkaniowych dopuszczono możliwość lokalizacji instalacji fotowoltaicznych. Pośrednim wpływem będzie zatem zacienienie terenu przez panele słoneczne, związane z charakterystyczną konstrukcją instalacji fotowoltaicznych. Pomimo tego, iż nie istnieją przeciwwskazania, aby pod panelami fotowoltaicznymi zaistniała niska roślinność, to w naturalny sposób ograniczone zostaną rodzaje gatunków roślin, które będą mogły być uprawiane pod panelami.

Ze względu na ewentualne wygrodenie - teren farm fotowoltaicznych będzie niedostępny dla średnich i dużych zwierząt poruszających się po ziemi.

Panele fotowoltaiczne nie powinny oślepiac zwierząt naziemnych w otoczeniu i ptaków mogących przelatywać nad instalacją. W instalacjach tego typu stosowane są powłoki antyrefleksyjne, pokrywające panele fotowoltaiczne. Powłoki zwiększają absorpcję energii promieniowania słonecznego oraz zapobiegają niepożądanemu efektowi odbicia światła od powierzchni paneli.

Powietrze atmosferyczne

W odniesieniu do funkcjonowania nowej zabudowy (przede wszystkim zabudowy usługowo-mieszkaniowej), na obecnym etapie nie jest możliwe oszacowanie ilości i rodzaju zanieczyszczeń, z uwagi na brak sprecyzowanych informacji odnośnie rodzaju planowanej działalności gospodarczej. Niemniej jednak, ustalenia studium podkreślają, iż w przypadku ewentualnych uciążliwości nie mogą one wykraczać poza granice działek, do których inwestor posiada tytuł prawny. Oznacza to, że potencjalne zanieczyszczenia powietrza wynikające

z prowadzonej działalności nie będą stanowiły znaczącego zagrożenia i nie będą rozszerzać się na większą skalę.

Należy zaznaczyć, że w wyniku wdrożenia ustaleń fragmentarycznej zmiany studium wzrośnie nieznacznie emisja zanieczyszczeń do atmosfery na skutek zaopatrzenia obiektów w ciepło. Emisja zanieczyszczeń ze spalania paliw podczas procesu ogrzewania budynków będzie oddziaływaniem bezpośrednim i stałym. Może jednak zostać ograniczona poprzez stosowanie rozwiązań technicznych i mediów grzewczych nieuciążliwych dla środowiska, wykorzystanie gazu, innych paliw ekologicznych lub energii elektrycznej w miejsce węglowych źródeł ciepła. Brak oddziaływania negatywnego stałego, gdy do procesu ogrzewania będą wykorzystywane odnawialne źródła energii.

W stosunku do aktualnego wzrośnie również udział zanieczyszczeń ze źródeł komunikacyjnych w stosunku do stanu aktualnego. Jest to nieuniknione na terenach, na których lokalizowane jest nowe zainwestowanie mieszkaniowe i usługowe. Na obecnym etapie procedury planistycznej brak danych do ilościowej oceny prognozowanego oddziaływania realizacji ustaleń zmiany studium na stan zanieczyszczenia powietrza.

Ewentualnie uciążliwości związane z emisją zanieczyszczeń powietrza mogą wystąpić podczas realizacji zamierzeń inwestycyjnych w związku z dostawą sprzętu i materiałów budowlanych. Zmiany mogą mieć jedynie charakter chwilowy, bezpośredni, natomiast ich zasięg będzie lokalny, w pasie robót. Stopień zanieczyszczenia powietrza nie przekroczy jednak wskaźników określonych w przepisach odrębnych.

Dopuszczenie lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych będzie miało niewątpliwie korzystny wpływ na jakość powietrza w okresie długoterminowym i szerszej skali. Urządzenia wykorzystujące do produkcji energii i ciepła promieniowanie słoneczne stanowią źródło tzw. „czystej energii”. Ich wykorzystanie, dzięki zastępowaniu konwencjonalnych źródeł energii, przyczynia się do spadku emisji do atmosfery CO₂, SO₂, NO_x i pyłów, co powoduje korzystne skutki środowiskowe w skalach od lokalnej (spadek zanieczyszczenia powietrza, lepsze warunki aerosanitarne życia ludzi) po globalną (ograniczenie klimatycznych i pochodnych skutków efektu cieplarnianego). Prognozuje się długoterminowe, bezpośrednie i pośrednie pozytywne oddziaływania na stan powietrza atmosferycznego.

Do emisji zanieczyszczeń do powietrza może dojść jedynie na etapie budowy (bezpośrednie oddziaływanie o zasięgu lokalnym, ograniczonym do terenu prac budowlanych).

Klimat

W przypadku realizacji nowych terenów budowlanych przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinna i usługowo-mieszkaniową nie przewiduje się, aby zaistniały zmiany warunków klimatycznych. Wszelkie zmiany będą wynikać przede wszystkim ze skali zwiększonej emisji ciepła z budynków oraz stopnia uszczelnienia gruntu. Niewątpliwie, powstanie nowych terenów zabudowy wpłynie na zmiany w lokalnym obiegu wody, a co za tym idzie częściowo zmieni lokalny topoklimat. Zmiany te nie będą znaczące w ogólnogminnej skali, ze względu na zasięg obszaru objętego zmianą studium.

W wyniku realizacji zaplanowanych w zmianie studium ustaleń nastąpi częściowa wycinka zadrzewień i zakrzaczeń na terenach rolnych oraz zmiana niewielkiej powierzchni terenu lasu prywatnego na cele nieleśne. Ze względu na przyszłą zabudowę, a zarazem częściowe uszczelnienie gruntów, w pewnym stopniu utracone zostaną wartości absorpcyjne tych

terenów. Stwierdza się jednak, że zastosowane w przyszłości w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego obostrzenia wpłyną na znaczące ograniczenie tego oddziaływania. Zminimalizowanie oddziaływania można osiągnąć poprzez obostrzenia dotyczące m.in. konieczności zachowania minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej na działkach (zgodnie z zapisami Studium na tym terenie to minimum 60%), zachowanie w dużym stopniu istniejącej roślinności, a także ustalenie sposobu zagospodarowania wód opadowych poprzez naturalną retencję gruntów. Wówczas nie prognozuje się znaczącego wpływu na warunki klimatyczne. Ustalony przez studium wysoki udział powierzchni biologicznie czynnej zapewni m.in. większą absorpcję wody podczas ewentualnych nawalnych deszczy oraz ograniczy udział powierzchni silnie nagrzewających się. Zastosowane obostrzenia w postaci konieczności zachowania wysokiego udziału powierzchni biologicznie czynnej, utrzymanie terenów leśnych w sąsiedztwie oraz zaproponowany sposób zagospodarowania wód opadowych (poprzez retencję gruntów) decyduje, iż nie nastąpi znaczący wpływ na utratę warunków absorpcyjnych gruntów, a tym samym przyszłe zagospodarowanie nie powinno generować znaczących oddziaływań w odniesieniu do uciążliwości związanych z obserwowanymi w skali globalnej zmianami klimatycznymi.

Niemniej jednak, ze względu na nowe zainwestowanie, warto zastosować rozwiązania, mające na celu ograniczenie oddziaływania. W ramach biologicznie czynnej powierzchni działek można zastosować dodatkowe rozwiązania mające na celu uniknięcie lub zminimalizowanie negatywnych oddziaływań skutków obserwowanych obecnie zmian klimatów (np. nawalne deszcze). Poza pozostawieniem jak największego udziału powierzchni biologicznie czynnej, warto pomyśleć również o zastosowaniu powierzchni przepuszczalnych, np. ze żwiru, pospółki czy kamienia łamanego. Ich działanie polega na infiltracji wód przez powierzchnie w głąb gruntu. Wówczas woda trafia bezpośrednio do gruntu w miejscu jej powstania.

Innym korzystnym rozwiązaniem jest tworzenie tzw. ogrodów deszczowych. Wówczas obsadza się ziemię roślinnością hydrofitową, czyli wodolubną. Rozwiązanie to może przynieść wymierne korzyści poprawiające absorpcję wód deszczowych. Przy wykorzystaniu odpowiednich gatunków roślin można nawet uzyskać lepsze właściwości absorpcyjne niż te występujące dotąd na terenie zadrzewionym o niskiej wartości przyrodniczej.

W ramach zagospodarowania działki istnieje również możliwość stworzenia tzw. muldów chłonnych, czyli porośniętych roślinnością zagłębień terenów służących retencji wód opadowych.

Przy zastosowaniu powyższych zaleceń, na skutek potencjalnej wycinki zadrzewień i zakrzaczeń, absorpcja wód opadowych podczas nawalnych deszczy nie zostanie zakłócana. Może ulec nawet poprawie (w odniesieniu do nasadzeń odpowiednich gatunków wodnolubnych). Zapewnione zostaną elementy zagospodarowania oczyszczające powietrze oraz ograniczone powierzchnie silnie nagrzewające się.

W odniesieniu do dopuszczonej w zmianie studium lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych na terenach zabudowy usługowo-mieszkaniowej, w kwestii klimatu można spodziewać się niewielkich lokalnych zmian. W przypadku zastosowania paneli fotowoltaicznych na dużych powierzchniach może nastąpić lokalny wzrost temperatury powietrza i spadek wilgotności. Na obecnym etapie planistycznym nie jest znana skala przedsięwzięcia oraz powierzchnia, na których urządzenia zostaną zlokalizowane. Oddziaływanie to nie będzie jednak znaczące przy ogólnym korzystnym wpływie funkcjonowania odnawialnych źródeł energii. Jak już wcześniej stwierdzono, urządzenia fotowoltaiczne stanowią źródło tzw. „czystej energii”. Ich

wykorzystanie dzięki zastępowaniu konwencjonalnych źródeł, przyczynia się do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do atmosfery (CO₂, SO₂, No_x i pyłów), co powoduje korzystne skutki środowisko w skali od lokalnej (spadek zanieczyszczenia powietrza, lepsze warunki aerosanitarne) po globalną (ograniczenie zmian klimatycznych i pochodnych skutków efektu cieplarnianego).

Wpływ zmian klimatu na trwałość przedsięwzięcia jest nieistotny, wynika to zarówno z położenia planowanych terenów budowlanych, ich wielkości oraz prognozowanych zmian klimatu.

W odniesieniu do adaptacji do zmian klimatu, należy stwierdzić, że wskazanie terenów pod lokalizację inwestycji z zakresu odnawialnych źródeł energii jest działaniem odpowiadającym na aktualne niekorzystne prognozy w zakresie zmiany klimatu. Inwestycje w postaci elektrowni fotowoltaicznych wpisują się w politykę UE i kraju w zakresie przeciwdziałania zmianom klimatu, w tym w szczególności w działania mające na celu redukcję emisji dwutlenku węgla do atmosfery.

Wody

Na terenach nowego zainwestowania wynikającego z realizacji fragmentarycznej zmiany studium wystąpią typowe zmiany lokalnego obiegu wody. Głównie nastąpi spadek znaczenia infiltracji wody (powierzchniowy wzrost sztucznych nawierzchni) i wzrost ewaporacji (w związku ze wzrostem udziału sztucznych nawierzchni). Wystąpią zmiany w zasilaniu pierwszego poziomu wodonośnego oraz modyfikacje warunków siedliskowych. Maksymalna powierzchnia zabudowy będzie określona podczas sporządzania planów miejscowych. Takie ustalenia ograniczą niniejsze zagrożenie.

Z uwagi na powstanie terenów nowej zabudowy, negatywne, bezpośrednie, długoterminowe oddziaływanie na warunki gruntowo-wodne będzie wynikać z większego zapotrzebowania na wodę. Potencjalnym zagrożeniem jest możliwość zanieczyszczenia gruntu, wód powierzchniowych i podziemnych ściekami bytowymi oraz substancjami ropopochodnymi. Oddziaływanie może zostać zminimalizowane poprzez sprawne działanie systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz systemu zbierania, gromadzenia i utylizacji odpadów.

Przeznaczenie części terenu na zabudowę usługowo-mieszkaniową może wpłynąć na powstanie ścieków nietypowych, związanych z prowadzoną działalnością. Oddziaływanie to mimo długoterminowego charakteru będzie miało przeciętny wpływ na stan wód. Do zanieczyszczenia środowiska wodno-gruntowego może dojść wyłącznie na skutek nieodpowiedniego zagospodarowania ścieków i ich niekontrolowanego odprowadzania. W sporządzanym studium uwzględniono ewentualny wpływ prowadzonej działalności na środowisko i zaznaczono konieczność ograniczenia wszelkich uciążliwości do granic nieruchomości, do której inwestor posiada tytuł prawny. Dodatkowe obostrzenia zostaną wprowadzone na etapie sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Prognozuje się, że wyznaczone na obszarze tereny zabudowy usługowo-mieszkaniowej nie spowodują negatywnego wpływu na wody powierzchniowe i podziemne.

Budowa nowych obiektów może stanowić potencjalne krótkotrwałe negatywne oddziaływanie na jakość wód. Oddziaływanie to może wystąpić podczas fazy realizacji inwestycji, na skutek awarii maszyn budowlanych i niekontrolowanego wycieku

zanieczyszczeń bezpośrednio do ziem i wód. Jednakże są to sytuacje awaryjne, występujące sporadycznie.

Biorąc pod uwagę dopuszczoną w zmianie studium lokalizację urządzeń fotowoltaicznych prognozuje się, że oddziaływanie zamierzenia na środowisko wodne będzie nieznaczne. W wyniku eksploatacji paneli fotowoltaicznych nie zostaną znacząco zmniejszone lokalne zasoby wodne. Zużycie wody będzie wiązało się wyłącznie z myciem paneli. Nie prognozuje się znaczącego ubytku zasobów wodnych na ten cel. Funkcjonowanie fotowoltaiki nie będzie generować ścieków technologicznych, co oznacza brak wpływu na zanieczyszczenia wód. Ewentualne zanieczyszczenia mogą pojawić się na etapie budowy. Ryzyko wystąpienia oddziaływania jest jednak minimalne – dotyczy głównie sytuacji awaryjnych. Spływ wód opadowych oraz z mycia paneli będzie odbywał się po nachylonych powierzchniach a następnie wody poprzez infiltrację zasilać będą grunt. Obszar, na którym zlokalizowane zostaną panele nie zostanie utwardzony ani uszczelniony. Panele fotowoltaiczne nie zakryją w żaden sposób powierzchni terenu. Powierzchnia pod panelami fotowoltaicznymi pozostanie powierzchnią biologicznie czynną, zatem warunki infiltracyjne gruntu nie zostaną osłabione, odpływ wód opadowych nie zostanie zwiększony jak również nie zmienią się parametry odparowywania wody na obszarze. W związku z tym nie prognozuje się zmian w warunkach wodnych i obiegu wody.

Na podstawie powyższej analizy, prognozuje się, że realizacja założeń fragmentarycznej zmiany studium w obrębie geodezyjnym Dąbrowa nie wpłynie na przepływającą w pobliżu rzekę Pabiankę, a także nie wpłynie na nieosiągnięcie celów środowiskowych przewidzianych dla Jednolitych Części Wód (podziemnych i powierzchniowych), w ramach której zlokalizowany jest analizowany teren.

Zasoby naturalne i powierzchnia ziemi

Ustalenia przedmiotowej zmiany studium nie będą mieć żadnego wpływu na zasoby naturalne, z uwagi na ich brak w granicach obszaru opracowania, ani w jego bezpośrednim sąsiedztwie.

Negatywne oddziaływanie na powierzchnię ziemi będzie nastąpiło w związku z tworzeniem nowych obiektów budowlanych. Na terenach zajętych pod zabudowę dojdzie do naruszenia naturalnej warstwy glebowej podczas prac budowlanych. Budowa obiektów może się wiązać z powstawaniem odpadów. W związku z powyższym należy podczas prac zapewnić odpowiednią zbiórkę i selekcję odpadów. Materiały budowlane powinny być wyodrębniane i wytwarzane w pobliżu budowy tak, aby zminimalizować zużycie energii potrzebnej do ich transportu. Tam, gdzie to możliwe, elementy budowlane należy wyprodukować poza obrębem budowy, a następnie dostarczyć je w docelowe miejsce, w celu maksymalizacji korzyści, płynących z ich pozamiejscowego wytwarzania (m.in. minimalizacja powstawania odpadów, stosowanie recyklingu, powstawanie elementów wysokiej jakości, zmniejszenie hałasu i pylenia). Masy ziemne, podczas realizacji przedsięwzięcia, należy w jak największym stopniu wykorzystać na miejscu w celu niwelacji terenu, co pozwoli na skuteczną minimalizację negatywnego wpływu na powierzchnię ziemi.

Oddziaływanie to będzie miało charakter mało znaczący i krótkotrwały, związany wyłącznie z czasem trwania prac budowlanych.

Na analizowanym terenie dopuszczono możliwość lokalizacji urządzeń fotowoltaicznych. W przypadku zespołów ogniw fotowoltaicznych wolnostojących brak istotnych przekształceń litosfery poza zajętością terenu i zmianą użytkowania - panele fotowoltaiczne są montowane na lekkich konstrukcjach stalowych, niewymagających fundamentowania. Na etapie funkcjonowania urządzeń nie przewiduje się przekształceń przypowierzchniowej warstwy litosfery.

Określone w zmianie studium przeznaczenie terenu pozwala prognozować, że przyszła zabudowa nie będzie generować znaczących zanieczyszczeń gleb i ziemi. Na obszarze nie powinny powstać zakłady, których działalność może zawsze znacząco oddziaływać na środowisko lub powodować zwiększone lub duże ryzyko wystąpienia awarii przemysłowej. Dokument zmiany studium ustala również, że oddziaływanie wynikające z prowadzonej na terenach usługowo-mieszkaniowych działalności nie może wykraczać poza teren nieruchomości, do której inwestor posiada tytuł prawny.

Krajobraz

W przypadku realizacji nowej zabudowy na terenach dotąd niezainwestowanych może nastąpić znaczna zmiana krajobrazu. Mogą pojawić się ewentualne nowe obiekty o wiodącej funkcji mieszkaniowej i usługowej, które jednak stanowić będą ciągłość struktury osadniczej miejscowości. Nie wprowadzi to drastycznego przekształcenia krajobrazu i naturalnie wpisze się w krajobraz miejscowości Dąbrowa. Nowa zabudowa będzie realizowana zgodnie z ustaleniami przyszłego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, dotyczącymi parametrów związanych m.in. z maksymalną wysokością budynków, geometrią dachów, rodzaju stosowanych ogrodzeń i innych. Dzięki temu nie zaburzy krajobrazu i będzie stanowić kontynuację i nawiązanie do istniejącej już zabudowy.

Lokalizacja zespołów paneli fotowoltaicznych spowoduje oddziaływanie na krajobraz zależne przede wszystkim od ich powierzchni i szczegółowej lokalizacji. Na obecnym etapie wielkość oddziaływania jest zatem ciężka do określenia. Oddziaływanie na krajobraz urządzeń fotowoltaicznych ma z reguły charakter lokalny, ponieważ konstrukcje paneli fotowoltaicznych są stosunkowo niskie (z reguły do kilku m wysokości). Przy dużych powierzchniach zespołów ogniw i stosunkowo gęstym ich ustawieniu przesłaniać one będą widoki obserwatorom znajdującym w bliskim otoczeniu, na tej samej wysokości n.p.m. a z większych odległości będą widoczne z wzniesień terenu w otoczeniu, tylko w przypadkach braku przesłon, np. w postaci lasów. W odróżnieniu np. od farm wiatrowych, panele fotowoltaiczne są konstrukcjami stałymi więc nie będą stwarzać efektu migotania cieni. Dodatkowo, fotowoltaika rozmieszczona w sposób umiejętny i odpowiednio uporządkowany może wręcz podnosić walory estetyczne krajobrazu.

Dobra materialne

Realizacja fragmentarycznej zmiany studium wprowadzi nową wartość na tereny użytkowane obecnie rolniczo. Przestrzeń mieszkaniowa oraz usługowo-mieszkaniowa wraz z infrastrukturą zwiększy wartość terenów.

Zabytki

Na obszarze objętym fragmentaryczną zmianą studium nie występują obiekty o szczególnych wartościach kulturowych (tzn. znajdujących się w rejestrze zabytków oraz gminnej ewidencji zabytków). Realizacja zabudowy przewidzianej w projekcie zmiany studium nie będzie oddziaływać na najbliższy krajobraz kulturowy. Na omawianym terenie występuje jedynie stanowisko archeologiczne wraz ze strefą oddziaływania, dla których w przypadku robót ziemnych lub dokonywaniu zmian charakteru dotychczasowej działalności, nakazuje się przeprowadzenie badań archeologicznych w formie nadzoru. Realizacja zmiany studium nie będzie wpływać na zlokalizowany na obszarze zabytek archeologiczny.

Ludzie

Pozytywne, silne, bezpośrednie i stałe oddziaływanie może wynikać z zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych. Wprowadzając zabudowę usługowo-mieszkaniową zapewnione zostaną nowe miejsca pracy a także rozwój gospodarczy gminy Dłutów. Z uwagi na odpowiednie zapisy sporządzanej zmiany studium, przyjmuje się, że wszelkie uciążliwości wynikające z funkcjonowania działalności gospodarczych na wyznaczonych terenach, nie będą wykraczać poza ich granice. W związku z tym nie prognozuje się negatywnego wpływu na ludzi, wynikających ze zmiany przeznaczenia analizowanych terenów.

Nieznaczne oddziaływanie za warunki życia ludzi będzie miało miejsce na etapie budowy (emisja hałasu i zanieczyszczeń powietrza związana z pracami budowlanymi). Będzie to bezpośrednie oddziaływanie o zasięgu lokalnym, ograniczonym do terenu prac budowlanych (podobnie jak w przypadku emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego). Oddziaływanie będzie tymczasowe i krótkotrwałe, ustąpi wraz z zakończeniem trwania robót budowlanych.

Lokalizacja na terenach zabudowy usługowo-mieszkaniowej urządzeń fotowoltaicznych nie będzie miała znaczącego wpływu na ludzi. Produkcja energii elektrycznej z wykorzystaniem technologii pozyskiwania jej z energii słońca nie powoduje emisji hałasu. Nie prognozuje się zmian w kwestii pogorszenia klimatu akustycznego na omawianym terenie.

W zmianie studium przyjęto, że urządzenia fotowoltaiczne będą miały moc do 500 kW. Nie prognozuje się jednak, aby generowały negatywny wpływ na zdrowie ludzi. W sporządzanym studium uwzględniono konieczność zachowania strefy ochronnej od urządzeń, która ograniczy się do granic terenu lokalizacji elektrowni fotowoltaicznej. Można zatem ocenić, iż natężenie pola elektromagnetycznego od wyżej wymienionych elementów elektrowni fotowoltaicznych poza terenami jej lokalizacji będzie wynosiło mniej niż naturalne promieniowanie elektromagnetyczne i nie przekroczy dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku naturalnym zawartych w *Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów*.

Na etapie eksploatacji nie wystąpi bezpośrednie oddziaływanie na warunki życia ludzi poza lokalnym oddziaływaniem krajobrazowym; pozytywne oddziaływanie pośrednie polegać będzie na bezemisyjnej produkcji energii elektrycznej.

12. PODSUMOWANIE PROGNOZOWANEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

W poniższej tabeli przedstawiono zakres oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń projektu zmiany studium, odnoszących się do wyznaczenia zabudowy mieszkaniowej i usługowo-mieszkaniowej, pomijając oddziaływania wynikające z dopuszczenia w ramach dokonywanej zmiany Studium instalacji fotowoltaicznych do 500 kW, których oddziaływanie, co zostało stwierdzone w prognozie wiąże się praktycznie jedynie z procesem inwestycyjnym.

Ze względu na charakter zmian dotyczących zmiany funkcji terenów na istniejących terenach zabudowy – zmiana również nie została uwzględniona w tabeli. W tabeli ujęto wyłącznie powstanie nowych terenów budowlanych.

Oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń projektu zmiany studium w zakresie wyznaczenia terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zabudowy usługowo-mieszkaniowej	
Identyfikacja oddziaływań	Charakter oddziaływań
Wody powierzchniowe i podziemne	
zmiany w poziomie zwierciadła wód podziemnych związane z pracami ziemnymi, zanieczyszczenie wód powierzchniowych, w tym w wyniku awarii i zdarzeń losowych	bezpośrednie, chwilowe, krótkotrwałe, negatywne, o znaczeniu lokalnym
Powierzchnie ziemi i gleby	
<ul style="list-style-type: none"> – zanieczyszczenia gleb na etapie realizacji inwestycji – zanieczyszczenie powierzchni ziemi w wyniku awarii i zdarzeń losowych 	bezpośrednie, krótkoterminowe, negatywne, o znaczeniu lokalnym
Warunki klimatyczne i adaptacja do zmian klimatu	
<ul style="list-style-type: none"> – możliwe zwiększenie emisji ciepła – częściowe uszczelnienie powierzchni, uszczuplenie powierzchni roślinnych 	<ul style="list-style-type: none"> – bezpośrednio, pośrednie, długoterminowe, negatywne/neutralne, o znaczeniu lokalnym – bezpośrednio, pośrednie, krótkoterminowe, długoterminowe, o znaczeniu lokalnym
Walory krajobrazowe	
zmiany w krajobrazie w związku realizacją nowych form zagospodarowania terenu	bezpośrednie, chwilowe, długoterminowe, neutralne/negatywne, o znaczeniu lokalnym
Bioróżnorodność, rośliny, zwierzęta	
<ul style="list-style-type: none"> – płoszenie zwierząt na etapie prowadzenia robót budowlanych – zniszczenie istniejącej roślinności będącej w kolizji z przyszłą zabudową – synantropizacja fauny 	<ul style="list-style-type: none"> – bezpośrednio, chwilowe, krótkoterminowe, o znaczeniu lokalnym – bezpośrednio, krótkoterminowe, długoterminowe, stałe, negatywne o znaczeniu lokalnym – pośrednie, długoterminowe, stałe, negatywne, o znaczeniu lokalnym
Obszary ochrony przyrody i zabytki	
Brak oddziaływania na cele i przedmiot ochrony	– neutralne
Powietrze	
<ul style="list-style-type: none"> – uciążliwości w okresie realizacji inwestycji (emisja zanieczyszczeń do powietrza) – uciążliwości w okresie funkcjonowania inwestycji (emisja zanieczyszczeń do powietrza na skutek zaopatrzenia w ciepło) – niewielkie zwiększenie udziału zanieczyszczeń ze źródeł komunikacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> – bezpośrednio, krótkoterminowe, negatywne, o znaczeniu lokalnym – bezpośrednio, długoterminowe, negatywne, o znaczeniu lokalnym – pośrednie, negatywne, stałe, o znaczeniu lokalnym
Hałas	
<ul style="list-style-type: none"> – zwiększenie natężenia hałasu na etapie realizacji inwestycji – zwiększenie natężenia hałasu na etapie 	– bezpośrednio, skumulowane, krótkoterminowe, chwilowe, negatywne, o znaczeniu lokalnym

funkcjonowania inwestycji oraz na skutek zwiększonego w jego wyniku ruchu samochodów	– bezpośrednie, pośrednie, długoterminowe, stałe, negatywne, o znaczeniu lokalnym
--	---

Przedstawione w powyższej tabeli oddziaływania o charakterze negatywnym, należy uznać za mało znaczące, niemające istotnego wymiaru, biorąc pod uwagę stan i funkcjonowanie poszczególnych elementów środowiska, w ujęciu całej gminy.

13. PROPOZYCJA ROZWIĄZAŃ ZAPOBIEGAWCZYCH, OGRANICZAJĄCYCH I KOMPENSACYJNYCH

Obszar objęty zmianą studium w obrębie geodezyjnym Dąbrowa stanowi częściowo teren niezainwestowany, a charakter nowego przeznaczenia w analizowanej zmianie studium zmieni zakres funkcjonalny przedmiotowego terenu z terenów rolnych i terenów lasów prywatnych na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i na usługowo – mieszkaniową. Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dotyczy wybranych fragmentów obrębu Dąbrowa (w części zachodniej i północnej), o łącznej powierzchni 94,22 ha (w tym zmiana przeznaczenia na nowe tereny budowlane wynosi: 67,72 ha). Sporządzana zmiana studium uwzględni inicjatywę Rady Sołeckiej. Inicjatywa ta została podjęta ze względu na duże zainteresowanie właścicieli nieruchomości pomiędzy kompleksem lasów państwowych, a drogą gminną (nr 108008E) przez wieś, o znacznym i gęstym już obustronnym zainwestowaniu.

Analizując całokształt zagadnień przyrodniczych w opracowanym studium można stwierdzić, że projektowane zamierzenia uwzględniają zasady ochrony środowiska, ograniczając negatywne oddziaływanie na środowisko poprzez odpowiednie zapisy. Realizacja ustaleń zmiany studium nie powinna powodować znaczących negatywnych zmian w środowisku.

Negatywne oddziaływanie związane z planowanym sposobem użytkowania i zagospodarowania terenu będzie głównie polegać między innymi na:

- przekształceniu krajobrazu (z uwagi na możliwą budowę nowych obiektów kubaturowych),
- usunięciu pokrywy glebowej (z części terenu przeznaczonego pod nowe obiekty budowlane i powierzchnie utwardzone),
- negatywnym oddziaływaniu maszyn i urządzeń budowlanych na etapie budowy,
- zwiększonej emisji hałasu poprzez ruch samochodowy,
- zmniejszenie infiltracji wód opadowych,
- usunięcie roślinności kolidującej z przyszłymi obiektami kubaturowymi.

Zmniejszenie uciążliwości można osiągnąć przez:

- skuteczną politykę proekologiczną gminy,
- prowadzenie prac z uwzględnieniem minimalizacji zajęcia terenu,
- w celu zachowania właściwości absorbujących gruntów zaleca się pozostawienie jak najwyższego udziału powierzchni biologicznie czynnej oraz nieutwardzonych, przepuszczalnych nawierzchni tj. żwir, pospółka, kamień łamany,
- zachowanie w jak największym stopniu istniejących zadrzewień i zakrzewień,
- planowanie nowych liściastych nasadzeń, pełniących funkcje ekologiczno-krajobrazowe, izolacyjne i ochronne np. wzdłuż dróg,

- sortowanie odpadów w celu prowadzenia racjonalnej gospodarki odpadami,
- racjonalną polityką ogrzewania budynków uwzględniającą wpływ na środowisko,
- usunięcie i zagospodarowanie warstwy urodzajnej gleby, zgodnie z przepisami odrębnymi przed rozpoczęciem ewentualnych prac inwestycyjnych,
- zabezpieczenie podczas prowadzenia wykopów wierzchniej warstwę ziemi, która powinna być ponownie wykorzystana do urządzenia terenów zielonych,
- ogrzewanie budynków z wykorzystaniem ekologicznych paliw oraz technologii spalania o niskiej emisji zanieczyszczeń do atmosfery,
- odprowadzanie wód opadowych na tereny własne wykorzystując naturalną retencję gruntu, po uprzednim ich oczyszczeniu w stopniu zapewniającym usunięcie zawiesin ogólnych oraz substancji rozpuszczonych,
- tworzenie na działkach tzw. ogrodów deszczowych (przy wykorzystaniu hydrofitowych gatunków roślin). W wielu przypadkach zastosowanie konkretnych, odpowiednich wodnolubnych gatunków roślin kompensuje utracone wartości retencyjne, a nawet pozwala na uzyskanie lepszych właściwości absorpcyjne niż te występujące dotąd na terenie zadrzewionym (często o niskiej wartości przyrodniczej).
- inwentaryzację działki budowlanej przed przystąpieniem do prac inwestycyjnych, pod kątem możliwości występowania roślin objętych ochroną gatunkową. *Wg Art. Art. 83c. 1. Ustawy o ochronie przyrody*, organ właściwy do wydania zezwolenia na usunięcie drzewa lub krzewu przed jego wydaniem dokonuje oględzin w zakresie występowania w ich obrębie gatunków chronionych,
- wykonywanie prac budowlanych w sposób nieoddziałujący negatywnie na drzewa rosnące poza granicami placu budowy i w sposób nieoddziałujący negatywnie na stosunki wodne w zasięgu systemów korzeniowych. Ograniczenie prac ziemnych do minimum,
- wycinkę zadrzewień i zakrzaczeń poza okresem lęgowym (od połowy października do końca lutego),
- podczas prac budowlanych zorganizowanie miejsca przechowywania materiałów pędnych i smarów, stanowisk postojowych pojazdów i maszyn roboczych, w sposób uniemożliwiający zanieczyszczenie środowiska,
- tankowanie paliwą, przeglądy, naprawy i konserwacje maszyn prowadzić tylko w miejscach odpowiednio przygotowanych i zabezpieczonych przed przedostawaniem się substancji ropopochodnych do gruntu,
- segregowanie powstających w trakcie budowy odpadów i magazynowanie w przeznaczonych do tego celu pojemnikach lub kontenerach w wydzielonym miejscu o utwardzonym podłożu, a po zebraniu odpowiedniej partii przekazywanie uprawnionym odbiorcom w celu odzysku lub unieszkodliwienia,
- sprzątnięcie terenu inwestycji, po zakończeniu prac związanych z budową i przywrócenie do stanu funkcjonalności przyrodniczej.
- stosowanie nowoczesnego i sprawnego technicznie sprzętu o niskich parametrach emisji zanieczyszczeń i hałasu,
- zabezpieczenie terenu budowy przed ewentualnym skażeniem środowiska w wyniku potencjalnych wycieków z maszyn, sprzętu budowlanego.
- zachowanie bezwzględnego priorytetu ochrony środowiska przyrodniczego oraz środowiska życia człowieka.

14. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W ZMIANIE STUDIUM

Zgodnie z art. 51 ust. 3b) ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...), zakres prognozy oddziaływania na środowisko powinien obejmować przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań przyjętych w projekcie Studium, w szczególności w odniesieniu do obszarów NATURA 2000. W wyniku przeprowadzonej analizy nie przewidziano znaczących negatywnych oddziaływań na cele, przedmiot ochrony i integralność obszaru NATURA 2000 oraz innych obszarów objętych ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Dla przyjętych w projekcie zmiany Studium rozwiązań nie przewiduje się rozwiązań alternatywnych. Proponowane ustalenia zostały dostosowane do istniejących uwarunkowań przestrzennych, jak również do przyjętych kierunków rozwoju przestrzennego gminy ustalonych w obowiązującym dokumencie.

Z uwagi na rosnące zapotrzebowanie na nowe tereny mieszkaniowe oraz zainteresowanie właścicieli nieruchomości pomiędzy kompleksem lasów państwowych, a drogą gminną (nr 108008E) przez wieś, o znacznym i gęstym już obustronnym zainwestowaniu - sugerowane w zmianie Studium rozwiązania są korzystne dla poprawy jakości i poziomu życia mieszkańców. Nie naruszają też w znacznym stopniu zasad ochrony środowiska.

Planowane zadania inwestycyjne, mają w większości neutralne oddziaływanie na środowisko. Po przeprowadzeniu inwestycji szkody powstałe w trakcie realizacji tychże zadań w środowisku zostaną usunięte, zminimalizowane lub naprawione. Dodatkowe obostrzenia chroniące przyrodę zostaną również ustalone na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla tego terenu. Dotyczy to m.in. ewentualnego wymogu zachowania istniejących zadrzewień i zakrzaczeń oraz udziału powierzchni biologicznie czynnej w ramach działki budowlanej.

Z punktu widzenia prawidłowości rozwiązań planistycznych zaproponowane w projekcie zmiany studium założenia są optymalne. W poszczególnych komponentach środowiska, uwzględniono słabe punkty oraz metody minimalizacji niekorzystnych skutków realizacji założeń projektowanego dokumentu dla środowiska, z uwzględnieniem celu i skutków dla środowiska.

Zapisy zmiany Studium tworzą koncepcję spójną i całościową. Wprowadzanie rozwiązań alternatywnych kwestionowałoby całość wizji przebudowy/rozwoju wyznaczonego terenu. Większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć w ramach zmiany Studium ma neutralny wpływ na środowisko i proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia.

Rozwiązaniem alternatywnym mogłoby być pozostawienie obszarów niezagospodarowanych w niezmienionym stanie jako terenów zaniedbanych, nieużytków bądź słabo zagospodarowanych terenów zielonych oraz zabudowa rozwijająca się w sposób chaotyczny. Brak zaplanowanych i zgodnych z wymogami ochrony środowiska działań inwestycyjnych spowodowałoby znaczne pogorszenie i degradację jego poszczególnych elementów oraz niekontrolowane wkraczanie zabudowy mieszkaniowej i rekreacyjnej na tereny cenne przyrodniczo.

Ponadto, sporządzany dokument posiada znaczny stopień ogólności i generalnych zapisów do uszczegółowienia w ustaleniach planów miejscowych i w związku z tym brak jest

możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych dla wskazanych działań i inwestycji.

15. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Według *Konwencji o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym (Espoo dnia 25 lutego 1991 r. (Dz. U. z 1999 r. Nr 96, poz. 1110) oraz Ustawy Prawo Ochrony Środowiska* inwestycje zlokalizowane blisko granic państwa (jak również te realizowane dalej, ale ze względu na rozmiar przedsięwzięcia mogące powodować znaczące emisje lub zmiany w środowisku) powinny podlegać specjalnej analizie.

Gmina Dłutów nie jest położona w obszarze przygranicznym, a realizacja zainwestowania nie powoduje żadnych konsekwencji dla ewentualnych skutków środowiskowych, których charakter mógłby posiadać znaczenie transgraniczne. Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji ma charakter lokalny.

Realizacja ustaleń zmiany studium nie spowoduje możliwości wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i nie ma potrzeby przeprowadzania postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko.

16. METODY MONITORINGU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZENIA

W Polsce prowadzony jest państwowy monitoring środowiska (WIOŚ), który dostarcza informacji o aktualnym stanie i stopniu zanieczyszczenia poszczególnych komponentów środowiska, ilości zanieczyszczeń odprowadzanych do środowiska, dynamice antropogenicznych przemian środowiska przyrodniczego i przewidywanych skutkach użytkowania środowiska. Monitoringiem objęte są przede wszystkim: powietrze, woda, gleby i ziemia, hałas, pola elektromagnetyczne, promieniowanie jonizujące. Zaproponowana w zmianie studium zabudowa mieszkaniowa może ponadto podlegać kontroli względem prawidłowości gospodarki wodno-ściekowej prowadzonej przez organy gminy. Obiekty usługowe podlegają kontroli pod względem ich oddziaływania na środowisko organom WIOŚ.

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień zmiany studium opierać się będzie o miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz, w przypadku braku planów miejscowych, decyzje o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

Monitorowanie stanu środowiska i zmian w nim zachodzących powinno być realizowane w odniesieniu do terenów objętych zmianą studium, a także komponentów środowiska, które mogą być najbardziej podatne na negatywny wpływ powodowany realizacją omawianego dokumentu. W tym zakresie proponuje się objąć monitoringiem następujące komponenty środowiska:

- klimat akustyczny na terenach chronionych przed hałasem,
- poziom promieniowania elektromagnetycznego wynikający z funkcjonowania urządzeń fotowoltaicznych o mocy do 500kW,
- zachowanie powierzchni biologicznie czynnej w ramach działek budowlanych,
- ilość odprowadzanych ścieków bytowych do kanalizacji sanitarnej,
- ilość generowanych odpadów.

Częstotliwość przeprowadzania analiz powinna być uwarunkowana częstotliwością badania aktualności kierunków polityki przestrzennej, zawartych w planach, programach i studiach oraz w aktach prawa miejscowego. Zgodnie z *art. 32 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* wyniki omawianych analiz powinny być przekazywane co najmniej raz w czasie trwania kadencji rady. Proponuje się zatem, aby analizy dotyczące ochrony środowiska były przeprowadzane również z taką częstotliwością.

17. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Celem wykonania Prognozy była analiza i ocena ewentualnych skutków środowiskowych związanych z realizacją zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dłutów, w ramach wybranych fragmentów obrębu geodezyjnego Dąbrowa. Główne zmiany w zagospodarowaniu, względem obowiązującego aktualnie Studium wynikają z wniosków złożonych przez mieszkańców gminy Dłutów. Zmiany dotyczą utworzenia nowego terenu zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej na terenach przeznaczonych obecnie na teren lasu i tereny rolne. Zmieniona zostanie również funkcja terenu indywidualnej zabudowy rekreacyjnej i zabudowy produkcyjno-usługowej na zabudowę mieszkaniową jednorodziną oraz funkcja zabudowy zagrodowej i indywidualnej zabudowy rekreacyjnej na zabudowę usługowo-mieszkaniową.

Prognoza określa wpływ ustaleń zmiany studium na poszczególne komponenty środowiska, a także stwierdza, czy w należyty sposób został uwzględniony w ocenianym dokumencie interes środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz aspekt ochrony zdrowia i życia ludzi.

W Prognozie opisano charakterystykę przyrodniczą. W budowie geologicznej analizowanego obszaru dominują gliny zwałowe, ich zwietrzliny, piaski i żwiry wodnolodowcowe oraz częściowo piaski sandrowe. Piaski i żwiry stanowią dobre podłoże dla budownictwa. Przydatność glin dla budownictwa określa się jako średnią. Nie zidentyfikowano złóż surowców mineralnych i obszarów górniczych. Bezpośrednio na obszarze zmiany studium nie występują wody powierzchniowe. W niedalekiej odległości (od 420 do 630 m) na zachód od obszaru przepływa rzeka Pabianka (dopływ Dobrzyńki). Analizowany obszar leży poza zasięgiem wód udokumentowanych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych. Obszar obejmuje tereny położone w ramach powszechnie występujących, słabych gleb V i VI klasy bonitacyjnej. Obszar zmiany studium w północnej części obejmuje niewielki fragment gruntów leśnych. Wymagane więc będzie uzyskanie zgody zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne. Na obszarze zmiany studium nie występują obszary objęte prawną formą ochrony przyrody. Sąsiadujące z obszarami tereny leśne oraz tereny rolnicze mogą stanowić swego rodzaju węzeł ekologiczny łączący analizowany obszar z terenami przyrodniczymi, w tym objętymi prawną ochroną przyrody. Obszar położony jest w dość bliskiej odległości (ok. 470 m) Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dąbrowa I”, Obszaru Chronionego Krajobrazu „Dąbrowa II” i Obszaru Chronionego Krajobrazu „Borkowice” (ok. 740 m). Nie stwierdzono obecnie istotnych problemów ochrony środowiska w odniesieniu do obszarów o wybitnych walorach przyrodniczych, w tym chronionych na podstawie *ustawy o ochronie przyrody* połączonych z analizowanym obszarem poprzez sieć powiązań przyrodniczych. Obszar objęty zmianą studium w miejscowości Dąbrowa stanowi potencjalne miejsce utworzenia w przyszłości obszarów stanowiących formy ochrony przyrody (*projektowane w Planie zagospodarowania województwa łódzkiego*).

W ramach analizowanego obszaru zlokalizowane jest stanowisko archeologiczne podlegające ochronie.

W Prognozie przedstawiono również stan środowiska. O ile dla większości komponentów środowiska nie zdiagnozowano istotnych problemów, tak warto zaznaczyć, że w województwie łódzkim ma miejsce postępujący proces ubożenia zasobów wód podziemnych.

W ramach prognozy dokonano porównania, czy ustalenia fragmentarycznej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dłutów są zgodne z zapisami dokumentów wyższego szczebla. Stwierdzono ich zgodność.

W Prognozie omówiono potencjalne zmiany stanu środowiska oraz skutki gospodarcze i społeczne w przypadku braku realizacji sporządzanego dokumentu. Przy założeniu braku realizacji ustaleń zmiany studium należy przyjąć, że stan środowiska krajobrazu, istniejących ekosystemów itp. będzie ulegał wprawdzie powolnemu, ale postępującemu pogorszeniu. W związku z wprowadzeniem w sporządzonym dokumencie możliwości lokalizacji fotowoltaiki na poszczególnych terenach, w przypadku jej braku należałoby spodziewać się wzrostu poziomu zanieczyszczeń powietrza, przy realizacji obiektów.

Na podstawie dokonanej oceny stanu środowiska na badanym terenie, zdefiniowano główne problemy w zakresie ochrony środowiska, dokonano identyfikacji potencjalnych oddziaływań na środowisko poszczególnych zadań inwestycyjnych, jak i nieinwestycyjnych przewidzianych do realizacji na podstawie zapisów Studium,

Przeanalizowano skutki środowiskowe dla następujących elementów:

- powietrze i klimat,
- woda,
- bioróżnorodność, fauna i flora,
- obszary chronione przyrodniczo,
- powierzchnia ziemi i gleba,
- krajobraz,
- dziedzictwo kulturowe, w tym zabytki,
- populacja oraz zdrowie ludzi.

W odniesieniu do punktowej zmiany studium nie prognozuje się znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko przyrodnicze. Oddziaływania realizacji zmiany dokumentu związane są głównie z uszczupleniem terenów rolnych i leśnych, co wiąże się z częściową utratą siedlisk poszczególnych gatunków. Przyrost nowych funkcji dotyczy m.in. zabudowy usługowo-mieszkaniowej, która w zależności od specyfiki przyszłej działalności może mieć znaczenie dla zmian w środowisku przyrodniczym.

Gmina Dłutów nie jest obszarem przygranicznym, więc realizacja żadnego z proponowanych działań nie pociągnie za sobą transgranicznego oddziaływania na środowisko.

W celu zmniejszenia i ograniczenia oddziaływań ustaleń zmiany studium na środowisko przyrodnicze zaproponowano m.in. działania ochronne podczas prowadzenia prac budowlanych, stosowanie w nowej zabudowie paliw ekologicznie czystych tzn. z zastosowaniem technologii zapewniających minimalne wskaźniki emisji gazów, zachowanie w jak największym stopniu istniejących zadrzewień i zakrzewień, odprowadzenie wód opadowych z wykorzystaniem naturalnej retencji gruntu, prawidłowe gospodarowanie

odpadami i ściekami komunalnymi itp. Ze względu na spodziewaną wycinkę drzew i krzewów na terenach leśnych oraz rolnych o zadrzewionym charakterze wskazano również działania minimalizujące i kompensujące w odniesieniu do warunków klimatycznych i zachowania właściwości absorpcyjnych i retencyjnych gruntów.

Ponieważ ustalenia projektu zmiany studium w znacznym stopniu uwzględniają ochronę środowiska, w prognozie nie przedstawiono rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w sporządzanym dokumencie. Większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć w ramach zmiany Studium ma neutralny wpływ na środowisko i proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia. Rozwiązaniem alternatywnym mogłoby być pozostawienie obszarów niezagospodarowanych w niezmienionym stanie jako terenów zaniedbanych, nieużytków bądź słabo zagospodarowanych terenów zielonych oraz zabudowa rozwijająca się w sposób chaotyczny.

Końcowy etap prognozy oddziaływania na środowisko stanowi określenie zakresu monitoringu środowiska w odniesieniu do skutków realizacji zmiany studium. Zaproponowane parametry do objęcia monitoringiem to klimat akustyczny na terenach chronionych przed hałasem, poziom promieniowania elektromagnetycznego wynikający z funkcjonowania urządzeń fotowoltaicznych o mocy przekraczającej 500kW, zachowanie powierzchni biologicznie czynnej w ramach działek budowlanych, ilość odprowadzanych ścieków bytowych do kanalizacji sanitarnej, ilość generowanych odpadów.

Można stwierdzić, że zakres przewidywanych przekształceń środowiska spowodowanych realizacją ustaleń zmiany studium uwzględnia zasady ochrony i kształtowania środowiska, jak również rozwój społeczno – gospodarczy. Realizacja zmiany studium na fragmencie terenów w obrębie geodezyjnym Dąbrowa nie wpłynie znacząco na funkcjonowanie i jakość środowiska i nie będzie miało istotnego negatywnego wpływu na tereny sąsiednie.

18. INFORMACJA O RODZAJACH DOKUMENTÓW UWZGLĘDNIONYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Prognozę sporządzono w oparciu o:

- Ustawa o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. 2022 poz. 1029 ze zmianami),
- Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2022 r. poz. 503 ze zmianami),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 916 ze zmianami),
- Ustawa z dnia 27.04.2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1973 ze zmianami),
- Ustawa z dnia 14.12.2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. 2022 r. poz. 699),
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. 2021 r. poz. 1326 ze zmianami),
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. t.j. z 2022 r. poz. 840),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014 poz. 1409),

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016 poz. 2183),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014 poz. 1408),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. 2011 nr 25 poz. 133),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2012 poz. 1031),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U 2010 nr 77 poz. 510),
- Rozporządzenie z dnia 18.10.2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 r., poz. 1967).
- Dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. U. L. 103 z 25.4.1979) (79/409/EWG),
- Konwencja o ocenach oddziaływania na środowiska w kontekście transgranicznym, sporządzona w Espoo dnia 25 lutego 1991 r. (Dz. U. 199 nr 96 poz. 1110),
- Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)
- Strategia Zrównoważonego Rozwoju dla Polski do 2025 roku.
- Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej.
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego oraz Plan zagospodarowania miejskiego obszaru funkcjonalnego łodzi” – uchwała Nr LV/679/18 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 28 sierpnia 2018 r.
- Strategia rozwoju województwa łódzkiego 2030, Uchwała nr XXXI/414/21 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 6 maja 2021r.
- Program Ochrony Środowiska Województwa Łódzkiego 2016 na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024.
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim za rok 2020, WIOŚ, Łódź
- Strategia Rozwoju Gminy Dłutów na lata 2015-2025
- Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dłutów.
- Opracowanie ekofizjograficzne do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dłutów.
- Kondracki J., 1998, *Geografia regionalna Polski*, PWN, Warszawa.
- Okołowicz W., 1968, *Regiony klimatyczne Polski*, PWN, Warszawa.
- Szafer W., 1972, *Szata roślinna Polski*, tom II, PWN, Warszawa.
- Woś A., 1999, *Klimat Polski*, PWN, Warszawa.
- Bank Danych Lokalnych GUS.

OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY

Zgodnie z art. 74a ust. 2 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 poz. 1029) oświadczam, że będąc autorem **Prognozy do projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Dłutów**, posiadam wiedzę w tym zakresie, wg art. 74a ust. 2 pkt 2.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Łódź, 20 października 2022 r.

Justyna Borkowska

